

Voorwoord

Kijkend naar de resultaten over 2007, stellen wij vast dat de mensen in de Belastingdienst hard hebben gewerkt: veel doelen zijn gehaald. En dat geldt voor al onze dienstonderdelen. Zo gaat onze dienstverlening steeds beter en ons toezicht ook. De achterstand invordering blijft onder controle en onze opsporing (vastgoedfraude!) draagt haar steentje bij. Een prestatie van formaat.

Toch ligt er een schaduw over deze resultaten. Want de samenleving heeft nog veel terechte klachten over de dienst, zo'n 3.000 meer dan in 2006. Die klachten betreffen in hoofdzaak de toeslagen, de loonheffingen, de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet en de inkomstenbelasting.

Ons toeslagensysteem is voor de zorg- en huurtoeslag niet robuust. En ondanks het feit dat wij sneller nieuwe aanvragen en mutaties verwerken en extra controles inzetten om te voorkomen dat wij onjuiste beschikkingen versturen, worden er nog fouten gemaakt. In 2007 bleek dat de loonaangifteketen Belastingdienst-UWV onvolkomen was, waardoor het definitief toekennen van toeslagen op achterstand is gekomen. En dat geldt ook voor het proces van inkomensafhankelijke bijdrage zorgverzekeringswet. De problemen in de loonaangifteketen hebben er toe geleid dat de Belastingdienst bij zo'n 108.000 inhoudingsplichtigen opnieuw moest uitvragen (en dat zal over 2007 bij waarschijnlijk zo'n 40.000 inhoudingsplichtigen moeten gebeuren). Positief is wel dat de inmiddels genomen maatregelen er voor zorgen dat de loonaangiften vanaf begin 2008 wel goed binnenkomen en ook goed kunnen worden uitgewisseld met het UWV. Daar zijn we nu op weg naar een werkende keten.

Bij de inkomstenbelasting is de verwerking van de aangiften 2006 laat op gang gekomen en moet de laatste fase van ABS nog gerealiseerd worden. En ook dat zorgt voor klachten.

Die schaduw onderstreept het belang van de maatregelen die wij genomen hebben, ook al zullen sommige maatregelen niet van vandaag op morgen tot effecten leiden. Onze ict zal met een andere architectuur gaan werken: het nieuwe toeslagensysteem zal daar het eerste resultaat van zijn. Ook zullen onze testen beter ingericht worden. Bij systemen als de inkomstenbelasting, de loonheffingen en de toeslagen die én grote volumes én veel wetswijzigingen kennen, is dat nodig.

Ook is de recent genomen stap om het loongegeven echt actueel te maken, door middel van ons – horizontale en verticale – toezicht zeer noodzakelijk. Van dat loongegeven zijn inmiddels veel processen die burgers en bedrijven raken, afhankelijk geworden.

Wij zijn ook blij met het feit dat onze staatssecretaris heeft ingezet op vereenvoudiging van wetgeving. Eenvoud verkleint de kans op fouten immers aanzienlijk. Eenvoud maakt het ook gemakkelijker voor burgers en bedrijven om aan hun verplichtingen te voldoen. Zeer complexe regelingen als bijvoorbeeld de inkomensafhankelijke bijdrage zvw, zijn voor burgers immers niet meer te begrijpen en voor ons bijna niet meer uitvoerbaar.

Wanneer wij de opgaande lijn over 2007 weten vast te houden en onze fouten weten terug te dringen – en aan onze mensen zal dat niet liggen –, dan krijgen wij een Belastingdienst waar wij weer allemaal trots op zijn.

Albert van der Meer
Theo Poolen
Willy Rovers
Jenny Thunnissen
Hans van der Vlist

Inhoud

BELASTINGDIENST IN CIJFERS

DEEL 1 – BELEIDSVERSLAG

1	COMPLIANCE.....	11
1.1	WAT WIL DE BELASTINGDIENST BEREIKEN?.....	11
1.2	WAT HEEFT DE BELASTINGDIENST IN 2007 BEREIKT?.....	11
2	DIENSTVERLENING.....	13
2.1	WAT WIL DE BELASTINGDIENST BEREIKEN?.....	13
2.2	WAT HEEFT DE BELASTINGDIENST IN 2007 BEREIKT?.....	13
2.3	KENGETALLEN.....	16
3	TOEZICHT EN OPSPORING.....	21
3.1	WAT WIL DE BELASTINGDIENST BEREIKEN?.....	21
3.2	KENGETALLEN TOEZICHT.....	21
3.3	VERSTERKING TOEZICHT.....	22
3.4	INVORDERING.....	24
3.5	KWALITEITSBORGING.....	25
3.6	ZICHTBAAR TOEZICHT.....	26
3.7	HORIZONTAAL TOEZICHT.....	27
3.8	BELEIDSBSLUITEN.....	28
3.9	INTERNATIONALE SAMENWERKING.....	28
3.10	APA/ATR- EN RULINGPRALTIJK.....	29
3.11	TOEZICHT OP TOESLAGEN.....	29
3.12	KENGETALLEN OPSPORING.....	31
3.13	ENKELE RESULTATEN OPSPORING.....	31
3.14	EIGEN EVALUATIEONDERZOEK.....	32
4	BESCHERMING VAN DE SAMENLEVING.....	35
4.1	WAT WIL DE BELASTINGDIENST BEREIKEN?.....	35
4.2	WAT HEEFT DE BELASTINGDIENST IN 2007 BEREIKT?.....	35
4.3	KENGETALLEN.....	36
4.4	REORGANISATIE DOUANE.....	37
4.5	PROCESSEN DOUANE.....	37
4.6	DOOR DE EUROPESE UNIE VOORGESCHREVEN CONTROLES.....	38
4.7	ONDERZOEKEN ALGEMENE EN EUROPESE REKENKAMER.....	38
5	MASSALE EN ONDERSTEUNENDE PROCESSEN.....	41
5.1	WAT WIL DE BELASTINGDIENST BEREIKEN?.....	41
5.2	PROCESVERANDERINGEN.....	41
5.3	ONDERZOEKEN ALGEMENE REKENKAMER.....	45

6	PERSONEEL EN BEDRIJFSVOERING	47
6.1	WAT WIL DE BELASTINGDIENST BEREIKEN?	47
6.2	WAT HEEFT DE BELASTINGDIENST IN 2007 BEREIKT?	47
6.3	EIGEN EVALUATIEONDERZOEK.....	51

BEDRIJFSVOERINGSMEDEDELING.....	53
---------------------------------	----

DEEL 2 - JAARREKENING

1	INLEIDING	61
1.1	ALGEMEEN	61
1.2	INRICHTINGSEISEN.....	61
1.3	RECHTSHANDHAVINGSBELEID EN BELEID TER BESTRIJDING VAN MISBRUIK EN ONEIGENLIJK GEBRUIK.....	61
1.4	BEGROTINGSVERPLICHTINGEN, -UITGAVEN EN -ONTVANGSTEN.....	63
1.5	NIET BEGROTINGSVERPLICHTINGEN, -UITGAVEN EN ONTVANGSTEN	64
2	TOELICHTING OP KERNSTAAT 1	67
2.1	VERPLICHTINGEN.....	67
2.2	UITGAVEN	67
2.3	ONTVANGSTEN	69
3	TOELICHTING OP KERNSTAAT 2	77
3.1	NIET BEGROTINGSUITGAVEN TOESLAGREGELINGEN.....	77
3.2	OVERIGE NIET BEGROTINGSUITGAVEN.....	77
3.3	NIET BEGROTINGSONTVANGSTEN	78
4	BIJLAGE BIJ DE JAARREKENING	85

DEEL 3 - BIJLAGEN

1	OVER DE BELASTINGDIENST	93
2	PRODUCTIEVERSLAG BELASTINGDIENST	97
3	BIJZONDERE REGELINGEN	101

Belastingdienst in cijfers

	2007	2006
Aantal uitbetaalde toeslagen	7.513.000	6.186.000
Aantal behandelde aangiften	48.617.000	47.525.000
Aantal voorlopige aanslagen	11.037.000	9.670.000
Aantal voorlopige teruggaven	3.486.000	4.057.000
Aantal uitgevoerde fiscale controles	3.329.000	3.345.000
Aantal uitgevoerde controles gericht op de bescherming samenleving	338.000	423.000
Aantal afgedane bezwaarschriften	1.704.000	1.751.000
Aantal afgedane beroepschriften	6.100	5.700
Aantal betekende dwangbevelen	1.407.000	1.167.000
Aantal telefonische inlichtingen	13.860.000	14.955.000
Personeel per 31-12 (in fte)	30.970	29.715
Gemaakte kosten	2.797.000.000	2.760.000.000
Belastingopbrengsten	134.941.000.000	126.843.000.000
Premieopbrengsten	64.948.000.000	62.130.000.000

1 Compliance

1.1 Wat wil de Belastingdienst bereiken?

De algemene beleidsdoelstelling van de Belastingdienst is:

BURGERS EN BEDRIJVEN ZIJN BEREID HUN WETTELIJKE VERPLICHTINGEN TEN AANZIEN VAN DE BELASTINGDIENST NA TE KOMEN (COMPLIANCE).

De Belastingdienst bevordert dat burgers en bedrijven bereid zijn hun wettelijke verplichtingen na te komen. Om dat te bereiken, zorgt de Belastingdienst vanuit een dienstverlenende houding voor goede communicatie met burgers en bedrijven. Bovendien houdt de Belastingdienst adequaat toezicht op de naleving van de wettelijke verplichtingen en dwingt deze zo nodig strafrechtelijk af.

1.2 Wat heeft de Belastingdienst in 2007 bereikt?

Compliance komt onder andere tot uitdrukking in de houding en de mening van burgers en bedrijven. De Belastingdienst meet daarom jaarlijks in de fiscale monitor hoe zij over belastingen en het handelen van de Belastingdienst denken. Hun mening wordt beïnvloed door de prestaties van de Belastingdienst, maar ook andere maatschappelijke, politieke en individuele factoren spelen daarbij een rol. Daardoor is het lastig op voorhand een uitspraak te doen over de uitkomsten in de toekomst.

Met behulp van een representatieve steekproef wordt een enquête gehouden onder particulieren, ondernemers, klanten van de Douane en (in 2007 voor het eerst) ook toeslaggerechtigden. In de fiscale monitor geven zij onder meer aan wat hun houding is tegenover belastingen. In tabel 1 wordt hiervan een overzicht gegeven.

In 2007 heeft Meld Misdaad Anoniem 1.129 telefoontjes gekregen over belastingontduiking. In 2006 waren dat er 812.

Tabel 1: Houding belastingplichtigen tegenover belastingen (%)

	2004	2005	2006	2007
Belastingontduiking is onaanvaardbaar	88	84	86	90
Zelf belasting ontduiken is uitgesloten	75	71	77	79
Belasting betalen betekent iets moeten bijdragen	58	52	54	55

Met kleine verschillen tussen de jaarlijkse cijfers, bewegen de cijfers zich de laatste jaren rond een bepaalde hoogte. Dit jaar zijn de percentages iets hoger, mede doordat de toeslaggerechtigden op alle onderwerpen hoger scoorden dan de overige geënquêteerden.

Evenals in voorgaande jaren is een hoog percentage van de ondervraagden van mening dat belastingontduiking onaanvaardbaar is. Een grote meerderheid geeft aan van mening te zijn zelf geen belasting te ontduiken. Ook in 2007 ervoeren veel belastingplichtigen het betalen van belasting niet als vanzelfsprekend.

2 Dienstverlening

2.1 Wat wil de Belastingdienst bereiken?

De operationele doelstelling is:

BELASTINGPLICHTIGEN, PREMIEPLICHTIGEN EN RECHTHEBBENDEN VAN TOESLAGEN
DIENSTVERLENING AANBIEDEN OP DE MANIER DIE HEN PAST.

De dienstverlening van de Belastingdienst is gericht op het bevorderen van de zelfredzaamheid van burgers en bedrijven. De communicatie moet zo duidelijk zijn dat zowel de burgers als de bedrijven geen extra hulp nodig hebben om aan hun verplichtingen te voldoen. Als zij toch nog vragen hebben, dan moet de Belastingdienst goed toegankelijk zijn en hen snel en correct hulp bieden.

Dit wordt bereikt door middel van begrijpelijke (elektronische) formulieren, toelichtingen, brieven, beschikkingen, brochures en advertenties, maar ook door goede bereikbaarheid en informatieverstrekking per telefoon of internet. Verder kan bij dienstverlening ook worden gedacht aan hulp bij aangifte, snelle afhandeling van aangiften en verzoeken om toeslagen of teruggave van te veel betaalde of ingehouden belasting.

Voor 2007 zijn in het bijzonder de volgende activiteiten geformuleerd:

- Verdere ontwikkeling van de telefonische dienstverlening gericht op goede telefonische bereikbaarheid en kwalitatief goede afhandeling;
- Snellere en eenduidige informatieverstrekking via de drie kanalen (telefoon, balie en internet);
- Verder bouwen aan een samenwerkingsverband met organisaties die betrokken zijn bij de uitvoering van de toeslagen. Hierdoor kan de Belastingdienst een brede dienstverlening aan de burger bieden;
- Training van medewerkers gericht op het verbeteren van hun schriftelijke communicatie met burgers en bedrijven;
- Processen voor de burger en het bedrijfsleven versnellen.

2.2 Wat heeft de Belastingdienst in 2007 bereikt?

De Belastingdienst zet een groot aantal middelen in om burgers en bedrijven te informeren en om hun vragen te beantwoorden.

Verbeteren dienstverlening BelastingTelefoon

Ten aanzien van de telefonische bereikbaarheid zijn de doelstellingen gehaald (zie de kengetallen in 2.3). Dit komt onder andere door een flexibelere inzet van personeel en periodieke openstellingen in de avonduren en het weekend.

In mei 2007 is de BelastingTelefoon gestart met de pilot telefonische stopzetting van huur- en zorgtoeslag. De toeslaggerechtigde boekt hierdoor een tijdwinst van ongeveer drie weken. Sinds de mogelijkheid bestaat hebben bijna 9.000 toeslaggerechtigden van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.

In dit jaar is ook de pilot "Helpdesk Intermediairs" gestart, waarbij in samenwerking met de intermediairs wordt gewerkt aan professionalisering van de dienstverlening.

Verbeteren van de website van de Belastingdienst

Het aantal klantcontacten via internet is in 2007 met 27,4 miljoen bezoekers met bijna 11% toegenomen (2006: 24,7 miljoen). Aan de websites van de Belastingdienst zijn in de eerste helft van 2007 verbeteringen doorgevoerd op het gebied van de techniek, vormgeving, navigatie, taal en tekst. In het "plan van aanpak vereenvoudigingsoperatie Belastingdienst"¹ zijn

¹ Kamerstukken II, 2006-2007, 31 066, nr. 2

www.belastingdienst.nl is in 2007 bekroond met de titel website van het jaar in de categorie onderwijs, overheid en non profit. Ruim 1,3 miljoen mensen hebben aan deze internetverkiezing deelgenomen.

maatregelen opgenomen om tegemoet te komen aan wensen van burgers en bedrijven, en onnodige knelpunten weg te nemen. Zo is een nieuwe zoekmachine gerealiseerd, zijn er meer digitale formulieren beschikbaar gesteld (in totaal zijn 175 formulieren voor download beschikbaar) en is de actualiteit van de website verbeterd. Verder is voor ondernemingen en belastingconsulenten een attenderingsfunctie voor fiscaal nieuws in gebruik genomen (Belastingdienst Actueel).

Hulp bij aangifte en aanvraag (Huba)

Voor belastingplichtigen die persoonlijk hulp bij het invullen van belastingaangiften nodig hebben, zijn ook dit jaar voorzieningen getroffen. Deze hulp wordt geboden door de Belastingdienst, vakbonden en ouderenbonden. De deelnemende medewerkers van de bonden worden door de Belastingdienst geschoold. In drie jaar tijd is het totaal aantal belastingplichtigen dat hier gebruik van heeft gemaakt met bijna 64% toegenomen.

Door de introductie van DigiD is het vanaf 2007 niet meer mogelijk om online aangifte te doen met de "oude" PIN-code. Hierdoor konden mensen die op dat moment geen DigiD hadden niet online aangifte doen. De Belastingdienst heeft dit voor de sociaal intermediairs en voor de in het buitenland wonende belastingplichtigen met een speciaal programma toch mogelijk gemaakt. Ruim 130.000 belastingplichtigen hebben op deze wijze alsnog online aangifte kunnen doen.

Tabel 2: Campagne hulp bij aangifte inkomstenbelasting (x duizend)

	2004	2005	2006	2007
Hulp bij aangifte door Belastingdienst	104	129	150	171
Hulp bij aangifte door bonden	231	277	322	377

Baliebezoek

Het aantal baliebezoekers bedroeg in 2007 ongeveer 1.081.000. Dat is nagenoeg gelijk aan 2006 (1.115.000). De stijging in 2006, veroorzaakt door de introductie van toeslagen, lijkt daarmee gestabiliseerd.

Voorlichtingscampagnes

Ondernemers, particulieren en (fiscaal) intermediairs moeten op de hoogte zijn van de wet- en regelgeving die voor hen van belang is. Daarom heeft de Belastingdienst onder het motto 'Leuker kunnen we het niet maken, wel makkelijker' weer verschillende voorlichtingscampagnes gevoerd. Hiervoor zijn niet alleen radio- en tv-spots ingezet, maar ook advertenties, artikelen in huis-aan-huisbladen, beurzen, websites, banners, brieven en toelichtingen, webfilmpjes, nieuwsbrieven en brochures.

In de campagne over de aangifte IB2006 stond het gebruik van DigiD en de bijleenregeling centraal. Daarnaast is opnieuw aandacht gegeven aan de verschillende toeslagen en de voorlopige teruggaaf. In het bijzonder is voorlichting gegeven over:

- De nieuwe kindertoeslag;
- De nieuwe regeling rond ANBI's (Algemeen Nut Beogende Instellingen);
- De nieuwe regeling rondom de eerstedagsmelding (met advertenties en publiciteit onder de aandacht gebracht van met name werkgevers);
- De regeling Dienstverlening aan Huis (samen met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid);
- De inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet.

Uitvoering tegemoetkoming buitengewone uitgaven

De Belastingdienst verzorgt de uitvoering van het Tijdelijk besluit tegemoetkoming buitengewone uitgaven (Tbu) voor het Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport. Er zijn vereenvoudigde en deels voorgevulde aangiftes inkomstenbelasting aan ouderen, Wajong-gerechtigden en anderen met een laag inkomen verstuurd. In 2007 is de applicatie voor de

berekening van de Tbu ingrijpend aangepast, waardoor het bedrag van de Tbu eenvoudiger berekend kan worden. Tevens is de partnerregeling ingebouwd en met terugwerkende kracht uitgevoerd voor de belastingjaren 2003 t/m 2005.

Versnelling processen

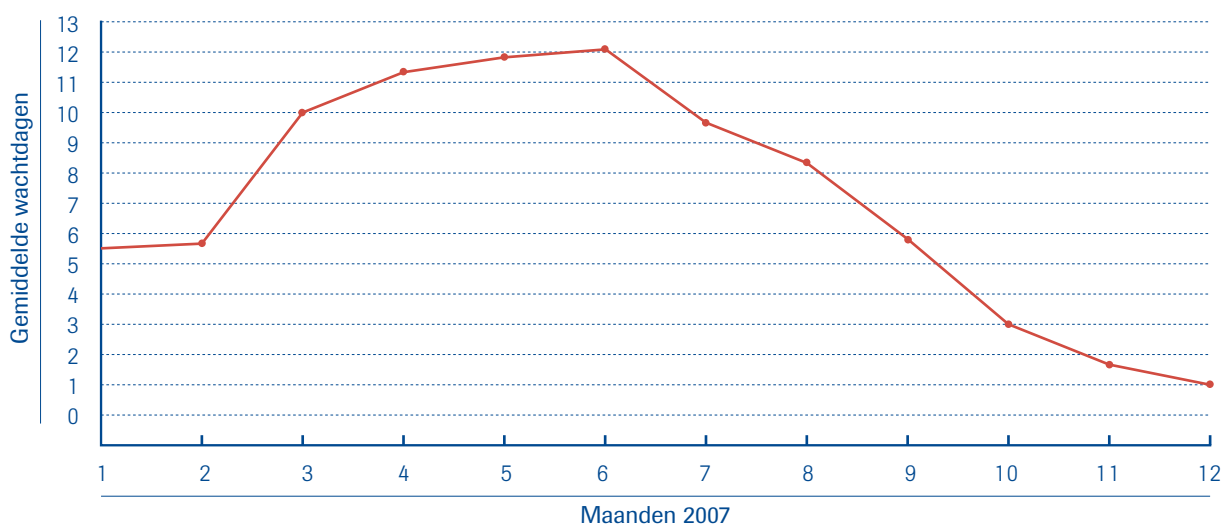
Burgers en ondernemers voelen zich niet altijd snel genoeg door de Belastingdienst geholpen. In 2007 is een aantal acties gestart om de belangrijkste knelpunten weg te nemen.

Sofinnummers

Het afgifteproces van de sofinnummers is in 2007 ondanks de toename van het aantal (ruim 59.000 afgiften meer ten opzichte van 2006) sterk verbeterd. Bedroeg de gemiddelde doorlooptijd halverwege het jaar nog bijna 12 dagen, in het laatste kwartaal van het jaar is dit teruggebracht tot gemiddeld bijna twee dagen. In onderstaande grafiek is de ontwikkeling te zien van de doorlooptijd van de afgifte van sofinnummers in 2007. Het Burgerservicenummer (BSN) is de vervanger van het sofinnummer en wordt voortaan verstrekt door de gemeente.

De Belastingdienst heeft SAN-nominaties gekregen voor zowel de gehele campagne van de Belastingdienst, als voor de jongerencampagne "its paybacktime" in het bijzonder (SAN is de Stichting Adverteerdersjury Nederland). Voor de jongerencampagne heeft de Belastingdienst de Galjaardprijs 2007 gewonnen. De Galjaardprijs is de prijs voor het innovatiefste, inspirerendste en (bewezen) effectiefste staaltje overheidscommunicatie.

Grafiek 1: Doorlooptijd sofinnummers

Registratie nieuwe ondernemers

Voor het opvoeren van een nieuwe ondernemer voor de inkomstenbelasting en het toekennen van een omzetbelastingnummer en loonheffingnummer streeft de Belastingdienst naar afhandeling binnen 5 werkdagen. De gemiddelde doorlooptijd van alle behandelde aanvragen daalde in het laatste kwartaal verder tot 6 dagen in december. Hiermee is een aanzienlijke verbetering gerealiseerd. Ter vergelijking: in het eerste kwartaal van 2007 bedroeg de gemiddelde doorlooptijd nog 25 tot 30 dagen.

Gemeenschappelijke intake

In 2007 is ook een start gemaakt met de pilot "Gemeenschappelijke intake". In het kader van de basisregistraties is de Kamer van Koophandel de eerstverantwoordelijke voor de intake van nieuwe ondernemers. De startende ondernemer meldt zich voor inschrijving in het Handelsregister bij de Kamer van Koophandel. Daar worden ook de gegevens opgenomen die van belang zijn voor de Belastingdienst. Via een elektronische koppeling ontvangt de Belastingdienst deze gegevens en registreert de nieuwe ondernemer. De starter ontvangt bij zijn inschrijving direct zijn BTW-identificatienummer. Vanaf 1 april 2008 wordt dit proces landelijk ingevoerd voor natuurlijke personen. In een later stadium worden ook rechtspersonen (BV's, NV's, verenigingen en stichtingen) in de gemeenschappelijke intake betrokken.

VAR-verklaring

Een specifiek proces voor het bedrijfsleven is de aanvraag van een VAR-verklaring (verklaring arbeidsrelatie). In 2006 is het afgifteproces grondig herzien, waardoor de afgiftermijnen al verkort waren. De doelstelling was om in 2007 de verwerkingstijd van de standaardverzoeken te beperken tot gemiddeld een week. Ondanks een forse toename van het aantal aanvragen, doet de Belastingdienst 90% van deze verzoeken momenteel binnen 5 werkdagen af. Voor de meer gecompliceerde aanvragen gold een langere afgiftermijn. Op 1 oktober 2007 is een pilot gestart om te onderzoeken of een belangrijk deel van complexere aanvragen sneller kan worden afgehandeld. In het eerste kwartaal van 2008 vindt een evaluatie van deze pilot plaats.

Samenwerkingsverbanden

De samenwerking met organisaties die betrokken zijn bij de uitvoering van toeslagen ontwikkelt zich voorspoedig. Zo is de onderlinge gegevensuitwisseling bij de hulpinformatiepunten verbeterd, en zijn de belangenorganisaties intensief betrokken bij de verdere ontwikkeling van het toeslagensysteem 2009.

2.3 Kengetallen

Kengetallen over door de belastingplichtigen ervaren dienstverlening

De door de burger ervaren kwaliteit van de dienstverlening wordt jaarlijks gemeten in de Fiscale Monitor, waarbij, met behulp van een representatieve steekproef, belastingplichtigen en toeslaggerechtigden worden geënquêteerd. In tabel 3 zijn de resultaten van de verschillende onderwerpen op een rij gezet.

Tabel 3: Ervaren kwaliteit van de dienstverlening (% positieve antwoorden)

	2004	2005	2006	2007 planning	2007 realisatie
Ervaren duidelijkheid correspondentie	81	82	81	84	82
Ervaren snelheid afhandeling	71	63	62	70	55
Ervaren bereikbaarheid	60	43	60	70	59
Nakomen van afspraken	86	83	87	87	81

De score 'ervaren bereikbaarheid' is ondanks de maatregelen in 2007 praktisch gelijk gebleven met 2006. Er bestaat (gemeten over 4 jaar) een verschil tussen de ervaren en de feitelijke bereikbaarheid: respectievelijk een negatieve en een positieve trend (zie tabel 5).

Burgers vinden dat het behandelen van aangiften en aanvragen door de Belastingdienst traag verloopt. Ondernemingen zijn in vergelijking met burgers minder tevreden over de bereikbaarheid, maar duidelijk meer tevreden als het gaat over het nakomen van afspraken. De score op de 'ervaren duidelijkheid correspondentie' is al vier jaar stabiel.

Kengetallen tijdige afhandeling aangiften en bezwaarschriften

In tabel 4 staan de door de Belastingdienst gemeten kengetallen over de mate waarin aangiften en bezwaarschriften tijdig zijn afgehandeld.

Tabel 4: Gemeten dienstverlening (%)

	2004	2005	2006	2007
Tijdigheid afhandelen aangiften	86	71	74	72
Tijdigheid afhandelen bezwaar	90	88	90	89

Het percentage tijdig afgehandelde aangiften is in 2007 licht gedaald ten opzichte van vorig jaar.

De doelstelling van het AWB-conform afdoen van bezwaarschriften is niet gerealiseerd en bedroeg in 2007 89%. De Belastingdienst heeft in 2007 veel energie gestoken in de doelstelling om te komen tot lagere voorraden en een snellere uitvoering. Het tijdig afhandelen van bezwaar betreft een samengesteld cijfer. Het percentage tijdig afhandelen van bezwaarschriften tegen voorlopige aanslagen bedraagt 99, terwijl dat tegen definitieve- en navorderingsaanslagen respectievelijk 78 en 57 is. Deze lagere percentages worden veroorzaakt omdat het inhoudelijk veelal fiscaal zwaardere bezwaarschriften betreffen.

Van de voorlopige toekenningen huur- en zorgtoeslag heeft ongeveer 0,1% geleid tot een bezwaarschrift. Ongeveer 1% van de voorlopige toekenningen kinderopvangtoeslag heeft geleid tot bezwaar. Van de definitieve toekenningen huur- en zorgtoeslag in 2007 heeft ongeveer 0,4 % geleid tot een bezwaarschrift. Voor de definitieve toekenningen kinderopvangtoeslag bedroeg dit 0,8%. De bezwaarschriften konden niet allemaal binnen de AWB-termijn behandeld worden door problemen met de systemen.

De teruggaaf van teveel ingehouden zorgpremies en teveel ingehouden premies werknemersverzekeringen heeft in 2007 vertraging opgelopen, doordat de door UWV aangeleverde loongegevens 2006 niet bruikbaar waren voor de werkprocessen van de Belastingdienst. De Kamer is geïnformeerd over de concrete afwikkeling van deze teruggaven bij brief van 5 februari 2008 (kamerstuk 2007-2008; 31 066 nr. 28).

Kengetallen aantallen telefonische gesprekken en bereikbaarheid

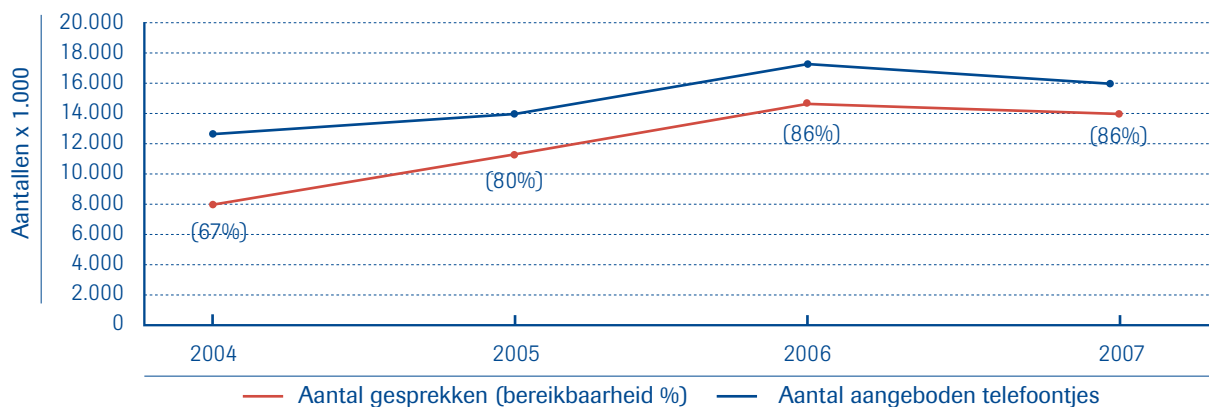
In tabel 5 wordt een overzicht gegeven van het aantal telefonische gesprekken en de bereikbaarheid van de BelastingTelefoon. Het totaal aantal gesprekken is iets afgenomen.

Tabel 5: Aantal gesprekken (x 1.000) en bereikbaarheid (%)

	2004	2005	2006	2007 planning	2007 realisatie
Totaal aantal gesprekken	8.225	11.325	14.955	-	13.860
Bereikbaarheid oude definitie	67	80	86	85	86

Van de 13,8 miljoen gesprekken in 2007 hebben 3,5 miljoen betrekking op Toeslagen. De gemiddelde bereikbaarheid bedroeg 86%. In de onderstaande grafiek is de ontwikkeling te zien van het aantal gesprekken in relatie tot de bereikbaarheid van de afgelopen vier jaar.

Grafiek 2: Ontwikkeling gesprekken en bereikbaarheid

In 2007 is de definitie van bereikbaarheid aangepast. Een bereikbaarheid van 86% is conform de oude definitie. Dat zou volgens de nieuwe definitie 81% zijn. Het verschil tussen oud en nieuw is het volgende: in de oude definitie wordt bereikbaarheid aangegeven als het procentuele aandeel van burgers en bedrijven dat wordt geholpen door de BelastingTelefoon, ongeacht de wachttijd, wanneer zij een beleping (in het keuzemenu) doen binnen de werktijden van de callcenters.

Vanaf 2007 wordt in het percentage óók het aanbod meegenomen van degenen die niet aan een keuze in het menu toekomen omdat het te druk is op het KPN-platform. Dit leidt automatisch tot een daling van het percentage van de feitelijke bereikbaarheid naar 81. De doelstelling van 80% over 2007, zoals de staatssecretaris aan de Tweede Kamer heeft toegezegd, is gehaald.

Naast een interne kwaliteitsmeting door de BelastingTelefoon zelf, wordt een externe kwaliteitsmeting uitgevoerd door TNS-NIPO. Dit instituut heeft getoetst op fiscaalinhoudelijk correcte antwoorden waarbij het gegeven antwoord in overeenstemming moet zijn met de te gebruiken dialoogondersteuning. TNS-NIPO komt op basis van haar metingen uit op 66%.

Terugbelverzoeken

Voor de beantwoording van complexere vragen die de BelastingTelefoon doorgeeft aan de regio's van de Belastingdienst geldt de norm dat 95% van de vragen binnen 48 uur moet worden afgedaan. In 2007 bedraagt het percentage tijdig nagekomen terugbelafspraken 85. Dit op een totaal van ongeveer 2,4 miljoen terugbelverzoeken. Dat is iets meer dan in 2006 (84%). Het percentage wordt vooral beïnvloed door de resultaten van Toeslagen. Van de bijna 365.000 terugbelverzoeken is in 48% van de gevallen binnen 48 uur contact geweest. Exclusief Toeslagen is het percentage tijdig nagekomen terugbelafspraken in 2007 91.

Kengetallen ontvangen brieven en klachten

In tabel 6 staat een overzicht van de ontvangen brieven en klachten.

Tabel 6: Brieven en klachten (in aantallen)

	2004	2005	2006	2007
Brieven aan de Koningin	36	58	38	29
Commissie voor de verzoekschriften en burgerinitiatieven	150	198	161	148
Nationale ombudsman	1.044	1.333	3.332	3.283
waarvan toeslagen	-	-	1.668	1.482
waarvan uitgebrachte rapporten	33	28	30	25
Ontvangen klachten toeslagen	-	205	11.126	12.668
Ontvangen klachten overige processen	2.974	5.490	8.088	10.006

De Nationale ombudsman heeft over 2007 3.283 klachten ontvangen over de Belastingdienst. Daarmee is het aantal klachten bij de Nationale ombudsman over de Belastingdienst voor het eerst in vijf jaar afgenomen. In 1.472 gevallen is, na interventie van de Nationale ombudsman, de klacht opgelost. De overige klachten waren of al achterhaald of ongegrond. De Nationale ombudsman heeft 25 rapporten uitgebracht aan de Belastingdienst. In ongeveer een kwart van de gevallen bleek de klacht ongegrond. Van de aanbevelingen van de Nationale ombudsman is er één niet overgenomen, het betrof het afschaffen van de mogelijkheid om aangifte per diskette te doen.

Ook in 2007 (22.674) is het totaal aantal klachten bij de Belastingdienst toegenomen ten opzichte van het aantal in 2006 (19.214). De meeste klachten gaan over de behandeltermijn (25%), administratieve nauwkeurigheid (20%), automatisering (7%) en de klantbenadering door de medewerkers (7%). Ook de wijzigingen bij de Zorgverzekeringswet en de loonheffing zijn oorzaak van klachten geweest.

3 Toezicht en Opsporing

3.1 Wat wil de Belastingdienst bereiken?

De operationele doelstelling is:

DOOR TOEZICHT EN OPSPORING BEVORDERT DE BELASTINGDIENST DAT BELASTINGPLICHTIGEN, TOESLAGGERECHTIGDEN EN PREMIËPLICHTIGEN HUN WETTELIJKE VERPLICHTINGEN NAKOMEN.

De Belastingdienst wil toezicht met als voornaamste kenmerken risicogericht, zichtbaar, resultaatgericht en krachtig waar het de aanpak van malafide belastingplichtigen betreft. Het is daarom niet voldoende alleen te sturen op de aantallen controles, maar vooral ook het maatschappelijke effect te monitoren. Maar de aantallen blijven wel degelijk van belang; er moeten genoeg controles worden uitgevoerd om een verantwoorde controledichtheid te garanderen.

De Belastingdienst wil niet alleen kijken naar aangiften van bij de Belastingdienst bekende belastingplichtigen, maar vooral ook naar de groep die zich buiten het blikveld van de Belastingdienst probeert te houden, het zogenoemde grijze/zwarte circuit, en naar onbekende belastingplichtigen. De Belastingdienst voert het aantal diepgaande en materiële controles op. Controles worden steeds vaker samen met andere handhavingsorganisaties uitgevoerd. Handhavingscommunicatie wordt nadrukkelijker als instrument ingezet om duidelijk te maken waar de Belastingdienst mee bezig is en welke resultaten worden behaald. De Belastingdienst wil doorgaan met horizontaal toezicht: het afsluiten van handhavingsconvenanten met grote ondernemingen en brancheorganisaties en hun leden.

3.2 Kengetallen toezicht

De kernresultaten van de Belastingdienst op het gebied van toezicht staan weergegeven in tabel 7.

Tabel 7: Kengetallen toezicht (%)

	2004	2005	2006	2007 planning	2007 realisatie
Ervaren kans op ontdekking	66	67	67	71	71
Correcties IB (incl. navorderingsaanslagen)	40	48	51	²	49
Correcties Vpb (incl. navorderingsaanslagen)	48	67	46	³	41
Correcties invoerrechten/accijnzen	13	14	16	14	16
Correcties veldtoetsen (IB/Vpb/LB/OB)	74	74	58	77	70
Achterstand invordering (excl. UB)	3,7	3,1	3,0	2,7	2,5
Processen-verbaal gevolgd door veroordeling/transactie	80	79	81	90	79

²Voor dit kengetal is geen planning opgenomen. In de begroting IXB is als kengetal het aantal correcties in verhouding tot het aantal definitieve aanslagen opgenomen. Aangezien het aantal definitieve aanslagen per jaar nogal varieert geeft dit kengetal geen goed beeld. Er is om die reden voor gekozen om het aantal correcties in verhouding tot het aantal behandelde aangiften weer te geven. Daarmee komt de weergave van het correctiepercentage bij de IB en de Vpb overeen met de kengetallen van de veldtoetsen en de invoerrechten/accijnzen.

³ Zie voetnoot 2.

Ervaren kans op ontdekking

In het kader van de jaarlijkse Fiscale Monitor is gemeten wat de door belastingplichtigen ervaren kans is dat de Belastingdienst ontdekt dat iemand in een aangifte of een aanvraag voor toeslag onjuiste informatie opgeeft. Deze kans wordt gemeten bij particulieren, ondernemers, toeslaggerechtigden en douaneklanten. De ervaren kans op ontdekking is in 2007 (71%) gestegen ten opzichte van 2006 (67%). De doelstelling voor 2007 is gerealiseerd.

Correcties inkomstenbelasting (IB)

Het gemiddelde correctiepercentage IB is het aantal correcties in verhouding tot het aantal behandelde aangiften. Het correctiepercentage is in 2007 iets gedaald ten opzichte van 2006. Het aantal correcties in 2007 (654.000) is toegenomen ten opzichte van 2006 (641.000).

Correcties vennootschapsbelasting (Vpb)

Het gemiddelde correctiepercentage Vpb is het aantal correcties in verhouding tot het aantal behandelde aangiften. Het gemiddelde correctiepercentage Vpb is in 2007 (41%) gedaald ten opzichte van het percentage in 2006 (46%). Het aantal correcties Vpb is in 2007 (19.900) nagenoeg gelijk aan dat van 2006 (19.800).

Correcties invoerrechten/accijnzen

Het gemiddelde correctiepercentage invoerrechten/accijnzen is het aantal correcties in verhouding tot het aantal behandelde aangiften. Het correctiepercentage invoerrechten/accijnzen is in 2007 (16,1%) gestegen in vergelijking met 2006 (15,7%). De doelstelling is gerealiseerd.

Correctiepercentage veldtoetsen (toezicht op locatie)

Het gemiddelde correctiepercentage veldtoetsen is het aantal veldtoetsen met een correctie in verhouding tot het totaal aantal veldtoetsen. Het correctiepercentage veldtoetsen bij de middelen IB/LB/OB/Vpb is in 2007 gestegen naar 70% maar is onder de streefwaarde van 77% gebleven. De doelstelling is dus niet gerealiseerd.

De Belastingdienst maakt onderscheid tussen reguliere en specifieke boekenonderzoeken. Reguliere boekenonderzoeken betreffen brede, diepgaande onderzoeken en raken meerdere belastingmiddelen. Specifieke boekenonderzoeken zijn onderzoeken gericht op een deelaspect, waarbij de aandacht zich vooral richt op een specifiek risico. Ook kan het oogmerk van een specifiek onderzoek zijn de zichtbaarheid van de handhaving te vergroten.

Bij de reguliere boekenonderzoeken is een correctiepercentage gerealiseerd van 76%. Bij de specifieke boekenonderzoeken is een correctiepercentage gerealiseerd van 59%.

In het project factureringsplicht pakt de Belastingdienst, bij groothandelaren, het probleem van anoniem factureren en de daarmee gepaard gaande concurrentievervalsing aan. Doel van het project is het bevestigen van compliant gedrag door middel van handhavingscommunicatie en gedragsbeïnvloeding, variërend van een bedrijfsbezoek tot een diepgaand toezichtonderzoek. Van de benaderde groothandelaren bleek het aantal goedwillende groothandelaren uit te komen op 95%.

Percentage achterstand invordering

Deze indicator meet de achterstand invordering ten opzichte van de totale belasting- en premieontvangsten. Het percentage achterstand invordering is ook in 2007 (2,5) weer gedaald ten opzichte van 2006 (3,0), wat een positieve ontwikkeling is. De streefwaarde voor 2007 is gerealiseerd.

Processen-verbaal, gevolgd door een veroordeling of transactie

Het percentage van processen verbaal, gevolgd door een veroordeling of transactie, is in 2007 (79) gedaald ten opzichte van 2006 (81). De doelstelling van 90% is niet gerealiseerd. Dit kengetal is een onderwerp waarover intensief met het OM wordt overlegd.

3.3 Versterking Toezicht

De Belastingdienst wil, zoals in de brief van 15 mei 2006 (kamerstuk 30.300 IXb, nr. 39) door de staatssecretaris van Financiën aangegeven, het toezicht versterken. Onder meer door het segmenteren van doelgroepen in ZGO (zeer grote ondernemingen), MGO (middelgrote ondernemingen), MKB en particulieren. De minister van Financiën heeft op 29 november 2006 (kamerstuk 30.800 IXb, nr. 13) de Tweede Kamer bij brief nader geïnformeerd over het toezicht door de Belastingdienst voor 2007. Tabel 8 geeft een overzicht van de toezeggingen aan de Tweede Kamer.

Tabel 8: Toezegging toezicht aan de TK

Instrumenten toezicht	2007 planning	2007 realisatie
Toezicht binnen		
Aantal behandelde aangiften IH niet winst	800.000 - 850.000	1.026.000
Aantal behandelde aangiften IH-winst		
MKB	190.000 - 210.000	303.500
MGO	6.700 - 7.200	7.600
ZGO	2.400 - 2.600	3.200
Totaal	199.100 - 219.800	314.300
Aantal behandelde aangiften Vpb		
MKB	33.000 - 37.000	35.000
MGO	5.800 - 6.200	9.100
ZGO	4.200 - 4.400	4.500
Totaal	43.000 - 47.600	48.600
Toezicht buiten		
Aantal veldtoetsen regulier		
MKB	20.000 - 24.000	23.300
MGO	2.000 - 2.300	2.000
ZGO	800 - 900	800
Totaal	22.750 - 27.200	26.100
Aantal veldtoetsen specifiek		
MKB	30.000 - 34.000	
MGO	2.300 - 2.700	
ZGO	250 - 300	
Totaal	32.550 - 37.000	34.600⁴
Aantal bedrijfsbezoeken (waaronder startersbezoeken)		
MKB	23.000 - 27.000	29.900
MGO	4.500 - 5.500	1.500
Totaal	27.500 - 32.500	31.400

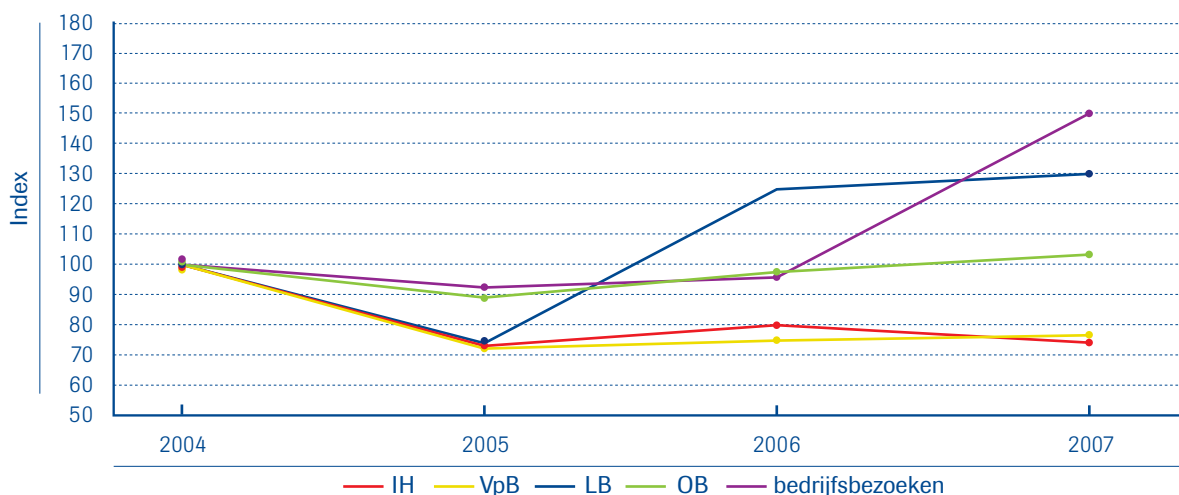
Zoals uit de tabel blijkt zijn praktisch alle doelstellingen, zowel in totalen als per segment, gerealiseerd. De doelstelling voor het aantal bedrijfsbezoeken in het MGO segment is niet gerealiseerd. Dit komt door nadere prioriteitstelling. De Belastingdienst

⁴ Onder deze categorie boekenonderzoeken vallen ook de LH/SV onderzoeken. Van de LH/SV onderzoeken zijn geen gegevens per segment bekend.

heeft er voor gekozen om bij de bedrijfsbezoeken prioriteit te geven aan de starters. Uit onderzoek blijkt dat het daadwerkelijk beïnvloeden van het aangiftegedrag van ondernemers in de startfase van de onderneming het meest effectief is. Aangezien de startende ondernemers zich voornamelijk in het MKB segment bevinden, zijn in dit segment meer bedrijfsbezoeken afgelegd. Dit is ten koste gegaan van de beschikbare capaciteit voor de bedrijfsbezoeken in het MGO segment.

In grafiek 3 staat een overzicht van de boekenonderzoeken per middel en de bedrijfsbezoeken.

Grafiek 3: Index aantal boekenonderzoeken per middel en aantal bedrijfsbezoeken

Twee geldhonden van de Douane, Boy en Tara, hebben succesvol geassisteerd bij een actie van de Belastingdienst. Tijdens deze actie bij een confectiebedrijf werd door de geldhonden een bedrag van bijna een half miljoen euro aan bankbiljetten aangetroffen. Het geld zat verstopt tussen de kleding en rollen stof.

Met 2004 als referentiejaar, wordt in grafiek 3 aangegeven dat het aantal bedrijfsbezoeken, na een aanvankelijke daling in 2005, in de afgelopen twee jaar is toegenomen. In 2007 is het aantal bedrijfsbezoeken met 50% boven het niveau van 2004 gestegen is. Deze positieve lijn geldt eveneens voor aantal boekenonderzoeken met betrekking tot de middelen LB en OB. Het aantal boekenonderzoeken Vpb en IB is stabiel vanaf 2005, maar is wel onder het niveau van 2004.

3.4 Invordering

De kernresultaten van de Belastingdienst op het gebied van invordering staan weergegeven in tabel 9.

Tabel 9: Resultaten invordering (in % en bedragen)

	2004	2005	2006	2007
Invorderingsbedrag ouder dan 1 jaar (%)	57,2	61,9	61,0	54,0
Invorderingsbedrag ouder dan 1 jaar (%) excl UB ⁵	50,0	49,0	53,0	49,0
Oninbaar geleden (%)	1,2	1,3	0,9	1,2
Achterstand invordering in bedragen (x € miljoen)	4.284	3.760	3.627	3.992

Het percentage invorderingsbedrag ouder dan één jaar is in 2007 gedaald naar 54 (exclusief uitstel 49). Het percentage invordering dat afgeboekt werd doordat inning niet meer mogelijk is, is door schoningsacties in de bestanden, in 2007 uitgekomen op 1,2.

De betalingsachterstand (voor de middelen VpB, IH, LH en OB) is eind 2007 uitgekomen op ca. € 4,0 miljard. Het achterstandsbedrag is ten opzichte van 2006 toegenomen. De belangrijkste oorzaak daarvan is de vertraagde naheffing van de loonheffing 2007.

⁵ Excl. invorderingsaanslagen waarvoor uitstel van betaling ivm een bezwaarschrift is verleend

Vanaf premiejaar 2006 int de Belastingdienst de premies voor de werknemersverzekeringen. Deze premies maken deel uit van een gecombineerde loonaangifte met de loonbelasting, premies volksverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage voor de Zorgverzekeringswet. In tabel 10 zijn de inningresultaten voor de loonaangifte 2006 en 2007 weergegeven (in vergelijking met de inning van loonbelasting en premies volksverzekeringen over de belastingjaren 2004 en 2005).

Nadat een belastingplichtige weigerde om zijn forse belastingschuld te betalen zijn de deurwaarders overgegaan tot het in beslag nemen van goederen. In dit geval werden 32 stacaravans in beslag genomen en enkele auto's. De stacaravans en auto's zijn afgevoerd naar de Domeinen. Met de verkoop van de in beslag genomen goederen kan een deel van de schuld betaald worden.

Tabel 10: Resultaten inning loonaangiften (%)

belasting/premiejaar	2004	2005	2006	2007
Inningpercentage (ultimo 2007)	99,6	99,5	99,7	96,8
Percentage betalingsachterstand	0,1	0,2	0,2	0,9
Percentage oninbaar geleden	0,3	0,2	0,2	0,1

Het inningpercentage geeft aan welk deel, van het totaal op aangifte en naheffingsaanslag geheven bedrag, eind 2007 was geïnd per belasting/premiejaar. Eind 2007 is 99,7% van het belasting/premiejaar 2006 geïnd en 96,8% van het belasting/premiejaar 2007. De uitvoering van de heffing 2007 was aan het eind van het jaar nog in volle gang. De verwachting is dat het inningspercentage van het belasting/premiejaar 2007 medio 2008 vergelijkbaar zal zijn met de percentages van de voorgaande jaren.

3.5 Kwaliteitsborging

De Belastingdienst hanteert een aantal instrumenten om de kwaliteit van zijn processen te bewaken en waar nodig te verbeteren. De fiscale kwaliteitsindex (FIX) en audits maken daarvan deel uit. De fiscale kwaliteitsindex meet de kwaliteit van de aangiftebehandeling, de administratieve controles, de invordering en de heffing van de inkomstenbelasting, vennootschapsbelasting, loonbelasting, omzetbelasting, accijnzen en invoerrechten. Het FIX-onderzoek is sinds 2005 uitgebreid met het controleproces en de toetsing van de behandeling van de bezwaarschriften. Aangezien hierdoor de FIX cijfers vanaf 2005 niet meer vergelijkbaar zijn met die van de voorgaande jaren is er voor gekozen om het jaar 2005 als een nieuw basisjaar aan te merken.

Tabel 11: Fix-score (basisjaar 2005)

	2005	2006	2007
Fix-score belastingregio's	100	105	107
Fix-score Douane	100	100	105

De organisatie heeft zich de afgelopen jaren ingespannen om de kwaliteit van het proces invordering te verbeteren. De resultaten hiervan zijn bij het FIX-onderzoek 2007 duidelijk merkbaar. Bij de middelen IB en Vpb is in 2006 en 2007 bijzondere aandacht besteed aan de kwaliteit van de verslaglegging bij de heffing. De kwaliteit van de behandeling van bezwaarschriften ligt op het fiscaal-technische terrein op een hoog niveau. De formeelrechtelijke aspecten zijn voor verbetering vatbaar. Het controleproces scoort voldoende. Speerpunt voor de komende jaren in het controleproces is het gebruik van audit automation. Bij de Douane zijn de resultaten van de fysieke controle verbeterd, vooral in het onderdeel fiscale techniek. De resultaten op het gebied van VGEM⁶ blijven achter. Er is een verbetertraject ingezet.

⁶ Veiligheid, Gezondheid, Economie en Milieu

3.6 Zichtbaar toezicht

In zijn brief aan de Tweede Kamer van 23 juni 2004 (2003-2004, 29 643, nrs. 1 en 2) kondigde de staatssecretaris maatregelen aan voor een betere aanpak van fiscale handhaving bij vrijplaatsen. Ook in 2007 heeft de Belastingdienst de nodige activiteiten ontplooid om vrijplaatsen aan te pakken en de zichtbaarheid van handhaving in de samenleving te vergroten.

De meest in het oog lopende landelijke acties in 2007 waren:

- Markten;
- Afval & schroot, metaalafval;
- Scanauto's;
- Keten- en inlenersaansprakelijkheid in de uitzendbranche;
- Vastgoed;
- Windhappers.

In 2007 is de Belastingdienst gestart met de ketenaanpak cannabis, zicht en controle op de gehele keten cannabis: growshops/hennepteelt/coffeeshops. De aanpak is erop gericht om samen met de politie en gemeenten de bovenliggende netwerken in beeld te brengen. In vier gemeenten zijn acties geweest bij de growshops. In zo'n driekwart van de onderzochte growshops waren zaken niet op orde. Ongeveer de helft van de growshops is inmiddels gesloten of wordt binnenkort op last van de burgemeester gesloten.

Markten

In 2007 zijn er in samenwerking met de arbeidsinspectie, politie en vreemdelingendienst 113 weekmarkten bezocht. De resultaten waren onder meer het in beslag nemen van duizenden namaakartikelen, fiscale resultaten (IB/OB), terugloop van openstaande invorderingschulden en het opsporen van illegaal tewerkgestelden en vreemdelingen. Een voorbeeld van een aanpak is het ter plekke in beslag nemen en afvoeren van complete marktcramen met de waren en de vervoersmiddelen. Deze aanpak is ingrijpend en repressief voor de betrokkene(n) en heeft uitstraling naar zowel de marktkooplui als het publiek.

Afval & Schroot, metaalafval

Onderzoek binnen deze branche is onder meer gericht op het opsporen van contante, anonieme transacties. In totaal is voor € 34 miljoen aan transacties aan het licht gekomen. Er is een netto resultaat aan correcties van bijna € 17 miljoen geboekt.

Scanauto's

Een landelijk project dat ook in de media de nodige aandacht heeft gekregen, is de inzet van scanauto's met automatische nummerplaat herkenning (ANPR). Deze actie werd in de meeste gevallen uitgevoerd in samenwerking met de politie. Het systeem scant het kenteken van een auto. Vervolgens wordt gecontroleerd wie de eigenaar is en of hij openstaande schulden, boetes of straffen heeft uitstaan. De ANPR auto's zijn in 2007 ruim 240 keer ingezet.

In de regio Rijnmond zijn in 2007 83 ANPR acties geweest, waarbij 543.000 auto's zijn gescand. Als gevolg van deze acties zijn er bijna 700 auto's in beslag genomen. De totale opbrengst van deze acties bedroeg € 1,9 miljoen.

Keten- en inlenersaansprakelijkheid in de uitzendbranche

Deze in 2007 gestarte actie richt zich op het aansprakelijk stellen van opdrachtgevers die bewust gebruik maken van malafide arbeid. In het kader van deze actie is in 2007 voor ca. € 12 miljoen aan aansprakelijkheidsstelling opgelegd bij 358 personen en voor ca. € 14 miljoen aan correcties OB/LB opgelegd.

Vastgoed

De vastgoedsector is gekozen als thema voor de jaren 2007 tot en met 2010. Dit thema met de naam Nokvorst richt zich op alle belastingmiddelen, op alle vormen van toezicht en op alle segmenten. Er is aandacht voor intermediairs, projectontwikkeling, de bouw, de financiering en de exploitatie van het vastgoed. De handhavingsregie richt zich op het vergroten van de fiscale compliance én op het bestrijden van witwassen. Er is intensief toezicht op fiscale risico's met omzetbelasting, de overdrachtsbelasting, sale- en leaseback en zwart werken in de bouw. Vreemde transacties met vastgoed krijgen doorlopend de aandacht. Het gaat over forse onverklaarbare waardestijgingen en onbekende financieringsbronnen. Het accent op Vastgoed wordt ook zichtbaar in de opsporingsonderzoeken van de FIOD-ECD.

In november 2007 heeft de FIOD-ECD op 54 plaatsen, bedrijfspanden en woningen doorzoeken uitgevoerd en 15 aanhoudingen verricht. Het betrof de grootste actie ooit door de FIOD-ECD uitgevoerd. In totaal waren er 600 rechercheurs bij betrokken, waaronder 30 van de SIOD. Het onderzoek richt zich op de mogelijke betrokkenheid van (ex-) medewerkers bij frauduleuze handelingen samenhangend met onroerend goedtransacties. Het betreft (ex-) medewerkers van bedrijven die actief zijn op het gebied van vastgoedbeleggingen. Het Openbaar Ministerie verdenkt de verdachten ervan omvangrijke bedragen te hebben ontvangen voor het gunnen en de afwikkeling van grote bouwprojecten en bij de afhandeling van grote onroerend goed transacties. Behalve in Nederland zijn ook onderzoeken verricht in Zwitserland en België.

Windhappers

Windhappers is een verzamelnaam voor personen waarbij geen verklaring blijkt te zijn voor de verhouding tussen zichtbare inkomsten en uitgaven. Zij geven op geen of nauwelijks inkomen te hebben. Uit een eerste steekproef blijkt dat er in driekwart van de gevallen niets aan de hand is. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om volwassen kinderen die nog door hun ouders onderhouden worden. In een kwart van de gevallen is er wel degelijk iets loos. Het gaat vaak om mensen die ondernemer zijn en dat niet opgeven.

Er zijn in 2007 ruim 1000 “waarnemingen ter plaatse” (WTP) ingesteld op bouwlocaties. Zowel bij nieuwbouwprojecten als bij onderhoud of verbetering. Met de WTP's is zicht gekregen op:

- De personen die werkzaam zijn op de bouwlocatie;
- De uitvoering van het werk voor eigen rekening of in dienstbetrekking;
- Het gebruikt materieel (zoals de herkomst);
- De kentekengegevens -en kilometerstanden - auto's en aanhangers.

3.7 Horizontaal toezicht

Door middel van horizontaal toezicht streeft de Belastingdienst ernaar om in zijn relatie met bonafide bedrijven onduidelijkheden en mogelijke problemen zo veel mogelijk vooraf met de betrokkenen op te lossen. De verantwoordelijkheid voor de naleving van regels en afspraken wordt nadrukkelijk samen gedeeld. Door middel van afspraken vooraf wordt duidelijkheid gegeven over de wijze van belastingheffing en uitvoering van de controles. Het afsluiten van convenanten past in deze aanpak. De belastingplichtige weet van tevoren waar hij aan toe is, zodat er achteraf minder correcties plaats vinden. De Belastingdienst krijgt hierdoor meer ruimte om risicogericht te gaan werken.

In het kader van horizontaal toezicht is de Belastingdienst in 2005 gestart met een pilot om handhavingsconvenanten te sluiten met 20 grote ondernemingen. Gezien de positieve ervaringen is de pilot in 2006 uitgebreid met nog eens 20 grote ondernemingen. Met een groot deel van deze ondernemingen is inmiddels een individueel handhavingsconvenant gesloten. Begin 2007 is de werkwijze van het eerste deel van de pilot geëvalueerd. De resultaten zijn positief te noemen. Als voordeel

In 2007 is een convenant afgesloten met de Stichting Normering Arbeid en de aangesloten ondernemingen zoals uitzendondernemingen en loonbedrijven. Gecertificeerde bedrijven kunnen voortaan sneller en efficiënter sofinummers aanvragen voor buitenlandse werknemers, waarbij de ondernemingen een groot deel van de basiscontrole op zich nemen. Bovendien kunnen zij meldingen van malafide buitenlandse intermediairs en werknemers direct doorgeven aan de Belastingdienst.

van deze werkwijze is vaak genoemd: het werken in de actualiteit, de snellere standpuntbepaling door de Belastingdienst en meer openheid tussen de partners.

Tot slot zijn er in 2007 zeven convenanten van horizontaal toezicht afgesloten met brancheorganisaties. Andere zijn in voorbereiding. Horizontaal toezicht is onder de aandacht gebracht van organisaties zoals MKB Nederland, VNO-NCW en de beroepsorganisaties van accountants en fiscale adviseurs.

3.8 Beleidsbesluiten

Het fiscale uitvoeringsbeleid wordt vastgelegd in beleidsbesluiten. Deze bevatten de door de staatssecretaris vastgestelde uitleg van het recht, die voor alle belastingplichtigen in vergelijkbare omstandigheden geldt. Begin 2005 waren er circa 3.000 beleidsbesluiten. Gelet op deze aantallen en de slechte toegankelijkheid die dit met zich meebrengt, is de maatregel genomen het aantal beleidsbesluiten te verminderen. Dit is gelukt, eind 2006 was het aantal beleidsbesluiten teruggebracht tot circa 1.000⁷ en eind 2007 bedraagt het aantal beleidsbesluiten ca. 700. Daarnaast is ingezet op verbeterde toegankelijkheid door het digitaal ontsluiten van de beleidsbesluiten. De beleidsbesluiten zijn digitaal raadpleegbaar op www.overheid.nl.

3.9 Internationale samenwerking

Ook in 2007 is de uitwisseling van gegevens op grond van de EU spaarrenterichtlijn weer de omvangrijkste stroom binnen de geautomatiseerde internationale gegevensuitwisseling. In het kader van deze richtlijn werden 207.000 gegevens over rentebetalingen aan de Belastingdienst van 33 landen of gebieden verstrekt terwijl 165.000 gegevens uit 31 landen of gebieden werden ontvangen. De ontvangen gegevens worden in de aanslagregeling betrokken.

Het totaal van de geautomatiseerde internationale gegevensuitwisseling komt voor de verzonden gegevens op 391.000 en terwijl er 451.000 werden ontvangen.

De Belastingdienst rekende de afgelopen jaren bijna € 135 miljoen af met ongeveer 4.500 inkeerders, die zich sinds 2001 vrijwillig meldden met een (spaar)rekening of ander vermogen in het buitenland. Over 2007 ontving de Belastingdienst € 21 miljoen van bijna 350 inkeerders. Zij kunnen een boete voorkomen door zich te melden voordat de Belastingdienst beschikt over informatie over hun buitenlandse tegoeden. Ook kunnen inkeerders in principe hiermee strafrechtelijke vervolging voorkomen.

Een beperkt aantal landen en gebieden die onder de werking van de spaarrenterichtlijn vallen wisselt geen gegevens uit over rentebetalingen maar houdt direct een bronheffing in op deze betalingen. Van deze landen en gebieden heeft Nederland circa 23 miljoen euro aan bronheffing ontvangen.

De samenwerking op het gebied van gelijktijdige controles binnen de EU is dit jaar verder versterkt. De belastingadministraties van de "oude" lidstaten leveren meer zaken aan terwijl ook de "nieuwe" lidstaten meer gebruik maken van deze mogelijkheid tot samenwerking. Deze ontwikkelingen, samen met het Nederlandse initiatief om deze samenwerking ook te versterken in onze grensregio's, heeft ertoe geleid dat dit jaar 28 gelijktijdige controles zijn opgestart waaraan Nederland deelneemt.

Naast de geautomatiseerde gegevensuitwisseling wordt, op verzoek, ook gericht informatie uitgewisseld. Tabel 12 geeft een overzicht van de omvang van deze vorm van gegevensuitwisseling tussen de Nederlandse en de buitenlandse belasting- en douanediensdiensten.

Tabel 12: Internationale uitwisseling van heffingsgegevens (in aantallen)

	2004	2005	2006	2007
Op verzoek verstrekte inlichtingen door Nederland aan het buitenland	2.872	1.822	3.815	3.999
Op verzoek verstrekte inlichtingen door het buitenland aan Nederland	2.473	2.457	3.386	2.844

Een bijzondere categorie vormen de internationale verzoeken om bijstand bij invordering en strafrechtshulp. In tabel 13 staan de aantallen verzoeken in het kader van internationale wederzijdse bijstand.

⁷ In het beheersverslag 2006 is gerapporteerd dat het aantal beleidsbesluiten eind 2006 ca. 700 bedroeg. Deze opgave was fout, door een onjuiste vermelding van het aantal beleidsbesluiten van de omzetbelasting en internationaal belastingrecht.

Tabel 13: Internationale wederzijdse bijstand

	2004	2005	2006	2007
Verzoeken wederzijdse bijstand van Nederland aan buitenland	162	148	235	236
Verzoeken wederzijdse bijstand van buitenland aan Nederland	798	958	1.067	1.409
Afgehandelde verzoeken rechtshulp uit het buitenland	226	225	203	174

3.10 APA/ATR- en rullingpraktijk

De afkorting APA staat voor advance pricing agreement en de afkorting ATR voor advance tax ruling.

Een APA is een afspraak vooraf over de vaststelling van een zakelijke beloning of een methode voor de vaststelling van een dergelijke beloning voor grensoverschrijdende transacties (goederen en dienstverlening) tussen gelieerde lichamen of tussen onderdelen van eenzelfde lichaam.

Een ATR is eveneens een afspraak vooraf en geeft zekerheid over de fiscale gevolgen van een voorgenomen transactie of samenstel van transacties voor bepaalde, in het ATR-besluit genoemde, internationale onderwerpen.

In tabel 14 staat een overzicht van de afgehandelde APA/ATR-verzoeken.

Tabel 14: Afgehandelde APA-ATR- en rullingverzoeken in 2007

	Totaal afgehandeld	Toegewezen	Afgewezen	Ingetrokken / buiten behandeling	Voorraad per 31 december 2007
APA	339	271	9	59	151
ATR	550	451	18	81	296
Totaal	889	722	27	140	447

De voorraad is per 31 december 2007 met 113 verzoeken toegenomen ten opzichte van de voorraad per 1 januari 2007 (334 verzoeken). De stijging van de voorraad wordt veroorzaakt door de toename van het aantal ingekomen verzoeken. De toenemende trend was al zichtbaar in voorgaande jaren. In 2005 zijn 487 verzoeken ontvangen, in 2006 689 en in 2007 1.002 verzoeken. Het aantal afgehandelde verzoeken is in 2007 toegenomen ten opzichte van het jaar 2006 waarin 613 verzoeken werden afgehandeld.

In tabel 15 staat een overzicht van de doorlooptijden van de afgehandelde APA/ATR-verzoeken.

Tabel 15: Doorlooptijden afgehandelde verzoeken (in aantal dagen)

	2005	2006	2007
APA/ATR-verzoeken	66	53	54
ATR-verzoeken	40	42	43

3.11 Toezicht op toeslagen

De inkomensafhankelijke regelingen voor de huur-, zorg- en kinderopvangtoeslag, die door de Belastingdienst worden uitgevoerd, gaan uit van het actuele inkomen. De toeslagbetaling wordt gebaseerd op de gegevens van het berekeningsjaar zelf. In beginsel zijn dit schattingsgegevens die belanghebbenden zelf opgeven. Op basis hiervan worden voorschotten verstrekt die definitief worden gemaakt vanaf het moment dat het definitieve fiscale inkomen beschikbaar is. In het kalenderjaar 2007 is voor de huur- en zorgtoeslag naast de reguliere voorschotbetalingen voor het eerst het proces van definitief toekennen uitgevoerd.

In 2007 heeft het toezicht op toeslagen plaatsgevonden op basis van een met de betrokken departementen afgestemd toezichtplan. De kern hiervan is het administratieve toezicht. Dat bestaat uit massale vergelijkingen tussen de aanvragen en gegevens van derden waaruit de onjuistheid of twijfel over een aanvraag kan blijken.

Voor toezicht dat waarnemingen ter plaatse vereist, werkt Toeslagen samen met andere toezichthouders. Daartoe behoren o.a. de Sociale Diensten van gemeenten, de Sociale Verzekeringsbank, Woningbouwcorporaties, de interventieteams waarin al diverse partijen waaronder de Belastingdienst met elkaar samenwerken.

In 2007 is gestart met het definitief vaststellen van de direct verwerkbare posten voor de huur- en zorgtoeslag 2006. Daarbij zijn 584.000 huurtoeslagen, 3.991.000 zorgtoeslagen en 63.000 kinderopvangtoeslagen voor het toeslagjaar 2006 definitief vastgesteld. Ultimo 2007 waren circa 2 mln. toeslagen nog niet vastgesteld. In de helft van deze gevallen betreft dit posten waarbij gewacht moest worden op het pas in 2008 ter beschikking komen van loon- of inkomensgegevens. In de andere helft van de gevallen betreft dit posten, waarbij mede in het kader van toezicht, handmatig de grondslagen (loon- of inkomensgegevens, huishoudsamenstelling of adresgegevens) nader vastgesteld moeten worden. De Tweede Kamer is in 2008 voortdurend geïnformeerd over de wijze waarop de nog niet definitief vastgestelde posten, zoveel als mogelijk, voor 1 april 2008 worden afgehandeld (kamerstukken II, 2007-2008, 31 066, nrs. 28, 29, 31 en 33).

Huurtoeslag

Het toezicht voor de huurtoeslag richt zich op alle grondslagen, namelijk op de huishoudsituatie, de hoogte van het (gezamenlijke) inkomen en de bewoningssituatie (inclusief huurgegevens). De controle op de huishoudsituatie en de bewoningssituatie heeft ertoe geleid dat op grond van deze controle ruim 6.000 huurtoeslagen (voor continuering) zijn gestopt. In 2007 is, vooruitlopend op de nieuwe regelgeving die in 2008 ingaat, deels afgezien van het uitvoeren van de redelijkheids- en passendheids-toets. De controle op de hoogte van het gezamenlijke inkomen heeft ertoe geleid dat circa 4.000 zorgtoeslagen zijn gestopt.

Voor de verstrekte voorschotten huurtoeslag geldt dat deze over 2007 circa 2,5% te hoog zijn geweest. De verschillen worden met name veroorzaakt door onjuist of geheel niet verwerkte mutaties op reeds ingediende aanvragen en dubbele toeslagbetrokkenheid. De fouten zullen in 2008 zoveel mogelijk bij de definitieve vaststelling van het recht op toeslag worden gecorrigeerd.

Zorgtoeslag

Het toezicht voor de zorgtoeslag richt zich op alle grondslagen, namelijk de huishoudsituatie, de hoogte van het (gezamenlijk) inkomen en het daadwerkelijk verzekerd zijn voor de zorgverzekeringswet. De controle op de huishoudsituatie heeft ertoe geleid dat op grond van deze controle ruim 10.000 zorgtoeslagen (voor continuering) zijn gestopt. De controle op de hoogte van het gezamenlijke inkomen (dubbele toeslagbetrokkenheid) heeft ertoe geleid dat circa 33.000 zorgtoeslagen zijn gestopt.

Ook is onderzoek uitgevoerd naar het daadwerkelijk verzekerd zijn voor de zorgverzekeringswet. Ruim 3.000 zorgtoeslagen zijn stopgezet omdat de verplichte verzekering niet was afgesloten.

Ook voor de verstrekte voorschotten zorgtoeslag geldt dat deze over 2007 circa 2,5% te hoog zijn geweest. De verschillen worden met name veroorzaakt door onjuist of geheel niet verwerkte mutaties op reeds ingediende aanvragen en dubbele toeslagbetrokkenheid. De fouten zullen in 2008 zoveel mogelijk bij de definitieve vaststelling van het recht op toeslag worden gecorrigeerd.

Kinderopvangtoeslag

De Belastingdienst kende in 2007 de kinderopvangtoeslag 2005 definitief toe op basis van de Wet Kinderopvang (WKO). Daarnaast is, op basis van de Regeling Kinderopvangtoeslag, in 2007 gestart met het definitief toekennen van de kinderopvangtoeslag 2006 en zijn voorschotten uitgekeerd voor de kinderopvangtoeslag 2007 en 2008.

Ongeveer 5.700 aanvragers van een kinderopvangtoeslag over 2005 hebben ondanks herhaaldelijk verzoek hun definitieve opgaaf 2005 niet ingediend. Deze aanvragers hebben een aankondiging gekregen dat hun toeslag over dit jaar zal worden teruggevorderd.

De Belastingdienst heeft in 2007 bij de uitvoering van de kinderopvangtoeslag 2006 geen toezicht uitgevoerd op de door aanvragers opgegeven werkgeversbijdrage. Dit kwam doordat de uit de loonaangifteketen ontvangen gegevens van onvoldoende kwaliteit waren om een toezichtsactie op te kunnen baseren. Inmiddels is de regeling gewijzigd. Voor 2007 is er sprake van een verplichte werkgeversbijdrage die door de werkgever rechtstreeks aan de Belastingdienst wordt afgedragen.

Met ingang van 2006 is sprake van een wijziging in het regime van de wetgeving, waarbij van de aanvrager gevraagd wordt om tussentijdse wijzigingen door te geven. In 2007 bleek uit onderzoek dat veel huishoudens verzuimden mutaties door te geven. Om definitieve toekenningen over berekeningsjaar 2006 toch correct vast te stellen zijn van 170.000 aanvragen de jaarpogaven met uren en uurprijzen opgevraagd. De uitkomst van deze toezichtsactie levert op dat bij definitief toekennen circa 50% van de posten zullen worden gecorrigeerd.

3.12 Kengetallen opsporing

Fraudebestrijding is naar zijn aard vooraf niet tot in detail te plannen. De prestaties, zoals afgesproken met het Openbaar Ministerie, zijn weergegeven in bandbreedtes per taakgebied. In tabel 16 staat een overzicht van de aantallen opsporingsonderzoeken.

Tabel 16: Aantal opsporingsonderzoeken

	2005	2006	2007 planning	2007 realisatie
Fiscaal	383	382	310-370	349
Financieel-economisch	183	156	155-180	177
Goederen	135	104	60-80	76
Totaal	701	642	525-630	602

Uit tabel 16 blijkt dat de geplande aantallen zijn gerealiseerd. De FIOD-ECD concentreert zich op de grotere fraudezaken of zaken met een grote maatschappelijke impact. Als gevolg van deze koers neemt het totaal aantal opsporingsonderzoeken licht af.

In de fiscale zaken over 2007 is voor een totaalbedrag van € 250 miljoen gecorrigeerd. Dit bedrag bestaat uit € 154 miljoen aanslagen zonder boete, € 59 miljoen aanslagen met boete en € 37 miljoen boete. In veel gevallen is geen boete opgelegd, omdat er door het OM voor gekozen is de desbetreffende zaken strafrechtelijk af te doen.

3.13 Enkele resultaten opsporing

Internationale BTW fraude

In juni 2007 zijn doorzoeken uitgevoerd die betrekking hadden op een omvangrijke internationale BTW fraude met betrekking tot de in- en verkoop van auto's. In totaal hebben er 52 doorzoeken in Nederland, België en Duitsland plaatsgevonden. Er zijn diverse aanhoudingen verricht en er is een grote hoeveelheid geld evenals digitale bestanden en administratie in beslag genomen. Bij de doorzoeken werden zo'n 240 medewerkers van de FIOD-ECD en de politie ingezet. Direct na de doorzoeken heeft de Belastingdienst meerdere aanslagen opgelegd en beslag gelegd op diverse goederen.

Schuldsanering

In het najaar van 2006 is een strafrechtelijk onderzoek gestart naar een schuldsaneringbedrijf. In het kader van dit onderzoek is in juni 2007 de directeur als hoofdverdachte aangehouden voor mogelijke verduistering en oplichting van particulieren. Aan potentiële klanten werd aangeboden om op te treden als schuldbemiddelaar. Daar stond tegenover dat het (gezins) inkomen van de klant op een rekening van het bedrijf moest worden gestort en een verplichte 'vrijwillige bijdrage' moest

worden betaald. De klant ontving leefgeld en het bedrijf zou regelingen voor het aflossen van schulden aangaan en uitvoeren. In veel gevallen zijn deze regelingen niet tot stand gekomen dan wel uitgevoerd. De aflossing van de schulden kwam niet of nauwelijks van de grond. Het betreft vermoedelijk minimaal 900 klanten.

Overtreding Wet op de kansspelen

Naar aanleiding van een tweetal aangiftes van het Projectbureau Kansspelen (een onderdeel van het Ministerie van Justitie) zijn in september 2007 onderzoeken verricht waarbij de administratie in beslag is genomen. De verdenking is dat door het op de televisie uitzenden van zogenoemde besselletjes de Wet op de kansspelen is overtreden. De desbetreffende zendgemachtigden hebben naar aanleiding van het onderzoek de uitzendingen van besselletjes gestaakt.

Beleggingsfraude

Naar aanleiding van berichten in de media over mogelijke malversaties bij beleggingen in vakantiehuisen in het buitenland is bij de politie en de Belastingdienst een groot aantal meldingen en aangiften binnengekomen van gedupeerde investeerders. Deze meldingen en aangiften hebben ertoe geleid dat de FIOD-ECD in opdracht van het Functioneel Parket een onderzoek is gestart. Circa 150 gedupeerde beleggers hebben aangifte gedaan. Deze beleggers hebben ieder minimaal € 50.000 ingelegd. In het kader van het onderzoek zijn onderzoeken in woningen en bedrijfspanden verricht waarbij administratie in beslag is genomen.

3.14 Eigen evaluatieonderzoek

Audit correctiepercentage veldtoetsing

In 2006 is het correctiepercentage veldtoetsing gedaald ten opzichte van de jaren 2005 en 2006. In opdracht van de Belastingdienst heeft de Auditdienst Financiën (AdF) in 2007 een onderzoek ingesteld naar de oorzaken van het gedaalde correctiepercentage.

Eén van de oorzaken is de uitvoering van "bijzondere" onderzoeken zoals privé gebruik auto, de levensloop en de a-selecte steekproef. Als deze onderzoeken buiten beschouwing worden gelaten stijgt het correctiepercentage met 7. Andere oorzaken waren onjuiste registraties en minder goede selectie door bestandsvervuiling.

Audit boete en aanmeldproces

Voor fiscale fraudezaken gelden sinds 1993 Aanmelding-, transactie- en vervolgingsrichtlijnen (ATV-richtlijnen). Deze richtlijnen geven aan in welke gevallen de eenheden van de Belastingdienst (vermoedens van) fraude moeten aanmelden en welke criteria gelden bij de keuze tussen het opleggen van een boete (bestuurlijke afdoening) of het starten van een strafrechtelijk opsporingsonderzoek (strafrechtelijke afdoening). Na onderzoek van de accountantsdienst en de Algemene Rekenkamer heeft de Belastingdienst maatregelen genomen om de kwaliteit van het proces van opleggen van boetes en aanmelden van vermoedelijke fraudegevallen voor opsporing te verbeteren. Deze maatregelen hebben geleid tot aanpassingen in het boete- en aanmeldproces. Er is op verzoek van de Belastingdienst door de Auditdienst Financiën onderzoek gedaan naar het functioneren van dit proces. De Auditdienst concludeert dat het boete- en aanmeldproces rondom de veldtoetsen goed is ingericht. Het proces rondom kantoortoetsen daarentegen is voor verbetering vatbaar. In de uitvoering worden de richtlijnen en instructies niet altijd nageleefd. Zo wordt de boetespecialist en/of boetecoördinator niet altijd geraadpleegd. Ook schort het bij de vastlegging van gegevens in dossiers. Voor het proces van aanmelden tenslotte geldt dat beslissingen niet altijd op het juiste niveau worden genomen. De verschillende aanbevelingen van de Auditdienst worden overgenomen.

4 Bescherming van de samenleving

4.1 Wat wil de Belastingdienst bereiken?

De operationele doelstelling is:

HET LEVEREN VAN EEN BIJDRAGE AAN DE BESCHERMING VAN DE SAMENLEVING TEGEN ONGEWENSTE GOEDEREN.

De Belastingdienst voert op een aantal niet-fiscale terreinen toezichts- en opsporingstaken uit. Deze taken hebben tot doel om de risico's op het gebied van veiligheid, gezondheid, economie en milieu (VGEM) beheersbaar te maken. De Douane controleert de goederenstromen die het land binnenkomen, worden doorgevoerd en/of het land verlaten. De FIOD-ECD heeft in dit kader een opsporingstaak op de terreinen van het intellectueel eigendom, de financiële integriteit en de fraude met goederen.

Voor 2007 zijn de volgende activiteiten geformuleerd:

- Verbreden en intensiveren van het toezicht op de hele logistieke keten bij grensoverschrijdend goederenverkeer;
- Certificering van ondernemingen;
- Intensiveren van de samenwerking met de douanediens ten binnen en buiten de EU;
- Intensiveren van de samenwerking met Nederlandse handhavingorganisaties op VGEM-gebied;
- Continuering 100% passagierscontroles.

4.2 Wat heeft de Belastingdienst in 2007 bereikt?

Verbreden en intensiveren van het toezicht

De Douane heeft het toezicht en daarmee ook de zichtbaarheid aan de buitengrens geïntensiveerd. Zo is, ten opzichte van 2006 het aantal uren toezicht aan de buitengrens, het aantal passagierscontroles en het aantal ambulante controles bij de buitengrens uitgebreid (zie ook tabel 19).

Certificering

Met ingang van 2007 kunnen bedrijven de status Authorized Economic Operator (AEO) aanvragen. Toekenning betekent dat het bedrijf gemakkelijker toegang krijgt tot vereenvoudigde douaneprocedures en een lichter controleregime. Het AEO-concept in Nederland is vorm gegeven in samenwerking met een drietal koepels van het bedrijfsleven. De Douane heeft in 2007 de eerste aanvragen ontvangen. Naar verwachting zullen medio 2008 de eerste certificaten worden uitgereikt.

Door geselecteerde bedrijven bij de buitengrens ongehinderd doorgang te verlenen komt er bij de Douane ruimte om zich te concentreren op risicovolle goederen en bedrijven.

Intensiveren samenwerking Douanediens ten

Er is een 'green-lane' operationeel waarbij de Amerikaanse Douane steunt op de controleaanpak van de Nederlandse Douane. De 'green-lane' met China is in ontwikkeling. Met (toekomstige) lidstaten wordt intensief samengewerkt om als één handhavingorganisatie te opereren tegen terrorisme en (drugs)criminaliteit.

Intensiveren samenwerking Nederlandse handhavingsorganisaties

Evenals voorafgaande jaren heeft de Douane, ook in 2007, samen met de Koninklijke Marechaussee en de Zeehavenpolitie grenspatrouilles uitgevoerd. Ook was er veel aandacht voor de vogelgriep en Mond- en Klauwzeer (MKZ). In het kader van MKZ heeft de Douane ongeveer 15.000 controles verricht. Het betreft hier zowel passagierscontroles als controles van schepen en vervoermiddelen.

100% passagierscontroles

Ook in 2007 zijn ter uitvoering van het drugsbeleid van de minister van Justitie intensieve controles uitgevoerd op vluchten vanuit de Nederlandse Antillen, Aruba, Suriname en Venezuela. In 2007 zijn alle vluchten uit de als risicoland aangemerkte landen gecontroleerd.

4.3 Kengetallen

Voor de realisatie van de bijdragen aan de bescherming van de samenleving is een aantal doelstellingen geformuleerd. De planning en de realisatie staan in tabel 17.

Tabel 17: Kengetallen bescherming van de samenleving

	2004	2005	2006	Planning 2007	Realisatie 2007
% correcties Douane VGEM	1,7	1,7	1,9	3,0	1,6
Aantal correcties VGEM bij passagierscontrole Douane	13.600	11.600	16.170	11.000	16.063
Aantal processen-verbaal Douane bij VGEM	14.475	23.510	23.550	22.500	24.171
Aantal processen-verbaal FIOD-ECD niet-fiscaal	310	318	260	215-260 ⁸	253

De doelstelling correctiepercentage VGEM is niet gerealiseerd, er is sprake van een daling ten opzichte van voorafgaande jaren. Dit wordt verklaard door het intensiveren van toezicht aan de buitengrens. Deze laatste controles zijn primair gericht op zichtbaarheid. In dit proces worden op het gebied van VGEM relatief weinig onregelmatigheden geconstateerd. Wel is het aantal VGEM-bekeuringen in 2007 (24.171) gestegen ten opzichte van 2006 (23.550).

De doelstelling voor het aantal processen-verbaal FIOD-ECD niet-fiscaal is gerealiseerd. De FIOD-ECD koerst op grotere zaken en/of zaken met een grotere maatschappelijke impact. Als gevolg van deze koers neemt het aantal opsporingsonderzoeken af wat ook zichtbaar wordt in het aantal processen-verbaal niet-fiscaal vanaf 2005.

De Colombiaanse autoriteiten onderschepten een lading van 4.000 kilogram cocaïne. De drugs waren onderweg van Peru naar Rotterdam. De autoriteiten kwamen de smokkel op het spoor na een tip van politie, justitie, douane en FIOD-ECD uit Rotterdam. De Nederlandse autoriteiten kwamen de zaak op het spoor na een eerdere smokkel van 40 kilo cocaïne. Deze drugs zaten verstopt in een container die van Brazilië naar Rotterdam waren verscheept. Tijdens het onderzoek bleek dat een tweede container op de planning stond.

Tabel 18: In beslag genomen verdovende middelen (in kg) en wapens (in aantallen)

	2004	2005	2006	2007
Cocaïne	15.080	11.343	9.084	9.783
XTC	216	339	189	292
Heroïne	332	98	115	39
Marihuana	6.190	1.056	358	1.744
Hasjiesj	10.205	8.646	1.865	5.782
Wapens (inclusief imitatiewapens)	10.010	15.778	34.653	15.655

⁸ Streefwaarden wijkt af van de begroting IXb 2007.

De hoeveelheid in beslag genomen XTC is in 2007 (292 kg) gestegen ten opzichte van 2006 (189 kg). Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een grote maritieme vangst in Rotterdam. Ook de hoeveelheid in beslag genomen marihuana en hasjiesj is in 2007 (1.744 en 5.782 kg) sterk toegenomen ten opzichte van 2006 (358 en 1.865 kg). Dit komt doordat er in 2007 grote partijen zijn aangetroffen in zeecontainers en een vrachtwagen.

Naast de vermelde hoeveelheden verdovende middelen en wapens, zijn er in 2007 85 miljoen sigaretten in beslag genomen.

4.4 Reorganisatie Douane

In een brief van de minister van Financiën aan de Tweede Kamer van 6 december 2006 (30800 IX B, nr. 10) is de toekomstige reorganisatie van de Douane en het onderzoek naar een efficiënte controle op de Luchthaven Schiphol toegelicht. De Europese Unie vraagt aan de lidstaten een betere controle op de veiligheidsaspecten aan de buitengrenzen. Er wordt rekening gehouden met een sterke groei van de goederenstromen aan de buitengrenzen. De Douane staat voor de taak om zowel de goederenstromen veiliger te maken als het voorkomen en terugdringen van logistiek openthoud aan de buitengrens.

De douaneprocessen zullen daarvoor opnieuw worden ingericht onder meer door het invoeren van certificering bij geselecteerde bedrijven en verdergaande automatisering. Het gevolg voor Nederland zal zijn dat het douanewerk zich in belangrijke mate zal concentreren aan de buitengrens. De douaneorganisatie wordt hierop aangepast. In 2007 is een verander- en reorganisatieplan opgesteld.

4.5 Processen Douane

De resultaten van de belangrijkste werkstromen van de Douane staan in tabel 19.

Tabel 19: Resultaten van de belangrijkste werkstromen Douane (aantallen x1.000)

	2004	2005	2006	2007
Proces aangiftebehandeling				
Administratief afgedaan artikel/aangifte	11.044	11.349	13.586	13.454
Fysiek gecontroleerd artikel/aangifte	214	206	202	220
Anders dan fysiek gecontroleerd artikel/aangifte (documentcontrole)	1.117	920	799	700
Gezuiverd (vervoers)document (bijzondere zuivering)	93	93	58	52
Proces intensief toezicht				
Boekenonderzoek / administratieve controle	5	5	4	4
Startersbegeleiding	-	5	5	8
Ambulant en MTG ⁹	118	137	70	63
Fysieke controle in- en uitslagen opslaginstututen	29	35	20	16
Binnengebrachte- en uitgegane lading met lucht- of zeevaartuig	271	266	267	220
Controlerapport fysiek gecontroleerde bagage van Reizigers/Bemanningsleden	551	696	724	730
Overige toezichtactiviteiten				
Uren toezicht aan de buitengrens	328	366	401	582
Scans (vaste en mobiele scan)	75	82	87	83
Poortdetecties	-	22	23	120

⁹ MTG staat voor Mobiel Toezicht Goederenvervoer, vindt plaats in het binnenland.

Proces aangiftebehandeling

De stijging van het aantal invoeraangiftes van de afgelopen jaren heeft zich gestabiliseerd in 2007. Als gevolg van het optimaliseren van het risicobeheer handelt de Douane steeds meer aangiften administratief af waardoor het aantal documentcontroles afneemt.

Proces intensief toezicht

Het aantal ambulante controles in het binnenland is enorm gedaald, overeenkomstig het beleid van de Douane om het toezicht vooral aan de buitengrenzen te versterken. In 2005 voerde de Douane nog 65.000 MTG controles uit, in 2006 11.600, en in 2007 nog slechts 600 MTG controles. Het aantal ambulante controles aan de buitengrens is in 2007 licht gestegen ten opzichte van 2006.

Overige toezichtactiviteiten

In 2007 is het toezicht aan de buitengrens enorm toegenomen. Dit betreft onder andere de surveillancediensten die de Douane vaak samen met de Koninklijke Marechaussee en de Zeehavenpolitie uitvoert. Ook is het aantal detectiesystemen uitgebreid en vernieuwd, dit wordt duidelijk zichtbaar in de grote toename van het aantal poortdetecties.

4.6 Door de Europese Unie voorgeschreven controles

Tabel 20: Aantallen Restitutie- en substitutiecontroles

	2005	%	2006	%	2007	%	EU norm
Uitvoer van goederen met restitutie (excl. industriële landbouwgoederen)	3.444	6,3	3.460	6,2	1.747	6,7	5,0
Uitvoer van industriële landbouwgoederen met restitutie (zonder risicoanalyse)	2.769	5,5	2.792	5,6	2.729	5,9	5,0
Uitvoer van industriële landbouwgoederen met restitutie (met risicoanalyse)	10	0,4	22	1,0	1	0,9	0,5
Substitutiecontroles	2.036		2.227		1.750		*

* De EU norm is één controle per dag per kantoor van uitvoer op de dagen dat er aanbod is.

De Douane voert op basis van verordeningen van de EU controles uit bij uitvoer van landbouwgoederen met restitutie. Het aantal restitutiecontroles is in 2007 gedaald ten opzichte van 2006. Dit is het gevolg van de ontwikkeling van de wereldmarktprijzen voor onder meer zuivel en granen. Doordat deze prijzen op de wereldmarkt gestegen zijn wordt op deze producten (o.a. zuivel en granen) geen exportsubsidie meer verstrekt.

Vanwege het niet voldoen aan de norm voor substitutiecontroles over de periode 1999 t/m 2001 heeft de Europese Commissie Nederland een boete opgelegd van € 26,7 mln. Daarnaast heeft de Europese Commissie vastgesteld dat ook voor de jaren 2002 en 2003 de Nederlandse Douane de normen voor de substitutiecontroles niet heeft gehaald. Er is nog geen financiële correctie over die jaren vastgesteld.

4.7 Onderzoeken Algemene en Europese Rekenkamer

In 2007 hebben de Europese Commissie en de Europese Rekenkamer bij de Douane onderzoeken verricht naar de uitvoering van Europese wet- en regelgeving. De belangrijkste onderzoeken waren:

- Europese Commissie, DG Budget, onderzoek naar douanerechten in relatie tot FIOD-onderzoeken. Het beleid is dat als de FIOD in een fraudeonderzoek vaststelt dat er douanerechten moeten worden geheven, de

Douane deze ook tijdig moet administreren en afdragen aan de Europese Unie. De Europese Commissie stelde in een onderzoek vast dat deze procedures in Nederland goed verlopen.

- Europese Commissie, DG Health and Consumer protection, Food and Veterinary Office (FVO), General Review. Dit onderzoek van de FVO richtte zich op bevindingen uit eerdere rapporten. Voor de Douane gaat het onder meer om het importcontrolesysteem voor producten van dierlijke oorsprong en levende dieren. De Commissie is in haar onderzoek positief over de uitvoering door de Douane. Een aanbeveling is wel de vooraanmeldingen zodanig te verbeteren dat gegarandeerd kan worden dat alle relevante veterinaire zendingen vooraf gesignaleerd worden. Deze aanbeveling is inmiddels opgevolgd.
- Europese Commissie, DG AGRI, onderzoek naar de uitvoering van landbouwcontroles bij uitvoer van suiker. Eind 2006 heeft de Europese Commissie een controle uitgevoerd naar de landbouwcontroles bij de uitvoer van suiker. Het onderzoek concentreerde zich op de productschappen, maar raakte ook de Douane. Het definitieve controleverslag is nog niet ontvangen. Duidelijk is wel dat er verbeteringen mogelijk zijn in de bestuurlijke informatie. Er bleken verschillen in tellingen te bestaan tussen de controlerapporten van de douane en de daarmee samenhangende monsteronderzoeken door het douanelaboratorium.
- Algemene Rekenkamer, Review op rapport "Fysieke controle op Europese subsidies voor boter" uit 2003. De Algemene Rekenkamer monitort sinds enkele jaren eerdere controlerapporten, om te bezien of aanbevelingen zijn opgevolgd. Bij het rapport "fysieke controle op Europese subsidies voor boter" bleek dat het geval te zijn. De Douane heeft de uitvoering van de controles – ook op andere landbouwgoederen – verbeterd.

5 Massale processen en ICT

5.1 Wat wil de Belastingdienst bereiken?

De Belastingdienst maakt bij veel zijn werkzaamheden gebruik van ICT-toepassingen, waarmee werkstromen op een snelle en efficiënte wijze worden verwerkt. De processen waarbij dit gebeurt worden massale processen genoemd. Deze processen worden dusdanig gestandaardiseerd en gedigitaliseerd, dat de werkzaamheden in het overgrote deel van de gevallen automatisch kunnen worden uitgevoerd. Niet alleen de verwerking van aangiften en toeslagen, maar ook het massale toezicht en de administratieve processen, vinden steeds meer plaats zonder menselijke tussenkomst. Voor burgers en bedrijven betekent dit dat zij sneller zekerheid kunnen krijgen over hun fiscale positie. Voor de Belastingdienst betekent het dat de organisatie minder tijd kwijt is met het traditionele, bewerkelijke proces met zijn papieren berichten. Op deze wijze komt meer capaciteit beschikbaar voor intensief toezicht en dienstverlening. Om de efficiency verder te vergroten, worden de berichtenstromen zoveel mogelijk centraal binnen de Belastingdienst verwerkt. In 2007 is een stap gezet door de uitvoering van administratieve werkprocessen rond de aanslagbelastingen te concentreren in Heerlen.

De Belastingdienst wil de dienstverlening aan burgers en bedrijven verbeteren, en tegelijkertijd komen tot een drastische vereenvoudiging van de ICT-voorzieningen. Door de staatssecretaris van Financiën is op 8 juni 2007 het plan van aanpak Vereenvoudigingsoperatie Belastingdienst aan de Tweede Kamer aangeboden (Kamerstukken II 2006-2007, 31 066, nr. 2).

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste procesveranderingen in 2007 belicht. De nieuwe processen hebben veel aandacht gevraagd. Dit laat onverlet dat ook het onderhoud en de aanpassing van de primaire processen, onder meer in verband met wetswijzigingen, onverminderd aandacht vragen. De Belastingdienst wil ervoor zorgen dat belastingplichtigen de juiste berichten en gegevens ontvangen. Daartoe vindt controle plaats, voordat grote stromen beschikkingen (zoals aanslagen en toeslagen) worden verstuurd. In 2007 waren de berichten niet in alle gevallen helemaal juist. Zo is bij de voorlopige teruggaven inkomstenbelasting/premieheffing 2008 in sommige gevallen de aftrek van de eigen woning ten onrechte in mindering gebracht op het inkomen van beide partners.

Verder hebben burgers ten onrechte een brief gekregen dat zij recht zouden hebben op teruggave van teveel ingehouden inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet over 2006. Door een technische fout waren van ongeveer duizend werkgevers de jaarloongegevens dubbel verwerkt.

Daarnaast zijn eind 2007 de automatische incasso's voor de voorlopige aanslagen Inkomstenbelasting en Zorgverzekeringswet te laat geïnd. In plaats van op 31 december werd de incasso-opdracht op 3 januari 2008 uitgevoerd. Omdat dit nadelige gevolgen had voor de grondslag van box3 in de aangifte IB 2007 en 2008, is in januari 2008 een beleidsbesluit gepubliceerd om deze gevolgen te ondervangen.

De Belastingdienst heeft in dergelijke gevallen fouten direct gecorrigeerd, en betrokkenen een excuusbrief gestuurd. Indien nodig heeft aanpassing van de systemen plaatsgevonden om herhaling te voorkomen.

5.2 Procesveranderingen

Hier volgt een overzicht van de belangrijkste procesveranderingen in het massale proces met gevolgen voor de automatisering in 2007.

Toeslagen

Met ingang van 1 januari 2006 voert de Belastingdienst de huur- en zorgtoeslag uit. In 2006 zijn deze processen niet zonder problemen verlopen. Hierover is vorig jaar verantwoording afgelegd. Het jaar 2007 heeft in het teken gestaan van het verder stabiliseren en onder controle krijgen van de uitvoeringsprocessen van de huur- en zorgtoeslag. Aanvragen en mutaties over

het toeslagjaar 2007 zijn beter en sneller verwerkt dan voorgaande jaren, en ook het aantal foute beschikkingen en vraagbrieven daalde aanzienlijk. De wettelijke behandeltermijnen uit de AWIR en AWB werden niet altijd gehaald. Een speciaal "Schoon Schip Team" loste de meest urgente probleemposten op, waardoor de achterstanden voor de toeslagen zijn beperkt. De automatische continuering van de Toeslagen 2007 naar het subsidiejaar 2008 is zonder problemen afgerond.

In augustus 2007 startte het geautomatiseerd definitief berekenen van de zes miljoen toeslagen over 2006. Het aantal telefoontjes was lager dan verwacht, zodat de bereikbaarheid niet onder druk kwam. Ook het aantal bezwaren tegen de definitieve toekenning bleef beperkt. Bijna één miljoen posten moesten handmatig worden vastgesteld. De Belastingdienst ondervond problemen door het uitblijven van de loongegevens (zie onder: Loonaangifte). De verzending van de beschikkingen startte daardoor later dan gepland. De afhandeling van twee miljoen definitieve berekeningen loopt door in 2008.

Per 1 januari 2008 is de regeling van de kindertoeslag in werking getreden. Deze vervangt de kinderkorting in de inkomstenbelasting. In samenwerking met de Sociale Verzekeringsbank is een nieuw systeem gerealiseerd en geïmplementeerd.

In de tweede helft van 2007 is begonnen met de ontwikkeling van een nieuw Toeslagensysteem. Dit zal het huidige Algemene Toeslagen Systeem (ATS) vervangen. Het programmaplan en de definitiestudies zijn in oktober 2007 vastgesteld. Het programma is daarmee van start gegaan. Het doel is voor het jaar 2009 met het nieuwe systeem in productie te gaan. Mocht eind 2008 blijken dat het nieuwe Toeslagensysteem nog niet in gebruik kan worden genomen, dan zal het huidige Toeslagensysteem als terugvalscenario fungeren.

Loonaangifte

Sinds 1 januari 2006 heft en int de Belastingdienst, naast de loonbelastingen en premies volksverzekeringen, de premies werknemersverzekeringen. In de eerste helft van 2007 is gebleken dat de loonaangifteketen nog niet stabiel is. Een deel van de loongegevens 2006 in de polisadministratie bleek niet bruikbaar. Het UWV en de Belastingdienst, alsmede de overige afnemers, hebben hiervan ernstige hinder ondervonden. Er is vertraging ontstaan in het definitief toekennen van toeslagen, de terugbetalingen van bijdragen zorgverzekeringswet en van premies werknemersverzekeringen, en de definitieve regeling van aangiften inkomstenbelasting 2006. Ook de invoering van de vooringevulde aangifte heeft hierdoor vertraging opgelopen. Bij ongeveer 108.000 van de circa 650.000 inhoudingsplichtigen moesten de loongegevens 2006 opnieuw worden opgevraagd. Op 18 september 2007 hebben de minister van SZW en de staatssecretaris van Financiën een integrale probleemanalyse aan de Tweede Kamer aangeboden (Kamerstukken II 2007-2008, 31 066, nr. 14). Deze analyse bevat oplossingsrichtingen voor 2007 en volgende jaren. Een belangrijke maatregel betreft controles bij binnenkomst van de digitale informatie, waardoor vervuiling en uitval later in de keten voorkomen worden. Verdere maatregelen zijn vereenvoudigingen van (loon)wetgeving en van de ketenprocessen. Deze worden in 2008 geconcretiseerd.

De Tweede Kamer is bij brief van 5 februari 2008 van de staatssecretaris van Financiën (Kamerstukken II, 2007-2008, 31 066, nr. 28) uitgebreid geïnformeerd over de afronding van de gegevensuitvraag van de loongegevens over 2006. Daarnaast is de Tweede Kamer in 2007 door middel van kwartaalrapportages op de hoogte gehouden.

Zorgverzekeringswet (ZVW)

Sinds 1 januari 2006 heft en int de Belastingdienst de inkomensafhankelijke bijdrage zorgverzekeringen. De Belastingdienst is ook verantwoordelijk voor het terugbetalen van eventueel te veel ingehouden bijdragen zorgverzekeringen, premies werknemersverzekeringen en het verstrekken van voorschotten aan inhoudingsplichtigen, waarvan verwacht wordt dat op het loon van de inhoudingsplichtige te veel inkomensafhankelijke bijdrage ZVW wordt ingehouden. Het gaat om complexe processen.

De systemen om de deze processen geautomatiseerd te ondersteunen zijn in 2007 ontwikkeld en in gebruik genomen. Deze systemen hebben een tijdelijk karakter. Naar een oplossing voor het definitief inrichten van het teruggavenproces is een vooronderzoek uitgevoerd. Met de definitiestudie hiervan is een begin gemaakt. In 2008 wordt met de bouw gestart.

Door het ontbreken van volledige en juiste loongegevens kon pas eind 2007 een begin worden gemaakt met de teruggave van te veel ingehouden bijdragen en premies 2006. Bij plusminus 40.000 werknemers zijn kopieën van jaaropgaven opgevraagd om de gegevens die nodig zijn om de teruggave te verlenen, compleet te krijgen.

Invordering

Vanaf 2005 wordt gewerkt aan een herontwerp van de invorderingsprocessen. Sluitstuk hiervan is de invoering van een nieuw systeem, Enterprise Tax Management (ETM), bedoeld om de betalingen en ontvangsten te verwerken en de vernieuwde invorderingsprocessen te ondersteunen. Dit systeem gaat de huidige invorderingssystemen COA (Centrale Ontvangers Administratie) en GOA (Geautomatiseerde Ontvangers Administratie Lokaal) vervangen. Ook worden in de toekomst de Toeslagen met behulp van dit systeem uitbetaald.

Oorspronkelijk was het de bedoeling dat het nieuwe systeem op 1 januari 2008 zou gaan draaien. Besloten is de invoeringsdatum te verschuiven. Belangrijkste reden is dat er meer tijd moet worden uitgetrokken voor het testen van het systeem op functionaliteiten en de koppelingen met de andere middelen systemen. Ook het installeren van ETM op de infrastructuur van de Belastingdienst heeft meer tijd gekost dan gedacht. Uitgangspunt van het project invordering is een beheerste invoering, waarbij zoveel mogelijk risico's worden gemeden. De nieuwe planning is dat het ETM-systeem in november 2008 in gebruik wordt genomen, tenzij de samenloop met het nieuwe systeem Toeslagen te veel risico's met zich meebrengt.

e-Customs

e-Customs staat voor Electronic Customs. Dit programma komt voort uit Europese Douanewetgeving en heeft veel gevolgen voor het werk bij de Douane. De Europese Unie heeft voor de douaneorganisaties in de lidstaten twee belangrijke doelen geformuleerd, te weten meer veiligheid aan de buitengrenzen, en meer concurrentievermogen voor het Europese bedrijfsleven in de wereldhandel. Daarvoor is nodig dat de douaneprocedures worden vereenvoudigd en dat er minder papierwerk nodig is. Op basis van informatie die door de lidstaten onderling elektronisch wordt uitgewisseld, kan de Douane vooraf bepalen of goederen de grens mogen passeren. Randvoorwaarde bij de controle op de goederenstromen is dat het bedrijfsleven zo min mogelijk oponthoud heeft.

Om de nieuwe regels te kunnen uitvoeren moeten de ICT-systemen van de Douane worden aangepast. De invoering van zowel het Export Control System (waardoor communicatie mogelijk is tussen lidstaten over uitgaande goederen) als TREND (aanvraagstelsel voor de status van Authorized Economic Operator), is conform Europese planning (1 juli 2007) gerealiseerd. Een aantal onderdelen van het programma heeft vertraging opgelopen door de besluitvorming in Brussel. De in de Europese douanewetgeving vastgestelde wettelijke termijn voor invoering van verschillende veiligheidseisen in de importsystemen (1 juli 2009) wordt naar verwachting wel gehaald.

Complexiteitsreductie

De belangrijkste doelstellingen van het programma complexiteitsreductie zijn het verbeteren van de dienstverlening aan burgers en bedrijven, en het verkorten van de tijd die nodig is om nieuwe wet- en regelgeving in de organisatie doorgevoerd te krijgen. Daartoe wil de Belastingdienst zijn interne bedrijfsprocessen drastisch vereenvoudigen en verder standaardiseren. In het programma wordt langs twee trajecten gewerkt, één voor de korte termijn en één voor de structurele oplossing op langere termijn.

Het programma wil voor de korte termijn (2007-2009) de continuïteit van de werkzaamheden van de Belastingdienst waarborgen en tegelijkertijd het fundament leggen voor de structurele oplossing voor de huidige problemen. Daartoe wordt een aantal generieke voorzieningen gerealiseerd: een digitale poort, een portal, een servicebus, gegevenshuishouding en productiebesturing. Inmiddels is beschreven wat deze nieuwe basisvoorzieningen moeten kunnen leveren en hoe ze gebruikt moeten worden (referentiearchitectuur). Voor de ontwikkeling van de nieuwe digitale poort is onderzoek gedaan naar de herbruikbaarheid van de voorzieningen in de huidige poort. Een groot deel blijkt geschikt voor hergebruik. Verder is in 2007 begonnen met de bouw van de nieuwe portal. Voor de servicebus geldt dat de huidige, ingewikkelde, koppelingen voor enkele belangrijke systemen (o.m. Beheer van Relaties en de centrale betalingsadministratie) door standaardisatie eenvoudiger zijn gemaakt. Om de basisvoorzieningen in de praktijk te kunnen toetsen, is er een applicatie (KLOP2) ontwikkeld waarmee – ten behoeve van de medewerkers van de Belastingtelefoon – alle benodigde gegevens van een beller in één keer op het scherm worden gepresenteerd. De applicatie wordt in 2008 in productie genomen. Voor alle generieke voorzieningen geldt dat er in 2008 stap voor stap meer uitgebreide versies worden ontwikkeld, totdat deze de bestaande, niet-gestandaardiseerde voorzieningen geheel kunnen vervangen.

De langere termijn, met als tijdshorizon 2015, behelst een complete herinrichting van de processen van de Belastingdienst. Centraal in het ontwerp staat de belevingswereld van de burger of het bedrijf, dit aan de hand van natuurlijke momenten ('life events'), zoals overlijden of het starten van een onderneming. Stap één is geweest het opstellen van een nieuwe bedrijfsfunctiearchitectuur op concernniveau. Daarbij is gekeken wat het gemeenschappelijke is aan alle verschillende wetten en regelingen die de Belastingdienst uitvoert. De bedoeling is dat bijvoorbeeld berekeningen die nodig zijn voor het vaststellen van een aanslag of toeslag, straks op dezelfde wijze in de geautomatiseerde systemen worden ingeregeld. Nu is dat nog per belastingsoort/toeslag verschillend.

In het afgelopen jaar zijn verder voorbereidingen gestart voor het toepassen van het ontwerp in de praktijk. Voor bedrijven gaat in 2008 een praktijkproef van start voor de afhandeling van de gebeurtenis 'startende ondernemer'. Voor burgers wordt proefgedraaid met de afhandeling van de gevolgen van de gebeurtenis 'overlijden' voor belastingen en toeslagen.

Vooringevulde aangifte inkomstenbelasting (VIA)

Met de vooringevulde aangifte wil de Belastingdienst zijn dienstverlening aan burgers verder verbeteren. De Belastingdienst wil niet onnodig vragen naar gegevens die hij al in huis heeft, en bovendien de burger meer inzicht geven in de informatie waarover de dienst beschikt. De realisatie van de vooringevulde aangifte zal een aantal jaren bestrijken. Het was de bedoeling in 2008 een eerste stap in deze richting te zetten door over het belastingjaar 2007 een beperkt aantal gegevens voor in te vullen, waaronder de loongegevens en de WOZ-gegevens. Vanwege de genoemde problemen in de loonaangifteketen is besloten dit een jaar uit te stellen. In plaats hiervan wordt in 2008 een pilot gedaan met een beperkte doelgroep, te weten medewerkers van de Belastingdienst en het UWV met hun partners, en leden van het burgerplatform. Hiermee kunnen de ingerichte processen en systemen in de praktijk beproefd worden.

Verder is in het afgelopen jaar begonnen met de voorbereiding van de vervolgfase van de vooringevulde aangifte. Het doel van deze tweede fase is dat in 2009 in de aangifte over het belastingjaar 2008 een aantal additionele gegevens, waaronder diverse kortingen, worden vooringevuld. Deze vooringevulde aangifte zal digitaal, via een beveiligde internetvoorziening, of op papier beschikbaar zijn. In de komende jaren is het programma erop gericht dat uiteindelijk de aangifte zo volledig mogelijk wordt vooringevuld voor een zo groot mogelijke groep belastingplichtigen. Wetgeving voor de invoering van de vooringevulde aangifte is in voorbereiding.

Andere Overheid

Onder de vlag van het programma Andere Overheid investeert de Belastingdienst samen met andere overheidsinstanties in de kwaliteit van de dienstverlening. Een aantal zaken is inmiddels gerealiseerd. Met DigiD (Digitale Identiteit) kunnen burgers met één inlogcode bij elektronische diensten van overheidsinstellingen terecht. Daarnaast geven gemeenten vanaf eind 2007 het burgerservicenummer (BSN) uit bij geboorte of vestiging in Nederland. Door de invoering van het BSN verstrekt de Belastingdienst geen sofinummers meer aan personen die in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) staan ingeschreven. Er wordt gewerkt aan een gemeenschappelijke infrastructuur voor een stelsel van basisregistraties. Verder wordt gewerkt aan de realisatie van één overheidsloket, dat uiteindelijk zowel een fysieke, een digitale als een telefonische variant krijgt.

Voor het digitale loket heeft de Belastingdienst samen met uitvoeringsorganisaties en andere overheden in 2007 het initiatief genomen voor mijnoverheid.nl. Het is de bedoeling dat burgers en bedrijven hun eigen gegevens kunnen inzien, wijzigingen doorgeven, informatie op maat krijgen en zaken op één plek kunnen regelen met de overheid. In de loop van 2009 krijgen alle Nederlanders die dat willen een persoonlijke internetpagina van de overheid. In 2008 krijgen een paar duizend Nederlanders als proef een dergelijke site. Op de persoonlijke internetpagina komen onder meer de gegevens van de klanten van de Belastingdienst, Informatie Beheer Groep, Centraal Justitieel Incasso Bureau, gemeente en waterschap. Via de persoonlijke toegangspoort worden de verschillende overheidsinstanties toegankelijk.

Basisregistratie inkomen

In het kader van het rijksbrede stelsel van basisregistraties wordt de Belastingdienst verantwoordelijk voor het verzamelen, registreren, valideren en verstrekken van inkomensgegevens (loon, inkomen). De Belastingdienst moet ervoor zorgen

dat deze gegevens actueel, correct en bruikbaar zijn, en tijdig aangeleverd worden aan overheidsdiensten die ze nodig hebben. De andere overheidsdiensten mogen deze gegevens niet meer zelf aan de burger vragen. Omgekeerd geldt dat de Belastingdienst verplicht is andere noodzakelijke informatie voor de vaststelling van de belastingplicht of toeslag, te vragen aan andere basisregistraties (zoals de Gemeentelijke Bevolkingsadministratie, Handelsregister, Kenteken en de Waarde Onroerende Zaken). Dit stelsel zorgt ervoor dat er voor elk basisgegeven één bron bestaat. Als er bij een afnemer twijfel is over de juistheid van een gegeven, dan moet dit worden teruggemeld aan de houder van de desbetreffende basisregistratie. De registratiehouder onderzoekt het gegeven en meldt de uitkomst aan de afnemer. Dit proces van terugmelding is in 2007 binnen de Belastingdienst beproefd bij een zestal belastingkantoren voor de informatie die verkregen wordt uit de GBA. Op basis van de positieve uitkomsten van deze proef is besloten tot invoering binnen de hele Belastingdienst in 2008.

Om de wettelijke basis te regelen voor de basisregistraties inkomen en WOZ is door de staatssecretaris van Financiën op 22 juni 2007 een voorstel van wet ingediend tot wijziging van de Algemene wet inzake rijksbelastingen en de Wet waardering onroerende zaken (Kamerstukken II, vergaderjaar 2006-2007, 31 085, nr. 1).

5.3 Onderzoeken Algemene Rekenkamer

Rekenkamer onderzoek ICT-project huur- en zorgtoeslag

In 2007 heeft de Algemene Rekenkamer onderzoek gedaan naar het ICT-project huur- en zorgtoeslag. Het rapport over dit onderzoek is eind januari 2008 gepubliceerd. De Algemene Rekenkamer concludeert in haar rapport dat het project in de praktijk complexer was dan voorzien. De Belastingdienst had bovendien weinig mensen beschikbaar die een dergelijk complex project kunnen uitvoeren, omdat de Belastingdienst ook al begonnen was met twee andere grote ICT-projecten. Daarnaast was de toegemeten tijd om het systeem operationeel te krijgen krap. De Belastingdienst was vanwege dit krappe tijdbestek al eind 2003 gestart met het ontwerpen en bouwen van het ICT-systeem. Volledige politieke besluitvorming had toen nog niet plaatsgevonden.

De Algemene Rekenkamer doet vooral aanbevelingen op het terrein van het verbeteren van de werkwijze en de besturing van dergelijke projecten. Deze aanbevelingen zijn door de Belastingdienst grotendeels overgenomen.

6 Personeel en bedrijfsvoering

6.1 Wat wil de Belastingdienst bereiken?

De Belastingdienst wil een aantrekkelijke werkgever zijn voor kandidaten op de arbeidsmarkt en voor de zittende medewerkers. Hij investeert daarom in goede ontwikkel- en groeimogelijkheden en heeft veel aandacht voor diversiteit. De mogelijkheden voor combinaties van privé en arbeid zullen steeds meer op maat worden aangeboden.

De Belastingdienst wil een cultuur waarin management en medewerkers elkaar gemakkelijk kunnen vinden en goed samenwerken. En een cultuur en werkomgeving waarin elke medewerker binding met werk en organisatie voelt. Daarnaast wil de Belastingdienst een cultuur van zakelijk en resultaatgericht gedrag.

6.2 Wat heeft de Belastingdienst in 2007 bereikt?

Achtereenvolgens worden hier de resultaten toegelicht op het gebied van personeel en bedrijfsvoering.

Personeel

In 2007 is de werving voor de versterking van het toezicht van start gegaan. In twee tranches zijn er 755 nieuwe medewerkers ingestroomd, van wie 53% vrouw en 34% van allochtone afkomst. Deze nieuwe instroom levert daarmee een bijdrage aan een betere afspiegeling van de samenleving in het personeelsbestand. Veel van deze medewerkers volgen binnen de Belastingdienst een duaal traject, bestaande uit het werken als toezichtsmedewerker en het volgen van de opleiding Openbaar Bestuur aan de ROC's. Dit traject wordt afgesloten met het behalen van een erkend diploma.

In 2007 is de arbeidsmarktstrategie van de Belastingdienst op de volgende punten aangepast:

- Het vroegtijdig en pro-actief benaderen van potentiële medewerkers;
- Het, waar mogelijk, anticyclisch werven in verband met ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.

Instroom

In 2007 was de instroom bij de Belastingdienst 2.176 fte. Deze instroom bestaat voor een groot deel uit de nieuwe medewerkers voor toezicht en medewerkers van het UWV in het kader van de overheveling van taken. Daarnaast hebben zowel Toeslagen als de BelastingTelefoon gekozen voor uitbreiding van het aantal medewerkers in vaste dienst ten opzichte van het aantal medewerkers in tijdelijke dienst. Ten slotte heeft de Belastingdienst voor bepaalde managementfuncties extern geworven.

De O.S.C.A.RI, de interdepartementale prijs voor baanbrekend en spraakmakend HRM werk, is gewonnen door het projectteam Werving nieuwe medewerkers Toezicht. Bij de uitreiking van de 'overall winnaar' had de jury lovende woorden: "Het is een toonbeeld van innovatief HRM-beleid, het strookt met de ambities in het regeerakkoord en het project heeft een positieve uitstraling op de samenleving."

Doorstroom

Ruim 7% van de medewerkers is binnen de organisatie doorgestroomd naar een hogere functie. Ten opzichte van 2006 is, vooral door de interne openstelling van een groot aantal vacatures, de totale doorstroom gestegen met bijna 2%.

Uitstroom

In 2007 zijn er circa 930 fte's uitgestroomd. Dit komt neer op circa 3% van het personeelsbestand. De belangrijkste redenen van uitstroom waren FPU en uitstroom naar een andere werkgever.

Tabel 21: Instroom, uitstroom en doorstroom

	2006	2007
Instroom in fte	1.927	2.176
Uitstroom in fte	596	930
Doorstroom in aantallen	1.628	1.829

Leeftijdsopbouw

In tabel 22 wordt de verhouding per leeftijdsklasse weergegeven van zowel de beroepsbevolking in Nederland als van de Belastingdienst. Hieruit blijkt dat het percentage in de leeftijdsklasse 15-24 door de werving van de afgelopen jaren is gestegen. Ook blijkt dat de vergrijzing van het personeelsbestand groter is geworden.

Tabel 22: Leeftijdsopbouw (in %)

Leeftijdsklasse	Beroepsbevolking		Belastingdienst		
	2006	2004	2005	2006	2007
15-24	11,3	1,4	1,3	1,4	2,4
25-44	52,4	46,9	44,3	40,3	36,8
45-64	36,3	51,8	54,4	58,3	60,8

De gemiddelde leeftijd binnen de Belastingdienst is vorig jaar toegenomen met 0,3 jaar naar 45,5 jaar. De gemiddelde diensttijd is gelijk gebleven (19,7 jaar). Van de medewerkers heeft 66% de eindschaal van de functie bereikt. Dit is een daling van 1,8% ten opzichte van 2006.

Diversiteit

In 2007 is het traineeprogramma voor allochtone high potentials van start gegaan. Doelstelling van dit programma is om deze trainees na een periode van twee jaar in te laten stromen in een (project)managementfunctie binnen de Belastingdienst.

Verder hebben medewerkers die betrokken zijn bij de werving van de toezichtmedewerkers een training multiculturele communicatie gevolgd. Het doel was het bewustzijn verder te vergroten ten aanzien van het belang van diversiteit en drempels in het werving- en selectieproces te verminderen.

De Belastingdienst heeft in 2007 deelgenomen aan diverse onderzoeken die meer inzicht geven in de ontwikkelingen op het gebied van multiculturaliteit, emancipatie en levensfasen. Eén van die onderzoeken was de vergrijzingsmonitor 2007. Hier heeft de Belastingdienst zich kunnen meten met andere organisaties. Daarbij is gebleken, dat de Belastingdienst relatief goed scoort waar het gaat om bewustzijn van kansen en bedreigingen van vergrijzing. In tabel 23 is het percentage diversiteit te zien.

Tabel 23: Diversiteit (in %)

	2004	2005	2006	2007
Vrouwen in personeelsbestand	31,3	32,2	32,6	33,5
Vrouwen in schaal 10 of hoger	17,5	18,1	18,2	18,1
Vrouwen in schaal 12 of hoger	7,2	7,5	7,4	7,6
Etnische minderheden	7,6	7,8	8,4	9,3

Het aandeel van zowel vrouwen als etnische minderheden binnen de organisatie is met bijna één procent gestegen. Het percentage vrouwen in de schalen 10 en hoger en 12 en hoger blijft nagenoeg gelijk.

Erkenning Verworven Competenties (EVC)

In 2007 is EVC als instrument binnen de Belastingdienst geïntroduceerd. Hiermee wordt zittende medewerkers de mogelijkheid geboden een officieel erkend diploma te behalen op basis van eerder verworven kennis, ervaring en competenties. In 2007 hebben 48 medewerkers hiervan gebruik gemaakt.

De strategische talenten kunnen zich ontwikkelen binnen één van de drie loopbaanpaden: ManagementDevelopment, TechnicalDevelopment of ProjectDevelopment. Tevens is in 2007, in navolging van eerdere jaren, een traject gestart dat zich richt op het bevorderen van doorstroom van vrouwen naar managementfuncties.

Opleidingen

Het aantal gevolgde opleidingen is in 2007 gedaald. Dit wordt veroorzaakt door een terugloop in het aantal startopleidingen. Daarnaast is de opfriscursus Formeel Recht eind 2006 afgerond. Het aantal fiscale bijscholing is toegenomen. Dit past ook bij het uitgangspunt, zoals dat geformuleerd is in het Bedrijfsplan 2007. Daar staat dat er geïnvesteerd wordt in opleiding, scholing en begeleiding van (zittend) personeel, opdat het huidige en nieuwe werkzaamheden goed kan blijven doen.

Tabel 24: Soort opleiding en aantal deelnemers

	2005	2006	2007
Startopleidingen	14.608	11.857	7.049
Fiscale bijscholing	7.220	7.517	14.113
Niet-fiscale bijscholing	5.872	5.738	5.446
Opfriscursus formeel recht	10.218	7.965	0
Bijscholing SUB en Toeslagen	2.898	3.162	3.392
Totaal	40.816	36.239	30.000

Competentiemanagement

In 2007 is verder gewerkt aan de invoering van competentie management. Dit heeft zich toegespitst op de integratie met functiestrategieën. Bedoeling is dat tijdens de gesprekken tussen leidinggevende en medewerker niet alleen wordt stilgestaan bij het huidige werk en de uitoefening daarvan, maar juist ook bij de ontwikkeling van vaardigheden en bekwaamheden en de groei in zwaarte van werkzaamheden. Op deze wijze wordt een optimale afstemming mogelijk tussen de bijdrage van de medewerkers en de benodigde resultaten voor de organisatie.

Verbinding management-medewerker

De verbinding tussen management en medewerker is een belangrijk thema op de agenda van de Belastingdienst. In 2006 is voor het eerst een management-medewerkerdag georganiseerd: een dag in het teken van samenwerken aan een betere Belastingdienst. Deze aanpak is vervolgens in een leercirkel ingebracht en in 2007 voortgezet. Op de management-medewerkerdag 2007 (circa 750 deelnemers) werd aan acht thema's verder gewerkt. Onderwerpen op het gebied van informatievoorziening, werken aan toezicht, instroom, samenwerken, aanspreken, slimmer werken, communicatie en diversiteit werden met concrete voorbeelden aan elkaar getoond. De management-medewerkerdag zal ook in 2008 een vervolg krijgen.

Medewerkerstevredenheid

Eind 2006 is het tweejaarlijkse Medewerkerstevredenheidsonderzoek Belastingdienst gehouden. Dit onderzoek bestaat enerzijds uit een vragenlijst voor alle medewerkers met vragen over diverse aspecten van het werken bij de Belastingdienst en anderzijds een aantal groepsgesprekken. De algemene uitkomst is dat medewerkers van de Belastingdienst tevreden zijn met hun werk en werksituatie, kritisch op veranderprocessen en betrokken bij hun werk en organisatie. De medewerkers hebben daarnaast een aantal verbeterpunten aangegeven namelijk communicatie, houding en gedrag. Hier wordt door het management blijvend aandacht aan besteed. De resultaten zijn in het voorjaar van 2007 aan de Tweede Kamer aangeboden (Kamerstuk 2006-2007, 30 800 IXB, nr.34, Tweede Kamer).

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim is in 2007 licht gestegen ten opzichte van 2006.

Tabel 25: Ziekteverzuim (in %)

	2004	2005	2006	2007
Ziekteverzuim	6,5	5,8	5,9	6,1

Integriteit

De FIOD-ECD doet integriteitsonderzoeken naar mogelijk strafbare handelingen van medewerkers van de Belastingdienst. Vermoedens van strafbare feiten worden op grond van de interne gedragslijn op dit gebied gemeld bij de FIOD-ECD. Die onderzoekt de meldingen en stemt de aanpak af met het ministerie van Financiën en zonedig met het Openbaar Ministerie en de Rijksrecherche. Tabel 26 geeft inzicht in het aantal en de aard van de gemelde integriteitsinbreuken in 2004 tot en met 2007.

Tabel 26: Voorkomende delicten in gemelde integriteitsbreuken

Soort delict	2004	2005	2006	2007
Diefstal/heling/verduistering	6	5	7	9
Fiscale delicten	7	4	4	2
Schending geheimhouding	6	6	7	7
Overtreding interne voorschriften	0	2	1	1
Criminele contacten	3	2	1	1
Omkoop	5	5	3	3
Ongeoorloofde nevenwerkzaamheden	3	2	0	2
Valsheid in geschrifte	4	6	5	4
Verdovende middelen	4	4	1	2
Overig	1	4	7	4
Totaal	39	40	36	35

Duurzame Belastingdienst

Het actieprogramma Duurzame Belastingdienst 2006 – 2012 is opgezet met als doel uiterlijk in 2012 een klimaatneutrale bedrijfsvoering te hebben. Het actieprogramma geeft de belangrijkste doelstellingen weer die in deze periode gehaald moeten worden. In 2007 zijn onder andere de volgende resultaten bereikt: het gebruik van 100% duurzame elektriciteit door alle eenheden, waarbij op een aantal eenheden het energieverbruik continu wordt gemonitord. Het energieverbruik is gedaald met 4% ten opzichte van 2006. Tevens worden in alle restaurants biologische producten aangeboden. Bij reguliere vervanging van voertuigen wordt het leeuwendeel vervangen door voertuigen met een zeer lage CO₂-uitstoot.

De Belastingdienst investeert, in samenwerking met het Nationaal Groenfonds, in een nieuw bos op Landgoed 't Lot. De aanplant maakt deel uit van het duurzaamheidsprogramma.

Aanbestedingen

Mede naar aanleiding van de kritiek van de Algemene Rekenkamer op de aanbestedingen door de Belastingdienst is in 2007 het inkoopbeleid aangepast. Allereerst zijn de interne richtlijnen over hoe om te gaan met aanbestedingen, aangescherpt. Het management is andermaal geïnstrueerd dat er alleen ingekocht mag worden via de daartoe bevoegde inkooponderdelen van de Belastingdienst. Deze onderdelen zijn bovendien in 2007 organisatorisch samengevoegd; per 1 januari 2008 kent de Belastingdienst nog slechts één aanbestedende dienst, te weten het Centrum voor Facilitaire Dienstverlening (B/CFD).

Het is – met name in het eerste halfjaar van 2007 – bij verschillende opdrachten voorgekomen dat de Europese aanbestedingsregels niet of niet volledig zijn nageleefd. Veel van deze opdrachten betrof (meerjarige) cumulatie van verplichtingen van beperkte omvang. Bij brief van de staatssecretaris van Financiën van 3 september 2007 (Kamerstukken II, 2006-2007, 31 066, nr. 10) is de Tweede Kamer geïnformeerd over de naleving van de Europese aanbestedingsregels in de periode januari t/m juli 2007.

Sturing en beheersing strategische projecten

De Belastingdienst is momenteel bezig een groot aantal strategische projecten te realiseren die de gehele informatie-huishouding raken. Kenmerken van deze projecten zijn, dat zij naar hun aard zeer complex zijn, veel onderlinge samenhang vertonen, lange doorlooptijden kennen en gepaard gaan met grote financiële uitgaven. Over 2007 is vastgesteld dat de projectbeheersing op een aantal onderdelen verbetering behoeft. Gedacht kan daarbij worden aan het consequenter gebruiken van businesscases en het stelselmatiger bewaken dat producten tijdig en volgens specificatie worden opgeleverd. In dat verband is de Belastingdienst bezig om ten aanzien van de projectrapportages een kwaliteitsslag te maken. Het doel is om nadrukkelijker dan voorheen de aspecten kwaliteit, doorlooptijd en geld met elkaar te verbinden.

Loonaangifte 2007

Vanaf 1 januari 2006 doen werkgevers en andere inhoudingsplichtigen, zoals uitkeringsinstanties en pensioenfondsen, één gecombineerde, digitale aangifte voor loonbelasting, premies volksverzekeringen, premies werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet. De Belastingdienst boekt in de administratie alle betalingen op loonaangiften op een tussenrekening om deze vervolgens geautomatiseerd te confronteren met de in de loonaangifte aangegeven bedragen. Medio 2007 is de nieuw ontwikkelde programmatuur voor de geautomatiseerde confrontatie in gebruik genomen. Op dat moment bestond voor het loonheffingjaar 2007 een achterstand wat betreft definitieve verantwoording. Deze achterstand is in 2007 voor een belangrijk deel ingelopen. Ultimo 2007 resteerde voor circa € 4 miljard (exclusief reguliere overloop) aan ontvangen betalingen 2007, welke in 2007 nog niet definitief verantwoord konden worden. De Belastingdienst zal deze resterende achterstand in het eerste halfjaar van 2008 inlopen.

Door de achterstand in de administratieve verwerking is ook een achterstand opgelopen met het opleggen van naheffingsaanslagen. Hierdoor treedt een kasschuif op van circa € 450 miljoen naar 2008. Deze kasschuif werkt door in de afdracht van premies aan het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen, het College voor zorgverzekeringen en de Sociale Verzekeringsbank.

Wegens de problemen met de loonaangifteketen heeft de Belastingdienst in 2007 het coulancebeleid inzake het te laat indienen van loonaangiften doorgezet.

Toeslagen

De financiële administratie van toeslagen vertoont voor de toeslagen tekortkomingen op het gebied van het (tijdig) maken van aansluitingen tussen de beschikkingssystemen en het betalingstelsel. De financiële administratie zal in 2008 op dit punt worden verbeterd.

Het is moeilijk om met de toeslagensystemen betrouwbare (financiële) beleidsinformatie te genereren. Dit geldt in het bijzonder voor de gedetailleerde regeling van de huurtoeslag. Het nieuwe toeslagensysteem moet hier de definitieve oplossing bieden.

6.3 Eigen evaluatieonderzoek

Audit herinrichting logisch toegangsbeheer

Logisch toegangsbeheer is het toewijzen van toegangsrechten aan medewerkers tot die gegevens en systemen van de Belastingdienst, die noodzakelijk zijn voor het uitoefenen van hun functie. Het toekennen van deze autorisaties is op dit moment nog ingericht als handmatig proces. Doel van het project Herinrichting Logisch toegangsbeheer is te komen tot het automatisch toekennen van autorisaties op basis van profielen (functie en plaats in de organisatie, rollen, bijzondere taken).

Er is een audit gedaan naar de eenduidigheid van de opdrachtformulering en de organisatie van het project. Conclusie is dat de projectopdracht en –doelstellingen niet eenduidig zijn geformuleerd. Verder wordt geconcludeerd dat de projectorganisatie op zich voldoet aan de daaraan te stellen eisen, maar dat de verankering van het project binnen de Belastingdienst voor verbetering vatbaar is. De aanbevelingen van de audit zijn overgenomen.

Bedrijfsvoeringmededeling

De Belastingdienst besteedt op een gestructureerde wijze aandacht aan de bedrijfsvoering. Op basis van de periodieke informatie over de beleids- en bedrijfsvoeringsprocessen en de risico's die daarbij aan het licht treden, wordt systematisch bewaakt of de dienst zijn doelstellingen op doelmatige en rechtmatige wijze realiseert. Waar nodig wordt bijgestuurd.

Over het bereiken van de doelstellingen van de Belastingdienst over 2007 wordt in het voorgaande deel van dit beleidsverslag verantwoording afgelegd. In deze bedrijfsvoeringsmededeling wordt ingegaan op de bedrijfsvoeringsvraagstukken, die zich gedurende het begrotingsjaar hebben voorgedaan, en waarvan informatieverstrekking voor het inzicht en de oordeelsvorming door de gebruikers van het beheersverslag van belang is.

Vereenvoudigingsoperatie Belastingdienst

De Belastingdienst wil de dienstverlening aan burgers en bedrijven verbeteren, en tegelijkertijd komen tot een drastische vereenvoudiging van de ICT-voorzieningen. Door de staatssecretaris van Financiën is op 8 juni 2007 het plan van aanpak Vereenvoudigingsoperatie Belastingdienst aan de Tweede Kamer aangeboden (Kamerstukken II 2006-2007, 31 066, nr. 2). Dit plan van aanpak bestaat uit een vierluik: 1. aanpak problemen toeslagen en loonaangifte; 2. vereenvoudiging huidige organisatie (maatregelen voor burger en bedrijfsleven); 3. vereenvoudiging toekomstige organisatie (complexiteitsreductie automatisering); 4. vereenvoudiging wetgeving.

Op 19 februari 2008 heeft de staatssecretaris van Financiën de eerste halfjaarsrapportage 'plan van aanpak vereenvoudigingsoperatie Belastingdienst' naar de Tweede Kamer gestuurd, waarmee de Kamer is geïnformeerd over de bereikte resultaten in 2007 en de verdere planning (kamerstukken II, 2007-2008, 31 066, nr. 30). Op 7 maart heeft de staatssecretaris van Financiën aanvullende informatie (kamerstukken II, 2007-2008, 31 066, nr. 33) inzake de informatievoorziening over de vereenvoudigingsoperatie aan de Kamer verstrekt.

Gebruik loongegevens

Vanaf 2006 worden de loongegevens in de polisadministratie van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV) als grondslag gebruikt voor het bepalen van rechten, zoals het recht op de hoogte van toeslagen en de teruggave van teveel ingehouden zorgpremies en premies werknemersverzekeringen.

In de eerste helft van 2007 is gebleken dat de loonaangifteketen nog niet stabiel is. Een deel van de loongegevens 2006 in de polisadministratie bleek niet bruikbaar. Om de processen met betrekking tot de toeslagen en teruggaven van de genoemde premies toch te kunnen realiseren, heeft de Belastingdienst in 2007 bij ongeveer 108.000 van de circa 650.000 inhoudingsplichtigen de loongegevens 2006 opnieuw opgevraagd. Ongeveer 104.000 inhoudingsplichtigen hebben inmiddels naar aanleiding hiervan de jaargegevens aangeleverd. Van ongeveer 4.000 inhoudingsplichtigen is geen opgaaf ontvangen. Deze worden door middel van een boekenonderzoek meegenomen in het intensief toezicht.

Hoewel door alle partijen - inhoudingsplichtigen, administratiekantoren en de Belastingdienst - veel inspanningen zijn geleverd, blijkt dat niet alle gegevens zijn aangeleverd of dat de aangeleverde gegevens onjuist en/of onvolledig zijn. De ontvangen jaarloongegevens, aangevuld met de wel bruikbare gegevens in de polisadministratie zijn inmiddels opgenomen in het bestand van fiscale loongegevens 2006 van de Belastingdienst. Dit bestand vormt, met de uitkomsten van een aantal aanvullende werkzaamheden, de basis voor de hierboven genoemde afnemende processen van de Belastingdienst. Op basis van het bestand is in januari 2008, enkele maanden later dan gebruikelijk, gestart met de definitieve aanslagregeling 2006 Inkomstenbelasting.

De Kamer is in 2008 op diverse momenten (kamerstukken II, 2007-2008, 31 066, nrs. 28 en nr. 33) uitgebreid geïnformeerd over de afronding van de gegevensuitvraag 2006 en de gevolgen voor de afnemende processen.

Loonaangifte 2007

Vanaf 1 januari 2006 doen werkgevers en andere inhoudingsplichtigen, zoals uitkeringsinstanties en pensioenfondsen, één gecombineerde, digitale aangifte voor loonbelasting, premies volksverzekeringen, premies werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet. De Belastingdienst boekt in de administratie alle betalingen op loonaangiften op een tussenrekening om deze vervolgens geautomatiseerd te confronteren met de in de loonaangifte aangegeven bedragen. Medio 2007 is de nieuw ontwikkelde programmatuur voor de geautomatiseerde confrontatie in gebruik genomen. Op dat moment bestond voor het loonheffingjaar 2007 een achterstand wat betreft definitieve verantwoording. Deze achterstand is in 2007 voor een belangrijk deel ingelopen. Ultimo 2007 resteert voor circa € 4 miljard (exclusief reguliere overloop) aan ontvangen betalingen 2007, welke in 2007 nog niet definitief verantwoord konden worden. De Belastingdienst zal deze resterende achterstand in het eerste halfjaar van 2008 inlopen.

Door de achterstand in de administratieve verwerking is ook een achterstand opgelopen met het opleggen van naheffingsaanslagen. Hierdoor treedt een kasschuif op van circa € 450 miljoen naar 2008. Deze kasschuif werkt door in de afdracht van premies aan het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen, het College voor zorgverzekeringen en de Sociale Verzekeringsbank.

Wegens de problemen met de loonaangifteketen heeft de Belastingdienst in 2007 het coulancebeleid inzake het te laat indienen van loonaangiften doorgezet.

Toeslagen

Het jaar 2007 heeft in het teken gestaan van het verder stabiliseren en onder controle krijgen van de uitvoeringsprocessen van de huur- en zorgtoeslag. Aanvragen en mutaties over het toeslagjaar 2007 zijn beter en sneller verwerkt dan voorgaande jaren, en ook het aantal foute beschikkingen en vraagbrieven daalde aanzienlijk. De wettelijke behandeltermijnen uit de AWIR en AWB werden niet altijd gehaald.

In 2007 is gestart met het definitief vaststellen van de direct verwerkbare posten voor de huur- en zorgtoeslag 2006. Daarbij zijn 584.000 huurtoeslagen, 3.991.000 zorgtoeslagen en 63.000 kinderopvangtoeslagen voor het toeslagjaar 2006 definitief vastgesteld. Ultimo 2007 waren circa 2 mln. toeslagen nog niet vastgesteld. In de helft van deze gevallen betreft dit posten waarbij gewacht moest worden op het pas in 2008 ter beschikking komen van loon- of inkomensgegevens. In de andere helft van de gevallen betreft dit posten, waarbij mede in het kader van toezicht, handmatig de grondslagen (loon- of inkomensgegevens, huishoudsamenstelling of adresgegevens) nader vastgesteld moeten worden. De Tweede Kamer is in 2008 voortdurend geïnformeerd over de wijze waarop de nog niet definitief vastgestelde posten, zoveel als mogelijk, voor 1 april 2008 worden afgehandeld (kamerstukken II, 2007-2008, 31 066, nrs. 28, 29, 31 en 33).

De in 2007 bij definitief toekennen 2006 gemaakte fouten voor de huur- en zorgtoeslag bevonden zich binnen de tolerantiegrenzen voor de rechtmatigheid. Dit betekent voor deze posten dat de bij de bevoorschotting 2006 gemaakte fouten bij de definitieve toekenning in voldoende mate zijn gecorrigeerd.

De Belastingdienst heeft in 2007 bij de uitvoering van de kinderopvangtoeslag 2006 geen toezicht uitgevoerd op de door aanvragers opgegeven werkgeversbijdrage. Dit kwam doordat de uit de loonaangifteketen ontvangen gegevens van onvoldoende kwaliteit waren om een toezichtsactie op te kunnen baseren. Inmiddels is de regeling gewijzigd. Voor 2007 is er sprake van een verplichte werkgeversbijdrage, die door de werkgever rechtstreeks aan de Belastingdienst wordt afgedragen.

De financiële administratie vertoont voor de toeslagen tekortkomingen op het gebied van het (tijdig) maken van aansluitingen tussen de beschikkingssystemen en het betalingsstelsel. De financiële administratie zal in 2008 op dit punt worden verbeterd. Het is moeilijk om met de toeslagensystemen betrouwbare (financiële) beleidsinformatie te genereren. Dit geldt in het bijzonder voor de gedetailleerde regeling van de huurtoeslag. Het nieuwe toeslagensysteem moet hier de definitieve oplossing bieden.

Naleving van wet- en regelgeving voorschotten huurtoeslag 2007

De betalingen voor de huurtoeslag worden door VROM op beleidsartikel 03 "Betaalbaarheid van het wonen" Begrotingshoofdstuk XI verantwoord. De Comptabiliteitswet en onderliggende regelgeving schrijven voor dat, indien de tolerantiegrenzen op het begrotingshoofdstuk worden overschreden, in de bedrijfsvoeringparagraaf expliciet verantwoording wordt afgelegd over de naleving van wet- en regelgeving. Voor 2007 zijn de tolerantiegrenzen op hoofdstukniveau vastgesteld op 1% in het geval van fouten en 3% in het geval van onzekerheden.

Voor de verstrekte voorschotten huurtoeslag luidt de conclusie dat deze over 2007 circa € 59 mln. (circa 1,1% op hoofdstukniveau van VROM) te hoog zijn geweest. Dit betekent hoger dan het niveau van voorschotten, indien er conform aanvraag zou zijn uitbetaald.

De verschillen worden met name veroorzaakt door onjuist of niet verwerkte mutaties op reeds ingediende aanvragen. De fouten zullen in 2008 zoveel mogelijk bij de definitieve vaststelling van het recht op toeslag worden gecorrigeerd.

Complexiteitsreductie

Door de jaren heen is de complexiteit van de geautomatiseerde ondersteuning van de Belastingdienstactiviteiten enorm toegenomen. Dit weerspiegelt zich in een veelvoud van koppelingen tussen de verschillende systemen alsook in steeds hogere beheers- en ontwikkelingslasten.

Daarmee loopt de Belastingdienst risico's ten aanzien van de continuïteit van de geautomatiseerde processen. Bovendien is de Belastingdienst steeds minder goed in staat om nieuwe noodzakelijke ontwikkelingen, zoals het uitwisselen van gegevens met andere partijen, snel een plaats te kunnen geven in zijn informatiehuishouding.

Om deze redenen is besloten een meerjarig programma op te zetten om tot een grondige herinrichting van de ICT-infrastructuur te komen. In het programma wordt langs twee trajecten gewerkt, één voor de korte termijn en één voor de langere termijn. Het programma wil voor de korte termijn (2007-2009) de continuïteit van de werkzaamheden van de Belastingdienst waarborgen en tegelijkertijd het fundament leggen voor de structurele oplossing voor de huidige problemen. Daartoe wordt een aantal generieke voorzieningen gerealiseerd. De langere termijn, met als tijdshorizon 2015, behelst een complete herinrichting van de processen van de Belastingdienst.

Interne beheersing

Teruggaven en verminderingen

Over 2007 is met name voor het verlenen van teruggaven en verminderingen omzetbelasting vastgesteld dat de beheersing van (hoge) teruggaven en verminderingen in opzet en werking nog onvoldoende heeft gefunctioneerd. Met name de controle op de administratieve vastleggingen zal in 2008 verbeterd worden.

Definitieve regeling aangiften inkomstenbelasting

Door een programmafout zijn in 2007 circa 1,7 miljoen aangiften inkomstenbelasting 2005 en eerdere jaren definitief geregeld zonder raadpleging van de in de FI-base beschikbare loon- en inhoudingsgegevens. Nader onderzoek heeft uitgewezen dat het ontwikkelproces onvoldoende checks kent om een tijdige signalering van deze problematiek mogelijk te maken. Door de Belastingdienst worden maatregelen ten aanzien van het functioneel beheer getroffen om de beheersingsorganisatie op dit punt te verbeteren. De gemaakte fouten zullen, waar mogelijk, in 2008 worden hersteld.

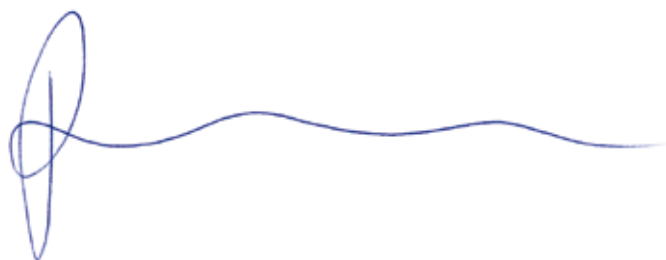
Test- en implementatietraject

Een bijzonder aandachtspunt betreft het test- en implementatietraject van ICT-systemen. Regel is dat, alvorens programmatuur van enige importantie in productie wordt genomen, deze tijdig en integraal wordt getest. Gezien de verwevenheid van de verschillende deelprocessen zijn meerdere testen (waaronder een ketentest) noodzakelijk. In dergelijke testen wordt de werking van de programmatuur in de totale keten (ontvangen, behandelen, beschikken, mededelen) beoordeeld. In 2007 is in het testtraject van de verwerking van de ontvangen loongegevens niet vastgesteld dat de gegevens onbruikbaar waren voor verdere verwerking. Dit was ook het geval met de verwerking van aangiften inkomstenbelasting 2007 die in de eerste maanden van 2008 met behulp van het internetprogramma van de Belastingdienst waren ingediend. Voor de Belastingdienst is dit aanleiding voor een totale herziening van het test- en implementatietraject van ICT-systemen. Dit is bij brief van de staatssecretaris van Financiën op 27 februari 2008 (kamerstuk II, 2007-2008, 31 066, nr. 32) aangekondigd.

Conclusie

Op de hierboven genoemde punten is in 2007 sprake geweest van bedrijfsprocessen, die als onvoldoende ordelijk en beheerst moeten worden gekenmerkt. Voor het overige is in het begrotingsjaar 2007 sprake geweest van beheerste bedrijfsprocessen. De bedrijfsprocessen voorzien tevens in waarborgen voor een rechtmatige begrotingsuitvoering, inclusief een toereikend beleid ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik. Wat betreft de hierboven genoemde uitzonderingen zijn maatregelen getroffen om de bedrijfsvoering te verbeteren. In vergelijking met het gevoerde financieel beheer van 2006 is in 2007 een opgaande lijn te constateren.

Den Haag, 14 maart 2008

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized initial 'J' followed by a long, wavy horizontal line.

De Directeur-generaal Belastingdienst
Mr. J. Thunnissen

1 Inleiding

1.1 Algemeen

In deze jaarrekening legt de Belastingdienst verantwoording af over de uitkomsten van het financiële beheer in het begrotingsjaar 2007. Dit heeft betrekking op de verplichtingen, uitgaven en ontvangsten van het in de Begroting IX B (Financiën) opgenomen beleidsartikel 1 voor zover het de Belastingdienst betreft¹⁰, en de niet in de Begroting IX-B opgenomen uitgaven en ontvangsten ten behoeve van derden.

De belangrijkste financiële gegevens worden in twee kernstaten gepresenteerd. Waar van belang worden de cijfers toegelicht. Tenzij anders vermeld, luiden de bedragen in deze jaarrekening in duizenden euro's.

De in de jaarrekening opgenomen informatie is consistent met het Jaarverslag IX-B (Financiën) over het jaar 2007 in de vorm waarin dit - op het moment van ondertekening van het Beheersverslag - nog aan de Algemene Rekenkamer ter beoordeling moest worden aangeboden. In het rapport van de Algemene Rekenkamer kunnen opmerkingen worden gemaakt over het financiële beheer van de Belastingdienst en de verantwoording daarover, die van invloed zijn op het Jaarverslag IX-B (Financiën) dat uiteindelijk bij de Staten-Generaal wordt ingediend.

1.2 Inrichtingseisen

De financiële administratie van de Belastingdienst is ingericht met inachtneming van de Comptabiliteitswet en de Regeling Departementale Begrotingsadministratie. Als gevolg hiervan wordt als waarderingssysteem het verplichtingen- en kasstelsel gehanteerd. Alle bedragen en vorderingen zijn opgenomen tegen nominale waarde.

1.3 Rechtshandhavingsbeleid en beleid ter bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik

Rechtshandhavingsbeleid

De kerntaak van de Belastingdienst is een proportionele en evenwichtige rechtshandhaving. Dat gebeurt onder meer door de belastingplichtige fiscaal relevante informatie te verstrekken. Informatie, die bedoeld is om hem te ondersteunen bij het voldoen aan zijn fiscale verplichtingen. Anderzijds wordt, zo nodig, toezicht uitgeoefend op de klant door het corrigeren en bestrijden van het niet nakomen van wettelijke verplichtingen. De wijze waarop het toezicht wordt uitgeoefend, verschilt en is afhankelijk van de klant en van de risico's. Wat niet verschilt, is de inhoud: bij het uitoefenen van toezicht worden de fiscale wet- en regelgeving gehanteerd. In het handboek "Advisering en implementatie wetgeving" zijn de maatregelen inzake het toetsen op handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid, de implementatie en de toepassing en evaluatie van wetgeving nader uitgewerkt. Op het gebied van de rechtshandhaving besteedt de Belastingdienst aandacht aan de kwaliteitsborging binnen het primaire proces. Een goed stelsel van kwaliteitsborging vormt immers de basis voor een adequate rechtshandhaving.

Beleid ter bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik

Belastingheffing en toeslagen zijn gevoelig voor misbruik en oneigenlijk gebruik omdat de hoogte van de heffing en de verplichting om te betalen afhankelijk zijn van gegevens die belastingplichtigen en toeslaggerechtigden zelf verstrekken. Bij alle door de Belastingdienst uit te voeren fiscale taken en toeslagregelingen worden de medewerkers, in meer of mindere

¹⁰ In beleidsartikel 1 van de Begroting IX-B (Financiën) zijn de gegevens van het directoraat-generaal Belastingdienst en van het directoraat-generaal Fiscale Zaken opgenomen. Over de cijfers van het directoraat-generaal Fiscale Zaken legt de Belastingdienst in deze jaarrekening geen verantwoording af.

mate, geconfronteerd met de problematiek van misbruik en oneigenlijk (M en O) gebruik. Het tegengaan van M en O bij de uitvoering van fiscale wet- en regelgeving en de toeslagregelingen vormt een geïntegreerd onderdeel van het rechtshandhavingsbeleid. De uitvoering van deze werkzaamheden kent beperkingen. De werkzaamheden worden uitgevoerd binnen de beschikbaar gestelde personele en financiële middelen. Dat leidt tot het maken van keuzes over de inzet van ons personeel. Verder zijn er maatschappelijke begrenzingen door wettelijke bepalingen die controlemogelijkheden beperken of verhinderen (zoals privacywetgeving). Dit betekent dat er ook bij een toereikend M en O-beleid sprake blijft van inherente onzekerheid over de volledigheid van de ontvangsten en de juistheid van de uitgaven. Deze onzekerheid is niet nader kwantificeerbaar.

Een eerste aandachtspunt bij de uitvoering van het M en O-beleid betreft het beoordelen van de M en O-gevoeligheid van nieuwe wet- en regelgeving en het toetsen op handhaafbaarheid. Naast een goede voorlichting is de aanwezigheid van een toereikend controle- en sanctiebeleid een voorwaarde voor een effectieve uitvoering van de wet- en regelgeving. Daarbij wordt de aandacht vooral op die terreinen gericht waar het fiscaal en financieel risico groot is. Intern wordt vaktechnisch toezicht uitgeoefend op de uitvoering van het controlebeleid.

Het sanctiebeleid is wettelijk geregeld in de Algemene Wet inzake Rijksbelastingen en nader uitgewerkt in het Besluit Bestuurlijke Boeten Belastingdienst 1998. Voor de toeslagen betreft dit de Algemene Wet Inkomensafhankelijke Regelingen. Een besluit Bestuurlijke Boeten voor toeslagen is in voorbereiding. Periodiek wordt de uitvoering van specifieke wetten en regelingen geëvalueerd. Naast het verwerken van ingediende gegevens besteedt de Belastingdienst veel aandacht aan het opsporen van belastingplichtigen en van belastbare feiten en gebeurtenissen. In dit kader zijn bij de uitvoering van fiscale taken en toeslagregelingen onder meer de gegevensuitwisseling met andere instanties, de waarnemingen ter plaatse en de landelijke acties van belang.

Het eerste deel van dit Beheersverslag gaat nader in op het door de Belastingdienst gevoerde rechtshandhavings- en M en O-beleid.

KERNSTAAT 1

1.4 Begrotingsverplichtingen, -uitgaven en -ontvangsten (x € 1.000)

Omschrijving	Oorspronkelijke (begrotings) raming 2007	Raming 2007 Na mutaties Najaarsnota	Realisatie 2007	Realisatie 2006
Verplichtingen	3.397.507	3.317.655	3.622.287	3.443.443
Uitgaven	3.397.447	3.317.595	3.612.305	3.425.263
Programma-uitgaven	785.315	520.523	815.689	665.185
Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ)	52.464	57.611	57.301	60.351
Vergoeding proceskosten	1.488	1.503	2.951	2.588
Garanties procesrisico's	45	45	11	9
Bijdragen en staatsprijs fiscale zaken	175	175	204	194
Heffings- en invorderingsrente	730.000	460.000	754.416	600.594
Diverse uitgaven	1.143	1.189	806	1.449
Apparaatsuitgaven	2.612.132	2.797.072	2.796.616	2.760.078
Personeel en materieel Belastingdienst	2.612.132	2.797.072	2.796.616	2.760.068
Uitvoering door derden (Energiepremieregeling)	0	0	0	10
Ontvangsten	114.431.010	117.823.852	117.950.058	111.562.283
Programma-ontvangsten	114.405.596	117.767.493	117.885.077	111.518.763
Belastingontvangsten	113.070.773	116.747.540	116.649.325	110.378.381
Kosten vervolging	134.276	144.276	148.410	117.711
Opbrengst schikkingen en adm. boeten	170.547	155.677	170.228	164.319
Ontvangst omroepbijdragen	0	0	0	4
Heffings- en invorderingsrente	1.030.000	720.000	917.114	858.348
Apparaatsontvangsten	25.414	56.359	64.981	43.520
Aan apparaatsuitgaven gerelateerde ontvangsten Belastingdienst	20.286	51.231	57.530	35.494
Ontvangsten voor verrichte werkzaamheden door de Belastingdienst	5.128	5.128	7.451	8.026

KERNSTAAT 2

1.5 Niet-begrotingsuitgaven en ontvangsten

Omschrijving (x € 1.000)

	Realisatie 2007	Realisatie 2006
Uitgaven	9.658.621	7.571.710
Zorgtoeslag	2.932.292	2.525.312
Huurtoeslag	2.291.687	2.089.336
Kinderopvangtoeslag	2.090.681	931.910
Kindertoeslag	68.219	0
BTW-compensatiefonds	2.068.686	1.938.563
Tegemoetkoming Buitengewone Uitgaven	207.056	86.589
Ontvangsten	67.837.706	64.708.363
Premies volksverzekeringen	32.047.551	33.131.289
Premies werknemersverzekeringen	17.699.307	16.175.636
Zorgverzekeringswet	14.700.941	12.702.969
Provinciale opcenten	1.216.216	1.082.479
Heffing Mijnbouwwet	711.373	742.367
Verplichte werkgeversbijdrage kinderopvang	469.214	0
Landbouwheffingen	326.205	315.727
Zorgtoeslag	162.256	37.921
Huurtoeslag	104.924	49.082
Kinderopvangtoeslag	81.184	48.895
Voorraadheffing aardolieproducten	83.341	81.039
Eurovignet	76.785	74.228
Landinrichtingsrente	39.158	39.479
Dwanginvordering voor derden	23.551	40.873
Verontreinigingsheffing rijkswateren	22.379	26.697
Heffing Ondernemingsraden	21.424	9.922
Verkeersbegeleidingstarief	18.598	17.275
Premies Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekering Zelfstandigen	15.854	44.355
Premies Ziekenfondsverzekering zelfstandigen	14.705	75.785
Verrekening perceptiekosten douanerechten	2.694	12.295
Premies schuldig nalatig	46	49

2 Toelichting op Kernstaat 1

2.1 Verplichtingen

De verplichtingen 2007 zijn samengesteld uit de mutaties in de openstaande verplichtingen en de programma- en apparaats-uitgaven 2007. Ten opzichte van de raming 2007 na de Najaarsnota is de realisatie bijna € 304,6 mln. hoger. Grotendeels is deze hogere realisatie het gevolg van een forse toename van de programma-uitgaven Heffings- en invorderingsrente. Verder wordt volstaan met een verwijzing naar de toelichting op de uitgaven.

2.2 Uitgaven

De totale uitgaven van de Belastingdienst bedroegen in 2007 € 3.612 mln. en zijn daarmee € 295 mln. hoger uitgekomen dan de raming na de Najaarsnota. De uitgaven zijn onder te verdelen in uitgaven voor het programma en het apparaat. Hieronder wordt op hoofdlijnen een toelichting gegeven op verschillen tussen de realisatie en de raming na de Najaarsnota.

Programma-uitgaven

Wet Waardering Onroerende Zaken

Een aantal gemeenten heeft, al dan niet in afwachting van een uitspraak in een bezwaar- of beroepsprocedure, nog geen einddeclaratie ingediend waardoor de uitgaven uiteindelijk € 0,3 mln. achter bleven op de raming.

Vergoeding proceskosten

De uitgaven bedroegen over 2007 € 3,0 mln. en kwamen daarmee € 1,4 mln. uit boven de raming. Ten opzichte van 2006 is het aantal verzoeken (kosten beroep en bezwaar) toegenomen met ruim 2.500, waardoor de uitgaven evenredig zijn gestegen.

Heffings- en invorderingsrente

	2007	2006
Invorderingsrente	238.103	197.211
Heffingsrente	516.313	403.383
	754.416	600.594

Bij de ontwerpbegroting bedroegen de geraamde uitgaven € 730 mln. In de tweede suppletore wet zijn deze op basis van een nieuwe raming verlaagd met € 270 mln. Deze raming was het gevolg van een aanpassing van de verwachte verdeelsleutel van rente-uitgaven tussen het Rijk en de sociale fondsen. De realisatie is, ten opzichte van de bijgestelde raming, € 294 mln. hoger. De belangrijkste oorzaak daarvan was dat de definitieve verdeelsleutel, die eind 2007 bekend werd, vrij sterk afweek van de eerder verwachte verdeelsleutel. Hierdoor werden meer rente-uitgaven, namelijk € 179 mln., toegerekend aan begroting IXB. Daarnaast werden nog € 115 mln. hogere rente-uitgaven gerealiseerd, als gevolg van het afhandelen van een groot aantal oudere bezwaarschriften voor de vennootschapsbelasting.

Apparaatsuitgaven

Personeel en materieel Belastingdienst

Met betrekking tot de personele en materiële uitgaven heeft zich het volgende beeld ontwikkeld.

Bedragen (* € 1.000)

Omschrijving	Oorspronkelijke (begrotings) raming 2007	Raming 2007 Na mutaties Najaarsnota	Realisatie 2007	Realisatie 2006
Personeel	1.690.740	1.782.780	1.789.136	1.690.500
Materieel	921.392	1.014.292	1.007.480	1.069.568
Totaal personeel en materieel	2.612.132	2.797.072	2.796.616	2.760.068

De oorspronkelijke begrotingsraming is bij Voorjaarsnota en Najaarsnota met een bedrag van per saldo € 185 mln. opgehoogd. De raming 2007 na mutaties Najaarsnota kwam daarmee op een totaal van € 2,8 mld.

De mutaties betreffen:

- Loon- en prijsbijstelling + € 65,5 mln.
Voor de compensatie van gestegen lonen en prijzen.
- Hogere uitgaven voor het apparaat Belastingdienst + € 54,7 mln.
 - Het project Toeslagen. Dit betreft onder andere extra uitgaven voor uitzendkrachten ten behoeve van het definitief toekennen van de huur- en zorgtoeslag en de afhandeling van bezwaren, inhuur van externen voor de ontwikkeling en aanpassing van de bestaande Toeslagensystemen en het versturen van meer belastingdienstbescheiden (+ € 39 mln.)
 - Taakuitbreiding als gevolg van nieuwe fiscale wetgeving zoals het Belastingplan 2007, de wijziging van de Wet belasting van Personenauto's en Motorrijwielen (BPM), het invoeren van de Basisregistratie Inkomen (BRI) en de wijziging van de regelgeving voor Algemeen Nut Beogende Instellingen (ANBI) (+ € 15,7 mln.)
- Overboekingen van en naar andere departementen + € 1,3 mln.
Diverse overboekingen van en naar andere departementen voor uitvoeringskosten. Het gaat om een saldo van overboekingen van onder andere huurliberalisatie, nacalculatie personeelskosten UWV-Belastingdienst, C2000-netwerk en Vogelgriep.
- Overige apparaatsuitgaven + € 63,5 mln.
 - Werkzaamheden voor derden zoals de Gemeenschappelijke Beheer Organisatie (GBO) en buitenlandse bijstand (+ € 30,9 mln.)
 - Hogere uitgaven door een financiële correctie (boete) wegens onvolkomenheden in de controlewerkzaamheden van de Nederlandse Douane (+ € 26,7 mln.)
 - Betaling rijksbreed contract Kluwer voor andere departementen (€ 5,9 mln.)

In totaal heeft de Belastingdienst € 2,8 mld. aan apparaatsuitgaven gerealiseerd. Dit bedrag is conform de bijgestelde begroting.

Uitvoering door derden (Energiepremieregeling)

De Energiepremieregeling is per 1 januari 2003 beëindigd. In 2006 zijn de laatste declaraties van de energiebedrijven uitbetaald.

2.3 Ontvangsten

Programma-ontvangsten

Belastingontvangsten

In dit onderdeel wordt een toelichting gegeven op de in kernstaat 1 opgenomen belastingontvangsten van het begrotingsjaar 2007. In tabelvorm worden gedetailleerd de begrote en gerealiseerde belastingontvangsten weergegeven. Waar nodig worden de cijfers nader toegelicht. De gepresenteerde ontvangsten zijn het saldo van alle in 2007 door de Belastingdienst ontvangen en teruggegeven belastingbedragen.

De in kernstaat 1 opgenomen belastingontvangsten zijn netto-ontvangsten, na aftrek van de ontvangsten die ten behoeve van het gemeentefonds, het provinciefonds en het BTW-compensatiefonds worden afgezonderd. Deze afdrachten worden afzonderlijk toegelicht.

De hoogte van de belastingopbrengsten wordt beïnvloed door macro-economische factoren en autonome maatregelen (fiscale maatregelen en maatregelen in de uitvoering). In het algemeen worden verschillen tussen de raming en de realisatie van de belastingopbrengsten niet nader verklaard. Veelal zijn deze verschillen macro-economisch bepaald en als zodanig door de Belastingdienst niet te beïnvloeden. Slechts indien bij een middel bijzondere afdrachten zijn gedaan, of andere beheersmatige opmerkingen kunnen worden gemaakt, worden deze in de toelichting opgenomen. Voor de verklaring van verschillen, die door macro-economische factoren zijn bepaald, wordt verwezen naar het Rijksjaarverslag over het jaar 2007.

Ultimo 2007 zijn, evenals in voorgaande jaren, bedragen ontvangen die nog niet definitief zijn verwerkt in de administratie van de Belastingdienst, de zogeheten comptabele overloop. Bij de jaarafsluiting is het bedrag van de overloop door middel van een toedelingsmethodiek verantwoord op de diverse belastingmiddelen en aandelen voor derden.

Belastingontvangsten (x € 1 mln.)

Omschrijving	Oorspronkelijke (begrotings) raming 2007	Raming 2007 Na mutaties Najaarsnota	Realisatie 2007	Realisatie 2006
Kostprijsverhogende belastingen	71.022	70.467	70.750	67.664
Invoerrechten	1.943	2.144	2.215	1.917
Omzetbelasting	42.368	41.910	42.217	39.918
Belasting op personenauto's en motorrijwielen	3.628	3.459	3.603	3.436
Accijnzen	9.744	10.009	10.032	9.717
Accijns van lichte olie	4.038	3.997	4.018	3.884
Accijns van minerale oliën , anders dan lichte olie	2.774	2.905	2.925	2.770
Tabaksaccijns	2.062	2.209	2.203	2.175
Alcoholaccijns	298	321	325	326
Bieraccijns	319	320	313	319
Wijnaccijns	253	257	248	243
Belastingen van rechtsverkeer	5.502	5.911	5.793	5.339
Overdrachtsbelasting	4.684	5.090	4.995	4.423
Assurantiebelasting	818	776	755	786
Kapitaalsbelasting	0	45	43	130
Motorrijtuigenbelasting	2.870	2.790	2.767	2.635
Belastingen op een milieugrondslag	4.691	3.972	3.857	4.438
Grondwaterbelasting	174	172	185	169
Afvalstoffenbelasting	129	180	173	177
Energiebelasting	4.273	3.500	3.374	3.975
Leidingwaterbelasting	119	114	124	112
Brandstoffenbelasting	-4	6	1	5
Verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken en andere producten	155	156	151	153
Belasting op zware motorrijtuigen	121	116	115	111
Belastingen op inkomen, winst en vermogen	59.823	64.635	64.042	59.217
Loonbelasting/inkomstenbelasting	38.567	40.186	39.616	35.054
Dividendbelasting	2.840	3.680	3.750	4.226
Kansspelbelasting	234	208	218	225
Vennootschapsbelasting	16.489	18.757	18.551	17.907
Vermogensbelasting	0	0	30	-6
Successierechten	1.693	1.804	1.877	1.811
Niet nader toe te rekenen belastingontvangsten	47	-38	149	-38
Totaal belastingontvangsten	130.892	135.064	134.941	126.843
Ontvangsten die ten behoeve van het Gemeentefonds en het Provinciefonds worden afgezonderd	-15.815	-16.237	-16.222	-14.526
Ontvangsten die ten behoeve van het BTW-compensatiefonds worden afgezonderd	-2.006	-2.079	-2.069	-1.939
Totaal belastingontvangsten IX B (Financiën)	113.071	116.748	116.650	110.378

Toelichting op de tabel belastingontvangsten

In de tabel zijn de belastingontvangsten opgenomen zoals deze verantwoord worden op hoofdstuk IX B van de Rijksbegroting. De bedragen worden toegelicht in de gevallen dat de belastingen onderdeel uitmaken van een samenstel van ontvangsten en ook indien ze geïnd zijn voor andere instanties.

Kostprijsverhogende belastingen

Invoerrechten

De verantwoorde ontvangsten worden ten gunste van het ministerie van Financiën geboekt. De aan de Europese Unie afgedragen invoerrechten komen ten laste van de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Door de afdeling Rijkshoofdboekhouding van het ministerie van Financiën (RHB) werd in 2007 een bedrag van € 2.160 mln. ten laste van de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken afgedragen aan de Europese Unie.

Omzetbelasting

Het deel van de BTW dat aan de Europese Unie moet worden afgedragen wordt ten laste van de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken verantwoord. Door de RHB werd in 2007 een bedrag van € 1.029 mln. ten laste van de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken afgedragen aan de Europese Unie.

Motorrijtuigenbelasting

	2007	2006
Bruto-opbrengst	4.034,6 mln.	3.759,9 mln.
Administratieve boeten	-51,4 mln.	- 42,3 mln.
Provinciale opcenten	-1.216,2 mln.	- 1.082,5 mln.
Belastingontvangsten	2.767,0 mln.	2.635,1 mln.

De bruto-opbrengst bestaat naast de hoofdsom van de motorrijtuigenbelasting uit de geheven provinciale opcenten en administratieve boeten. De provinciale opcenten behoren tot de niet-begrotingsontvangsten. Deze ontvangsten zijn afzonderlijk weergegeven in kernstaat 2. In de toelichting op deze staat is meer informatie te vinden over de opcenten.

Belastingen op een milieugrondslag

De belastingontvangsten van de energiebelasting zijn € 899 mln. achtergebleven op de oorspronkelijke raming. Dit is het gevolg van de relatief zachte winter van vorig jaar, die heeft geleid tot relatief hoge afrekeningen ten gunste van burgers en bedrijven en een gematigde ontwikkeling van de voorschotbedragen bij de energiebedrijven.

Belastingen op inkomen, winst en vermogen

Loon- en inkomstenbelasting

	2007	2006
Loonbelasting	37.321,6 mln.	31.536,2 mln.
Inkomstenbelasting	2.294,2 mln.	3.517,4 mln.
Saldo	39.615,8 mln.	35.053,6 mln.

Het in de tabel opgenomen bedrag is het saldo van ontvangsten loon- en inkomstenbelasting. De heffing en inning van de loon- en inkomstenbelasting vindt vanaf 1990 gecombineerd plaats met de premies volksverzekeringen. Per belastingjaar worden de loon- en inkomensheffing gesplitst in een belasting- en een premiedeel. Op grond van de Wet Financiering Sociale Verzekeringen worden voor het aandeel premies volksverzekeringen voorlopige toedelingpercentages vastgesteld op basis van ramingen van

het Centraal Planbureau. Op grond van de gegevensregistratie worden na twee jaar de definitieve toedelingpercentages voor de loonheffing vastgesteld en vindt er een verrekening plaats tussen het Rijk en de Sociale Fondsen. Voor de inkomensheffing gebeurt dit na 4 jaar.

De loonheffing wordt vanaf 2006 gecombineerd geheven met de premies werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet. Vanaf belastingjaar 2007 is hier de verplichte werkgeversbijdrage kinderopvang bijgekomen.

Loonbelasting

	2007	2006
Bruto-ontvangst loonbelasting	36.401,4 mln.	31.864,8 mln.
Verrekening belastingjaar 2004	-	-328,6 mln.
Verrekening belastingjaar 2005	920,2 mln.	-
Netto-ontvangst loonbelasting	37.321,6 mln.	31.536,2 mln.

Door een verlate oplevering van het geautomatiseerde systeem voor de naheffing van de loonaangifte 2007 liep de inning van de naheffingsaanslagen eind 2007 drie tijdvakken achter. Als gevolg daarvan treedt voor de loonbelasting een kasschuif naar 2008 op van ca. € 150 mln.

In 2007 heeft de verrekening plaatsgevonden over de opbrengsten van de loonheffing van het belastingjaar 2005. Als gevolg hiervan is ten gunste van de opbrengst van de loonbelasting een bedrag van € 920,2 mln. verrekend met de Sociale Fondsen.

Inkomstenbelasting

	2007	2006
Bruto-ontvangst inkomstenbelasting	460,2 mln.	-469,4 mln.
Verrekening belastingjaar 2002	-	3.986,8 mln.
Verrekening belastingjaar 2003	1.834,0 mln.	-
Netto-ontvangst inkomstenbelasting	2.294,2 mln.	3.517,4 mln.

De verrekening in 2007 tussen het Rijk en de Sociale Fondsen over de opbrengsten van de inkomensheffing over belastingjaar 2003 viel ten gunste uit van het Rijk voor € 1.834,0 mln.

De bruto-ontvangst van de inkomstenbelasting kwam in 2006 uit op een negatief en in 2007 op een positief bedrag. Dit vloeit voort uit het karakter van de inkomstenbelasting, waarbij een verrekening plaatsvindt met eerder ingehouden loon- en dividendbelasting. Ook de aanwezigheid van negatieve inkomenscomponenten (aftrekposten) en van diverse heffingskortingen leidt vaak tot aanslagen met een per saldo negatief bedrag.

Met ingang van 1 juli 2005 is de Spaarrenterichtlijn in werking getreden. Deze Europese richtlijn heeft als doel ervoor te zorgen dat de belastingheffing in de EU-lidstaten effectiever kan plaatsvinden. Gedurende een overgangperiode houden enkele landen een bronheffing in over de aan buitenlandse rekeninghouders uitbetaalde spaarrente die voor 75% wordt uitbetaald aan de Nederlandse staat. In de netto-ontvangsten 2007 is met betrekking tot deze bronheffing een bedrag van € 23,1 mln. begrepen.

Niet nader toe te rekenen belastingontvangsten

	2007	2006
Niet nader toe te rekenen ontvangsten	148,8 mln.	-379 mln.

De boekingen op dit onderdeel hebben voornamelijk betrekking op ontvangsten op reeds oninbaar geleden vorderingen en vrijwillig betaalde belasting.

Daarnaast is in 2007 € 18,8 mln. betaald aan de Belgische autoriteiten in het kader van de macro-economische verrekening van belastingen op grond van het Nederlands-Belgische belastingverdrag van 5 juni 2001.

Ontvangsten die ten behoeve van het gemeentefonds en het provinciefonds worden afgezonderd

	2007	2006
Gemeentefonds	-15.094,7 mln.	-13.435,8 mln.
Provinciefonds	-1.127,7 mln.	-1.089,8 mln.
	-16.222,4 mln.	-14.525,6 mln.

Van het totaal aan belastingontvangsten vindt aftrek plaats van de ontvangsten die ten behoeve van het gemeentefonds en het provinciefonds worden afgezonderd op basis van de Financiële-verhoudingswet.

Ontvangsten die ten behoeve van het BTW-compensatiefonds worden afgezonderd

	2007	2006
BTW-compensatiefonds	-2.068,7mln.	-1.938,5 mln.

Vanaf 1 januari 2003 kunnen gemeenten, provincies en de kaderwetgebieden de betaalde BTW voor hun niet-ondernemersactiviteiten, die volgens de wetgeving daarvoor in aanmerking komen, gecompenseerd krijgen uit het BTW-compensatiefonds. Het BTW-compensatiefonds wordt gevoed vanuit de belastingontvangsten.

Kosten vervolging

	2007	2006
Kosten vervolging	148.410	117.711

De hogere ontvangst is een gevolg van de stijging van het aantal invorderingsmaatregelen bij de loonheffing.

Opbrengst schikkingen en administratieve boeten

	2007	2006
Schikkingen	13.421	22.035
Administratieve boeten	156.807	142.284
	170.228	164.319

Als gevolg van enkele hoge incidentele schikkingen was de opbrengst 2006 relatief hoog.

Bij de motorrijtuigenbelasting is sprake van een hogere boeteopbrengst doordat er meer aanslagen met boetes zijn opgelegd in 2007. Daarnaast werden minder boeten geïnd bij de loonbelasting, als gevolg van het gevoerde coulancebeleid bij het indienen van loonaangiften 2007 en het later opstarten van het geautomatiseerde naheffingsproces voor het belastingjaar 2007.

De verdeling van de administratieve boeten naar middel is als volgt:

	2007	2006
Vennootschapsbelasting	9.563	6.828
Omzetbelasting	85.039	78.327
Loon- en inkomstenbelasting	5.543	2.873
Motorrijtuigenbelasting	51.420	42.277
Overige belastingen	5.242	11.979
	156.807	142.284

Heffings- en invorderingsrente

	2007	2006
Invorderingsrente	92.039	86.866
Heffingsrente	825.075	771.482
	917.114	858.348

De geraamde ontvangsten bedroegen bij ontwerp begroting € 1.030 mln. In de tweede suppletoire wet zijn deze, op basis van een nieuwe raming, verlaagd met € 310 mln. Deze verlaging was het gevolg van een aanpassing van de verwachte verdeelsleutel van rente-ontvangsten tussen Rijk en sociale fondsen. De realisatie is, ten opzichte van de bijgestelde raming, € 197 mln. hoger. De belangrijkste oorzaak daarvan was dat de definitieve verdeelsleutel, die eind 2007 is vastgesteld, vrij sterk afweek van de eerder verwachte verdeelsleutel. Hierdoor werden meer rente-ontvangsten, namelijk € 162 mln., toegerekend aan de begroting IXB. Daarnaast werd nog € 35 mln. hogere renteontvangsten gerealiseerd, als gevolg van het afhandelen van een groot aantal oudere bezwaarschriften voor de vennootschapsbelasting.

Apparaatsontvangsten

Aan apparaatsuitgaven gerelateerde ontvangsten Belastingdienst

De apparaatsontvangsten van de Belastingdienst hebben veelal een directe samenhang met de apparaatsuitgaven. In onderstaande tabel zijn de apparaatsontvangsten gedetailleerd weergegeven.

De specificatie luidt:

	2007	2006
Uitkeringen Fonds Arbeidsongeschiktheids-Verzekering Overheidspersoneel (WAO)	2.040	2.308
Internationale bijstand	6.879	7.856
Subsidies A&O-fonds	174	1.034
Overige subsidies en personele ontvangsten	3.788	6.333
Doorbelaste kosten aan derden	32.583	16.549
Overige ontvangsten materieel	12.066	1.414
	57.530	35.494

In de ontvangsten 2007 voor doorbelaste kosten aan derden is een bedrag van € 20,5 mln. voor verrekende kosten in het kader van de ontwikkeling van DigiD verwerkt.

Ontvangsten voor verrichte werkzaamheden door de Belastingdienst

Als vast onderdeel van zijn werkpakket verricht de Belastingdienst werkzaamheden voor andere instanties. De hiervoor gemaakte kosten worden doorberekend op basis van tariefregelingen. Deze leiden tot de volgende ontvangsten:

1. Een vergoeding voor de inning en invordering van de verontreinigingsheffing rijkswateren als onderdeel van een door de Belastingdienst op 27 maart 1995 gesloten convenant met het ministerie van Verkeer en Waterstaat.
2. Een vergoeding voor de uitvoerings- en ontwikkelkosten voor de Heffing Ondernemingsraden als onderdeel van een door de Belastingdienst op 24 oktober 2007 gesloten convenant met de Sociaal Economische Raad (SER).
3. Legesgelden. De tarieven voor het registreren van akten (of het verlenen van ontheffing daarop) alsmede voor inzage in of uittreksels uit de registers berusten op de Registratiewet 1970 (Stb.1970,610), laatstelijk gewijzigd bij Wet van 22 juni 1994 (Stb.1994,573). De tarieven voor ambtelijke werkzaamheden van de Douane berusten op art. 35 van de Douanewet (Stb.1995,553).
4. Administratiekosten Eurovignet. Bij teruggave van belasting op Euro-jaarvignetten worden administratiekosten berekend. Het tarief berust op art.14, lid 4, van de Wet belasting zware motorrijtuigen (Stb.1995,563).

De specificatie luidt:

	2007	2006
Perceptiekosten Verontreinigingsheffing	24	26
Perceptiekosten Heffing Ondernemingsraden	1.052	0
Legesgelden	6.186	7.888
Administratiekosten Eurovignet	189	112
	7.451	8.026

3 Toelichting op Kernstaat 2

In kernstaat 2 zijn de door de Belastingdienst in 2007 gerealiseerde uitgaven en ontvangsten opgenomen, die niet ten laste of ten gunste komen van de Begroting IXB (Financiën).

De uitgaven hebben betrekking op de uitbetaling door de Belastingdienst van toeslagen en uitkeringen als onderdeel van de uitvoering van een aantal wetten en regelingen ten behoeve van een andere instantie.

De ontvangsten betreffen de voor derden geïnde belastingen, heffingen en overige vorderingen. Tot de belangrijkste instanties behoren een aantal andere ministeries, de provincies, de Sociale Fondsen en het Landbouw Egalisatie Fonds.

3.1 Niet begrotingsuitgaven Toeslagregelingen

Uitgaven

	2007	2006
Zorgtoeslag	2.932.292	2.525.312
Huurtoeslag	2.291.687	2.089.336
Kinderopvangtoeslag	2.090.681	931.910
Kindertoeslag	68.219	0

De Belastingdienst is in 2005 gestart met het uitbetalen van de kinderopvangtoeslag, de huurtoeslag en de zorgtoeslag. Met ingang van het jaar 2007 is er gestart met het uitbetalen van de kindertoeslag. De kindertoeslag is in de plaats gekomen van de kinderkorting, die voorheen bij de aangifte inkomstenbelasting aangegeven kon worden. De minister voor Jeugd en Gezin is verantwoordelijk voor deze toeslag.

De toeslagregelingen zijn opgenomen in de Aanwijzingsregeling verplichtingen=kas. Op grond daarvan worden, in tegenstelling tot voorgaande jaren, de verplichtingen niet opgenomen.

De uitbetaalde bedragen van de kinderopvangtoeslag zijn met ingang van het toeslagjaar 2007 hoger omdat in het toeslagbedrag het werkgeversdeel opgenomen is. De verplichte bijdrage die door de werkgevers betaald wordt komt via de loonaangifte bij de Belastingdienst binnen. Daarnaast is voor toeslagjaar 2007 de kinderopvangtoeslag voor het eerste kind verhoogd.

3.2 Overige niet begrotingsuitgaven

	2007	2006
BTW-compensatiefonds	2.068.686	1.938.563

Sinds 1 januari 2003 kunnen gemeenten, provincies en de kaderwet-gebieden de betaalde BTW voor hun niet-ondernemersactiviteiten, die volgens de wetgeving daarvoor in aanmerking komen, gecompenseerd krijgen uit het BTW-compensatiefonds. De Belastingdienst voert deze compensatieregeling uit.

	2007	2006
Tegemoetkoming Buitengewone Uitgaven	207.056	86.589

De Belastingdienst voert het tijdelijk besluit tegemoetkoming buitengewone uitgaven (TBU) uit. Dit besluit, waarvan de financiële gevolgen ten laste komen van de begroting van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, regelt een tegemoetkoming voor burgers die door de combinatie van de hoogte van hun inkomen en de totale hoogte van hun aftrekposten en heffingskortingen niet de volledige waarde van hun aftrek van buitengewone uitgaven kunnen effectueren. De tegemoetkoming is met name bedoeld voor personen in de lagere inkomenscategorieën met relatief hoge buitengewone uitgaven. In 2007 is de partnerregeling ingebouwd en uitgevoerd over de jaren 2003 t/m 2005. Een groot deel van de stijging van het budgettaire belang van de TBU houdt verband met de verschillende maatregelen die zijn getroffen om met behulp van de TBU in het bijzonder chronisch zieken en gehandicapten tegemoet te komen. Inmiddels is het gebruik van buitengewone uitgaven sterk gegroeid en daarmee ook het gebruik van de TBU.

3.3 Niet begrotingsontvangsten

	2007	2006
Premies volksverzekeringen	32.047.551	33.131.289

De heffing en inning van de premies volksverzekeringen vindt gecombineerd plaats met de loon- en inkomstenbelasting. De totale ontvangsten worden door middel van een vastgestelde systematiek tussen de Belastingdienst en de Sociale Fondsen verdeeld in een belasting- en een premiedeel.

Per belastingjaar worden voorlopige toedelingspercentages vastgesteld op basis van ramingen van het Centraal Planbureau. Na twee jaar voor de loonbelasting en vier jaar voor de inkomstenbelasting worden op basis van de geregistreerde posten definitieve toedelingspercentages vastgesteld en vindt een afrekening plaats tussen het Rijk en de Sociale Verzekeringsfondsen.

Vanaf belastingjaar 2006 wordt de loonheffing (loonbelasting/premies volksverzekeringen), gecombineerd met de premies werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet, geheven in de loonaangifte. Met ingang van 2007 is daar ook de verplichte werkgeversbijdrage kinderopvang bijgekomen.

Uit de reguliere opbrengsten is over 2007 een bedrag van € 34.800,9 mln. aan de Fondsen afgedragen.

De inning van de naheffingsaanslagen liep eind 2007 drie tijdvakken achter. Als gevolg daarvan treedt voor de premies volksverzekeringen een kasschuif naar 2008 op van ca. € 170 mln.

Verder vonden in 2007 de volgende verrekeningen plaats naar aanleiding van het vaststellen van definitieve toedelingspercentages:

- voor de inkomstenbelasting/premieheffing over het premiejaar 2003. Als gevolg hiervan is een bedrag van € 1.834,0 mln. verrekend met de Sociale Fondsen ten gunste van de opbrengst van de inkomstenbelasting;
- voor de loonbelasting/premieheffing over het premiejaar 2005. Als gevolg hiervan is een bedrag van € 920,2 mln. verrekend met de Sociale Fondsen ten gunste van de opbrengst van de loonbelasting.

Aan invorderingsrente is in 2007 per saldo een bedrag van € 0,8 mln. ontvangen ten behoeve van de Sociale Fondsen.

Per saldo is in 2007 € 32.047,6 mln. afgedragen aan de Sociale Fondsen. Dit was € 1,1 mld. minder dan in 2006. Voor een belangrijk deel is dit het gevolg van de lagere AWBZ-premie voor 2007.

De verdeling van het saldo over de diverse fondsbeheerders luidt als volgt:

	2007	2006
Sociale Verzekeringsbank (AOW, AWW/ANW)	18.919,3 mln.	18.798,4 mln.
College voor Zorgverzekeringen (AWBZ)	13.128,3 mln.	14.332,9 mln.
	32.047,6 mln.	33.131,3 mln.

De methodiek, waarmee in 2007 de definitieve verdeelsleutel IB/PVV 2003 is berekend, is verfijnd ten opzichte van de in 2005 en 2006 toegepaste methodiek. In samenspraak met de ministeries van SZW en VWS is besloten de gewijzigde verdeelmethodiek ook toe te passen op de IB/PVV 2001 en 2002. De financiële gevolgen hiervan zullen in de loop van 2008 met de fondsbeheerders worden verrekend.

	2007	2006
Premies werknemersverzekeringen	17.699.307	16.175.636

Met ingang van 2006 verzorgt de Belastingdienst de heffing en inning van de premies werknemersverzekeringen. Dit vindt, gecombineerd met de loonbelasting/premies volksverzekeringen, de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet en de verplichte werkgeversbijdrage kinderopvang, plaats in de loonaangifte 2007. De totale ontvangsten worden door middel van een vastgestelde systematiek tussen de diverse onderdelen verdeeld.

Per maand worden voorlopige verdeelpercentages vastgesteld op basis van de heffingsgegevens over het betreffende transactiejaar. Een jaar na afloop van het belasting/premiejaar worden de definitieve verdeelpercentages vastgesteld. Voor belastingjaar 2006 is besloten om tot eind 2008 te wachten met het definitief vaststellen van de verdeelpercentages, omdat het proces evenredige bijdrage verdeling en evenredige premie verdeling nog niet volledig afgerond is. Per saldo is in 2007 € 17.699,3 mln. afgedragen aan de UWV-Fondsen.

De verdeling van het saldo over de diverse fondsen luidt als volgt:

	2007	2006
Algemeen Werkloosheidsfonds (AWf)	5.430,9 mln.	4.780,2 mln.
Sectorfondsen (Sfn)	1.698,5 mln.	2.051,1 mln.
Uitvoeringsfonds voor de Overheid (UfO)	285,7 mln.	266,7 mln.
Arbeidsongeschiktheidskas (Aok)	801,2 mln.	1.294,5 mln.
Arbeidsongeschiktheidsfonds (Aof)	8.608,7 mln.	7.783,2 mln.
Werkhervattingskas (Whk)	874,3 mln.	0 mln.
	17.699,3 mln.	16.175,7 mln.

Nieuw in dit overzicht is het fonds Werkhervattingskas (Whk). De invoering van dit fonds hangt samen met de Wet inkomen naar arbeidsvermogen (WIA).

De inning van de naheffingsaanslagen liep eind 2007 drie tijdvakken achter. Als gevolg daarvan treedt voor de premies werknemersverzekeringen een kasschuif naar 2008 op van ca. € 70 mln.

	2007	2006
Zorgverzekeringswet - (Loonaangifte)	14.241.839	12.321.014
Zorgverzekeringswet - (Aanslagen)	459.102	381.955
	14.700.941	12.702.969

Met ingang van 2006 verzorgt de Belastingdienst de heffing en inning van de Inkomensafhankelijke bijdrage zorgverzekeringswet (ZVW). Het belangrijkste deel daarvan wordt, gecombineerd met de loonbelasting/premies volksverzekeringen, de premies werknemersverzekeringen en de met ingang van 2007 verplichte bijdrage werkgevers Wet Kinderopvang, geheven in de loonaangifte. De totale ontvangsten worden door middel van een vastgestelde systematiek tussen de diverse onderdelen verdeeld. Per maand worden voorlopige verdeelpercentages vastgesteld op basis van de heffingsgegevens over het betreffende transactiejaar. Aan het einde van het tweede jaar worden de definitieve verdeelpercentages vastgesteld. Voor belastingjaar 2006 is besloten om tot eind 2008 te wachten met het definitief vaststellen van de verdeelpercentages, omdat het proces evenredige bijdrage verdeling en

evenredige premie verdeling nog niet volledig afgerond is.

Door een latere opstart van het geautomatiseerde systeem voor de naheffing van de loonaangifte 2007 liep de inning van de naheffingsaanslagen eind 2007 nog drie tijdvakken achter. Als gevolg daarvan treedt voor de inkomensafhankelijke bijdragen zorgverzekeringswet een kasschuif naar 2008 op van ca. € 60 mln.

Naast de loonaangifte worden specifieke aanslagen ZVW opgelegd aan zelfstandigen en personen met inkomsten uit overige werkzaamheden (freelancers e.d.).

Voor de evenredige bijdrage verdeling (EBV) zijn voor het belastingjaar 2007 voorschotten uitbetaald met een financieel belang van € 89,1 mln. Daarnaast is een deel van de definitieve bedragen 2006 vastgesteld en zonodig verrekend met de eerder verleende voorschotten. Per saldo is € 143,4 mln. uitbetaald.

De geïnde bijdragen worden door de Belastingdienst afgedragen aan het Zorgverzekeringsfonds, dat beheerd wordt door het College voor Zorgverzekeringen (CVZ).

	2007	2006
Provinciale opcenten	1.216.216	1.082.479

Voor een specifieke groep voertuigen worden provinciale opcenten geïnd aan de hand van een per provincie vastgesteld opslagpercentage. De afdrachten worden berekend over het totaal van de desbetreffende ontvangsten op basis van de geregistreerde betalingen en de opgelegde aanslagen.

De specificatie van de afdrachten over 2007 is:

	2007	2006
Provincie Groningen	41,6 mln.	38,2 mln.
Provincie Friesland	43,1 mln.	38,2 mln.
Provincie Drenthe	40,7 mln.	36,6 mln.
Provincie Overijssel	83,6 mln.	75,5 mln.
Provincie Gelderland	165,7 mln.	150,0 mln.
Provincie Flevoland	40,2 mln.	35,0 mln.
Provincie Utrecht	96,7 mln.	89,6 mln.
Provincie Noord-Holland	156,5 mln.	124,8 mln.
Provincie Zuid-Holland	232,2 mln.	212,0 mln.
Provincie Zeeland	28,0 mln.	25,8 mln.
Provincie Noord-Brabant	199,4 mln.	178,4 mln.
Provincie Limburg	88,5 mln.	78,4 mln.
Totaal	1.216,2 mln.	1.082,5 mln.

	2007	2006
Heffing Mijnbouwwet	711.373	742.367

De Belastingdienst verzorgt op grond van de Mijnbouwwet de heffing en inning bij mijnbouwmaatschappijen van de afdracht van winstaandeel, cijns en oppervlakterecht. De ontvangen bedragen worden via de RHB afgedragen aan het ministerie van Economische Zaken.

	2007	2006
Verplichte werkgeversbijdrage kinderopvang	469.214	0

Met ingang van 2007 verzorgt de Belastingdienst de heffing en inning van de verplichte werkgeversbijdrage kinderopvang. Dit vindt, gecombineerd met de loonbelasting/premies volksverzekeringen, de premies werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet, plaats in de loonaangifte. De totale ontvangsten worden door middel van een vastgestelde systematiek tussen de diverse onderdelen verdeeld.

In 2007 is € 469,2 mln. afgedragen aan het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

	2007	2006
Landbouwheffingen	326.205	315.727

De in het jaar ontvangen bedragen worden via de RHB aan het Landbouw Egalisatiefonds afgedragen.

Door de afdeling Rijkshoofdboekhouding van het ministerie van Financiën (RHB) werd in 2007 een bedrag van € 336 mln. ten laste van de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken afgedragen aan de Europese Unie.

Over de periode 2001 tot en met 2003 zijn er, in termen van de regelingen, onvoldoende substitutiecontroles en fysieke controles uitgevoerd. Verwacht wordt dat de Europese Commissie nog een claim zal indienen.

	2007	2006
Zorgtoeslag	162.256	37.921
Huurtoeslag	104.924	49.082
Kinderopvangtoeslag	81.184	48.895

De ontvangsten op de toeslagen hebben betrekking op voor een te hoog bedrag of ten onrechte uitgekeerde voorschotten die zijn terugontvangen van de begunstigden.

	2007	2006
Voorraadheffing aardolieproducten	83.341	81.039

Als uitvloeisel van een EG-richtlijn is de Wet voorraadvorming aardolieproducten (Stb.1976,569) in Nederland van kracht. In verband met deze wet is een heffing ingesteld op aan accijns van minerale oliën onderworpen aardolieproducten.

De door de Belastingdienst geïnde bedragen worden aan de stichting Centraal Orgaan Voorraadvorming Aardolieproducten (COVA) afgedragen in de maand volgend op de maand van inning.

Ten behoeve van de financiële verantwoording van de stichting COVA wordt hieronder de afstemming tussen de door de Belastingdienst ontvangen voorraadheffing en de afdrachten aan COVA door de RHB weergegeven.

Geïnde bedragen in 2007	83.341
Bij: overloop december 2006	4.924
Af: overloop december 2007	-2.647
Opgave Belastingdienst aan COVA	85.618
Bij: verantwoord in december 2006 en afgedragen in 2007	5.512
Af: verantwoord in december 2007 en afgedragen in 2008	-6.265
In 2007 door de RHB afgedragen aan de stichting COVA	84.865

	2007	2006
Eurovignet	76.785	74.228

De Belastingdienst verzorgt het beheer en de uitbetaling van gelden in verband met de verkoop van Eurovignetten uit de zogenaamde gordelterminals. De opbrengst wordt volgens een afgesproken sleutel verdeeld over de verdragslanden Zweden, Denemarken, België, Luxemburg en Nederland.

De ontvangsten aan verkoop in 2007 bedroegen € 76,8 mln. Deze opbrengsten hadden betrekking op de maanden december 2006 tot en met november 2007. In 2007 is een totaalbedrag van € 68,8 mln. als opbrengst over 2006 verdeeld en afgedragen aan de lidstaten.

	2007	2006
Landinrichtingsrente	39.158	39.479

Voor het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit verricht de Belastingdienst conform artikel 229 van de Landinrichtingswet de inning van de Landinrichtingsrente (voorheen Ruil- en herverkavelingsrente).

	2007	2006
Dwanginvordering voor derden	23.551	40.873

Een aantal instanties heeft de dwanginvordering uitbesteed aan de Belastingdienst. De belangrijkste zijn: de invordering van sociale verzekeringspremies op grond van de Coördinatiewet Sociale Verzekering, van overschotheffingen op grond van de Meststoffenwet, van individuele huursubsidies op grond van de Huursubsidiewet, en van belasting, premies en EG-heffingen voor buitenlandse belastinginstanties in Nederland op grond van verdragen en overeenkomsten met buitenlandse overheden. De lagere opbrengst voor 2007 houdt verband met het grotendeels wegvallen van de dwanginvordering voor UWV omdat de Belastingdienst vanaf 2006 de heffing en inning van werknemerspremies uitvoert.

	2007	2006
Verontreinigingsheffing rijkswateren	22.379	26.697

Op grond van het Uitvoeringsbesluit verontreiniging rijkswateren (Stb. 1970,536; laatstelijk gewijzigd bij Stb.1996,74) voert de Belastingdienst ten behoeve van het ministerie van Verkeer en Waterstaat de inning en invordering van de Verontreinigingsheffing rijkswateren (VHR) uit.

	2007	2006
Heffing Ondernemingsraden	21.424	9.922

Vanaf 1 januari 2006 voert de Belastingdienst de heffing en inning van de Heffing ondernemingsraden uit ten behoeve van de Sociaal-Economische Raad (SER). De heffing is gebaseerd op de Verordening heffing scholing en vorming ondernemingsraadsliden van de SER.

In 2007 heeft de Belastingdienst voor heffingsjaar 2006 384 aanslagen en verminderingen opgelegd voor een netto bedrag van € 1,3 mln. en voor heffingsjaar 2007 18.318 aanslagen en verminderingen voor een netto bedrag van € 18,1 mln.

Het geïnde bedrag heeft voor € 2,6 mln. betrekking op heffingsjaar 2006, voor € 17,0 mln. op heffingsjaar 2007 en bestaat verder voor per saldo € 1,8 mln. uit overloopposten (niet toerekenbaar aan heffingsjaar).

Het geïnde bedrag is in 2007 aanmerkelijk hoger dan in 2006, omdat in 2007 nog een deel van de vorderingen van heffingsjaar 2006 is geïnd en het heffingspercentage voor heffingsjaar 2007 is verhoogd van 0,01% naar 0,015%.

	2007	2006
Verkeersbegeleidingstarief	18.598	17.275

De Belastingdienst is belast met de heffing, facturering en inning van het verkeersbegeleidingstarief in het kader van de Scheepvaartverkeerswet ten behoeve van het ministerie van Verkeer en Waterstaat. Het betreft een heffing op de vaart van zeeschepen met een lengte vanaf 41 meter in een verkeersbegeleidingsgebied. Dit zijn de zeegebieden rond Den Helder, het Noordzeekanaal, het Eemsgebied, de Westerschelde en de Nieuwe Waterweg.

De ontvangsten betreffende de Nieuwe Waterweg worden afgedragen aan het Gemeentelijk Havenbedrijf Rotterdam. In 2007 bedroeg deze afdracht € 13,9 mln.

In de inning van het Verkeersbegeleidingstarief treedt een beperkte kasschuif op naar 2008 als gevolg van achterstanden in de controles van de VBS-opgaven.

	2007	2006
Premies Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekering Zelfstandigen (WAZ)	15.854	44.355

Met ingang van 1 augustus 2004 is de Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekering Zelfstandigen afgeschaft. Betrokkenen worden geacht vanaf die datum zelfstandig een voorziening te treffen voor eventuele arbeidsongeschiktheid. De in 2006 en 2007 ontvangen premies hebben betrekking op eerdere jaren.

	2007	2006
Premies Ziekteverzekering zelfstandigen	14.705	75.785

Per 1 januari 2006 is de Zorgverzekeringswet ingegaan. Hierdoor is de Wet Ziekteverzekering zelfstandigen komen te vervallen. De in 2006 en 2007 ontvangen bedragen hebben betrekking op eerdere jaren.

	2007	2006
Verrekening perceptiekosten douanerechten	2.694	12.295

Ter vergoeding van de kosten van inning van douanerechten mag het land dat voor de inning heeft zorggedragen 25% van de aan de EU te Brussel af te dragen opbrengst behouden. In geval de kosten gemaakt zijn in een andere lidstaat omdat bedrijven aldaar de aangifte van de goederen hebben gedaan en de inning heeft elders plaatsgevonden wordt de vergoeding van de kosten verrekend. Verrekening vond tot juni 2004 plaats tussen Nederland en het Verenigd Koninkrijk. Na die datum zijn ook België, Denemarken, Oostenrijk, Ierland en Duitsland in deze verrekeningen betrokken. Sinds 2007 geldt dit ook voor Frankrijk.

Het bedrag van de perceptiekosten douanerechten is een saldo van de ontvangen bedragen en afgedragen kosten. Voor 2007 geldt dat de bedragen, die Nederland aan andere landen heeft betaald, toegenomen zijn ten opzichte van 2006.

	2007	2006
Premies schuldig nalatig	46	49

Op grond van artikel 61 van de Wet financiering sociale verzekeringen kunnen verzekerden binnen vijf jaar na kennisgeving van de aantekening schuldig nalatig te zijn van betaling op de aanslag verschuldigde premie voor de volksverzekeringen alsnog betalingen doen.

4 Bijlage bij de Jaarrekening

Saldibalans Belastingdienst

Debet	Stand per			Credit	
	31-12-2007	31-12-2006		31-12-2007	31-12-2006
Liquide middelen	17	39	Rekening-courant Kerndepartement	-165.457	-208.097
Uitgaven buiten begrotings verband	2.928	-4.156	Ontvangsten buiten begrotings verband	168.402	203.980
	2.945	-4.117		2.945	-4.117
Rechten	25.949.603	24.251.809	Tegenrekening rechten	25.949.603	24.251.809
Vorderingen / leningen	269.055	58.016	Tegenrekening vorderingen/leningen	269.055	58.016
Voorschotten	9.984.321	6.439.436	Tegenrekening voorschotten	9.984.321	6.439.436
Tegenrekening verplichtingen	162.321	152.415	Verplichtingen	162.321	152.415
Tegenrekening garanties	358	282	Garanties	358	282
	36.365.658	30.901.958		36.365.658	30.901.958
Totaal	36.368.603	30.897.841	Totaal	36.368.603	30.897.841

Toelichting op de saldibalans Belastingdienst

De saldibalans kan worden onderscheiden in een intracomptabel en een extracomptabel deel.

Het intracomptabele deel betreft de saldibalansposten die in dwingend evenwichtsverband en in directe relatie met de kasstromen worden bijgehouden. Het betreft liquide middelenrekeningen, de rekening-courantverhoudingen van de Belastingdienst met het kerndepartement, alsmede de uitgaven en ontvangsten buiten begrotingsverband.

Het extracomptabele deel betreft saldibalansposten die niet in dwingend evenwichtsverband en in directe relatie met de kasstromen worden bijgehouden. Het betreft hier rechten, vorderingen, voorschotten, schulden, verplichtingen en garanties.

Intracomptabel deel saldibalans

Liquide middelen	31-12-2007	31-12-2006
Kleine kas	17	39
Uitgaven buiten begrotingsverband		
	31-12-2007	31-12-2006
Tussenrekeningen betalingsverkeer e.d.	2.928	-4.156

Als uitgaven buiten begrotingsverband is het saldo opgenomen van een aantal financiële tussenrekeningen.

Rekening-courant kerndepartement	31-12-2007	31-12-2006
Rekening-courant kerndepartement	-165.457	-208.097

De stand op de rekening-courant betreft de financiële verhouding van de Belastingdienst met het ministerie van Financiën. Het bevat het saldo van de intracomptabele saldibalansposten.

Ontvangsten buiten begrotingsverband

	31-12-2007	31-12-2006
Provinciale opcenten	97.574	85.180
Eurovignetten	71.052	63.049
Heffing ondernemingsraden	1.837	456
Verkeersbegeleidingstarief	1.288	978
Mijnbouwwet	0	52.660
Overige te verrekenen	-3.349	1.657
	168.402	203.980

Als ontvangsten buiten begrotingsverband zijn de bedragen opgenomen, die door de Belastingdienst voor derden zijn geïnd en waarvoor nog een verrekening moet plaatsvinden. Het saldo van de Eurovignetten is opgebouwd uit de ontvangst van 2007 (€ 76.784) verminderd met de overloop uit 2006 (€ 5.732). Dit bedrag van de overloop is samen met het saldo van 2006 (€ 63.049) verdeeld over de verdragslanden. Het aandeel daarin van Nederland (€ 11.060) is overgemaakt naar het ministerie van Verkeer en Waterstaat.

Extracomptabel deel saldibalans

Rechten

	31-12-2007	31-12-2006
Belastingvorderingen	23.974.169	22.764.656
Conserverende aanslagen	1.975.434	1.487.153
	25.949.603	24.251.809

Als rechten zijn de openstaande belastingvorderingen opgenomen. Het betreft hier het nominale bedrag van de in debiteuren-administraties geregistreeerde invorderingsopdrachten. Dit bedrag is gecorrigeerd voor de betalingen die ultimo het jaar waren ontvangen, maar nog niet waren verwerkt in de debiteurenadministraties. De belangrijkste posten van de ultimo 2007 openstaande belastingvorderingen zijn de vorderingen inzake de vennootschapsbelasting (€ 7,9 mld.), de inkomstenbelasting/premies volksverzekeringen (€ 5,9 mld.), de omzetbelasting (€ 2,9 mld.), de belastingen van rechtsverkeer (€ 0,6 mld.), de loonbelasting/premies volksverzekeringen/premies werknemersverzekeringen (€ 4,1 mld.), de successierechten (€ 0,8 mld.) en de tabaksaccijns (€ 0,6 mld.).

Voor de LB/PVV/PWV/ZVW van belastingjaar 2006 en 2007 bedraagt het openstaande vorderingenbedrag (excl. overloop) € 3,5 mld. Voor de aanslagen ZVW is dit € 87 mln. Voor de heffing ondernemingsraden stond ultimo 2007 in de debiteurenadministratie nog € 2,8 mln. aan openstaande vorderingen geregistreerd, waarvan € 1,6 mln. voor heffingsjaar 2006 en € 1,1 mln. voor heffingsjaar 2007. Op deze openstaande vorderingen was ultimo 2007 € 2,4 mln. ontvangen, maar nog niet verwerkt in de vorderingenadministratie.

De belastingvorderingen zijn voor 63,9% ontstaan in 2007, voor 13,5% in 2006, voor 6,6% in 2005, voor 4,6% in 2004 en dateren voor 11,3% van vóór 2004. Van het totale te vorderen bedrag zal uiteindelijk een aanzienlijk gedeelte niet inbaar zijn. Bij 40,8% van de openstaande vorderingen is de betalingstermijn verstreken. Van deze achterstandsposten is 50,1% aan te merken als betwist, bijvoorbeeld omdat een bezwaarschrift is ingediend. Ook van de niet-betwiste rechten met een betalingsachterstand zal een gedeelte niet of moeilijk inbaar zijn, bijvoorbeeld als gevolg van faillissementen.

In 2004 is de Belastingdienst gestart met het opleggen van conserverende aanslagen op basis van de Wet IB 2001. Omdat de conserverende aanslagen niet direct invorderbaar zijn en slechts bedoeld ter behoud van heffingsrechten worden deze aanslagen opgenomen als een afzonderlijke categorie onder de rechten. Als aan alle vereisten wordt voldaan, worden de aanslagen na verloop van 10 jaar kwijtgescholden.

Vorderingen en leningen

	31-12-2007	31-12-2006
Vorderingen zorgtoeslag	111.805	11.713
Vorderingen huurtoeslag	111.935	24.328
Vorderingen kinderopvangtoeslag	42.658	18.558
Leningen aan personeel voor computerapparatuur	1	42
Leningen aan personeel wegens vervoerplan/aan ex-UWV'ers voor aanschaf auto's	2.216	2.898
Overige vorderingen	440	477
	269.055	58.016

De openstaande vorderingen van de toeslagen hebben betrekking op voor een te hoog bedrag of ten onrechte uitgekeerde toeslagen. Over het algemeen worden op deze vorderingen niet de gebruikelijke dwanginvorderingsmaatregelen toegepast, maar worden soepele standaard betalingsregelingen getroffen. In bepaalde gevallen kan ook een betalingsregeling op maat worden afgesproken. Daarnaast kan de Belastingdienst teveel uitbetaalde bedragen verrekenen met nieuw toegekende toeslagen.

Een gedeelte van de toeslagvorderingen zal niet of moeilijk inbaar zijn. Dit geldt in sterkere mate voor toeslagvorderingen die, als gevolg van de problemen bij toeslagen, later dan gebruikelijk zijn ingesteld. In het kader van de overgang van personeel van het UWV naar de Belastingdienst is aan betrokkenen die daarom verzocht hebben in 2005 een lening verstrekt tot maximaal het benodigde bedrag voor de aankoop van de hun tot 1 januari 2006 door het UWV ter beschikking gestelde lease-auto. De medewerkers lossen de leningen in enkele jaren af.

Voorschotten

	31-12-2007	31-12-2006
Kinderopvangtoeslag	2.829.101	1.445.347
Huurtoeslag	3.212.772	2.143.610
Zorgtoeslag	3.715.902	2.671.819
Kindertoeslag	68.219	0
Ambtshalve voorschotten evenredige bijdrageverdeling	125.277	67.727
Voorschotten aan personeel	917	940
Voorschotten aan leveranciers	11.563	70.739
WOZ	7.800	11.720
Overige voorschotten	12.770	27.534
	9.984.321	6.439.436

Onder deze post zijn betalingen aan derden opgenomen, die nog niet definitief zijn afgerekend.

De voorschotten van de toeslagen hebben betrekking op de verstrekte betalingen op voorlopige toeslagbeschikkingen.

De ambtshalve voorschotten evenredige bijdrageverdeling zijn bestemd voor burgers bij wie naar verwachting meer dan het maximum aan inkomensafhankelijke bijdrage in het kader van de zorgverzekeringswet is ingehouden. De openstaande voorschotten bedragen € 89 mln over heffingsjaar 2007 en € 36 mln over heffingsjaar 2006.

De voorschotten aan personeel betreffen vooruitbetalingen van salarissen, reis- en verblijfkosten en studiekosten. Onder voorschotten leveranciers zijn betalingen aan leveranciers opgenomen waarvan de goederen / diensten nog geleverd dienen te worden. De voorschotten WOZ betreffen het restant van de aan gemeenten in 2003 en 2004 verstrekte voorschotten in het kader van de vangnetregeling 1999 t/m 2002. Definitieve afrekening zal naar verwachting in 2008 plaats vinden. De overige voorschotten betreffen voornamelijk betalingen voor scanapparatuur en mobiel laboratorium.

Verplichtingen

	31-12-2007	31-12-2006
Betalingsverplichtingen	162.321	152.415

De post betalingsverplichtingen bestaat voornamelijk uit bestellingen van goederen en diensten waarvoor nog geen factuur is ontvangen. De betalingen zullen plaatsvinden in 2008 en volgende jaren.

Met name verplichtingen voor onderhoud ten behoeve van de geautomatiseerde systemen en de opleidingsinspanningen vertonen een sterke toename.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De Belastingdienst heeft in 2004 en 2005 met medewerkers contracten afgesloten aangaande betaling van aanvulling op de voor hen bij vertrek uit de dienst beschikbare FPU-uitkering tot 70% van het salaris en doorbetaling van de helft van het werkgeversdeel van de pensioenpremie gedurende maximaal 4 jaar. Uit deze contracten vloeien verplichtingen voort gespreid over de jaren 2007 tot en met 2012 van in totaal € 104 mln.

Garanties

	31-12-2007	31-12-2006
Garanties procesrisico's	358	282

De garanties betreffen door de Belastingdienst aan faillissementscuratoren afgegeven garanties in verband met procesrisico's. De stand geeft het totaal uitstaande garantiebedrag aan. Slechts een beperkt aantal garanties leidt uiteindelijk tot een betaling.

De jaarrekening bestaat uit 28 pagina's.

Den Haag, 14 maart 2008

1 Over de belastingdienst

1.1. Taken van de Belastingdienst

De Belastingdienst is verantwoordelijk voor:

- De uitvoering van de heffing en inning van rijksbelastingen en de douanerechten;
- De controle op de invoer, doorvoer en uitvoer van goederen;
- De uitvoering van de premieheffing en inning van de werknemers- en volksverzekeringen;
- Handhavingstaken op het gebied van de economische ordening en financiële integriteit;
- De uitvoering van de vaststelling en de uitkering van toeslagen.

1.2. Permanente opdracht

Bij de uitvoering van deze taken houdt de Belastingdienst zich aan de volgende permanente opdracht:

De medewerkers van de Belastingdienst voeren de wet- en regelgeving die de Belastingdienst is opgedragen zo doeltreffend en doelmatig mogelijk uit. Daarbij streeft men naar handhaving van rechtszekerheid en rechtsgelijkheid. Dienstverlening aan en respect voor het publiek zijn daaraan onlosmakelijk verbonden.

1.3. Grondslagen

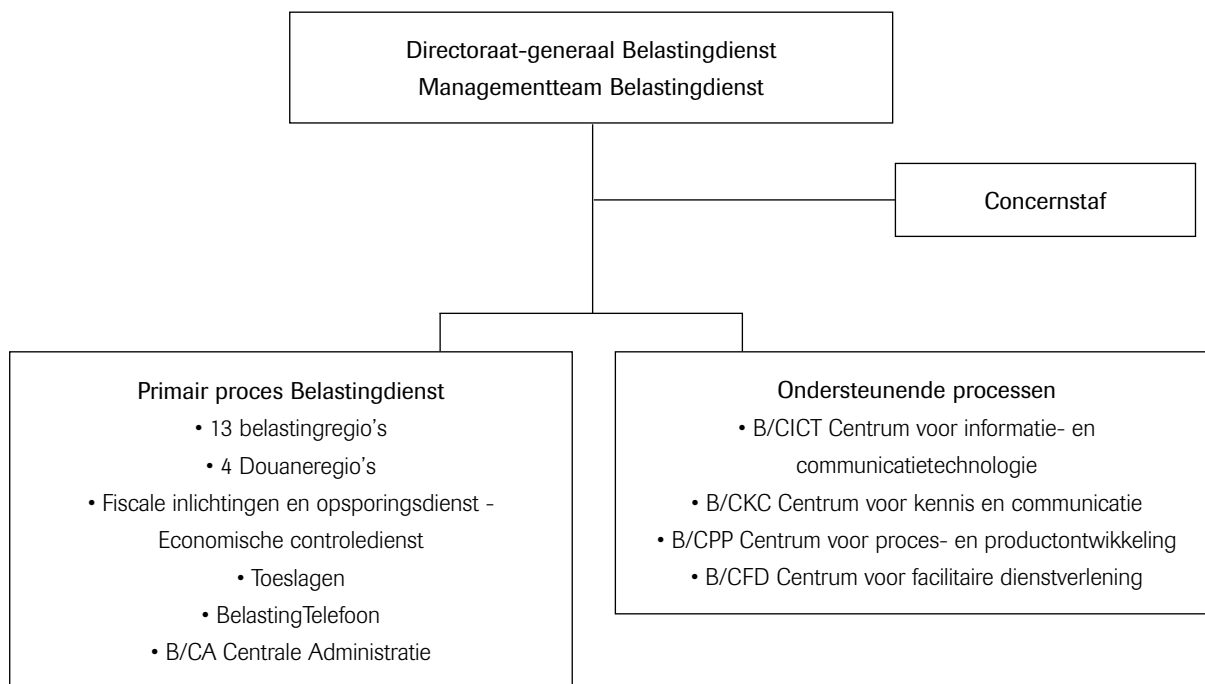
De Belastingdienst baseert zich op de volgende grondslagen:

- Respect voor belastingplichtigen: de Belastingdienst neemt belangen en opvattingen van belastingplichtigen serieus en communiceert open en eerlijk;
- Wettelijk kader: de Belastingdienst handelt rechtmatig, in overeenstemming met het geschreven en ongeschreven recht. Rechtsgelijkheid vereist eenheid in beleid en uitvoering. Gelijke gevallen worden op dezelfde manier behandeld;
- Houding en gedrag: iedere medewerker van de Belastingdienst vertegenwoordigt het publiek belang. Zijn of haar optreden draagt bij aan het naleven van verplichtingen door belastingplichtigen. De medewerkers van de Belastingdienst nemen bij het uitvoeren van hun taken een aantal basiswaarden in acht. Deze basiswaarden zijn: geloofwaardigheid, verantwoordelijkheid en zorgvuldigheid;
- Compliance: zelfredzaamheid en toezicht: de Belastingdienst streeft naar 'compliance', het onderhouden en versterken van de bereidheid van belastingplichtigen tot nakoming van wettelijke verplichtingen. Compliance kan op verschillende manieren worden bevorderd. Door dienstverlenend en respectvol optreden, door correctieve actie en desnoods door strafrechtelijk afgedwongen naleving. Afhankelijk van het nalevingsgedrag krijgt iedere belastingplichtige de aandacht die in zijn situatie vereist is;
- Aantrekkelijke werkgever: om zijn werk goed te kunnen doen, is het noodzakelijk dat de Belastingdienst nu en in de toekomst beschikt over voldoende mensen die deskundig en gemotiveerd zijn. Daarom is er veel aandacht voor goede arbeidsverhoudingen en -voorwaarden en het betrekken van mensen bij de verbetering en vernieuwing van de organisatie;
- Presteren en verantwoorden: resultaatgericht werken staat bij de Belastingdienst voorop. De Belastingdienst heeft een publieke taak die vraagt om publieke verantwoording die het verband tussen de gemaakte plannen, de behaalde resultaten en de gemaakte kosten duidelijk maakt.

De permanente opdracht en de grondslagen vormen samen de basis voor het handelen van de Belastingdienst.

1.4. Organisatie

Onderstaand organogram geeft een overzicht van de organisatiestructuur van de Belastingdienst per 31 december 2007.

De dagelijkse leiding van de Belastingdienst berust bij het managementteam Belastingdienst. De groepsraad stuurt de Belastingdienst op concernniveau aan. Deze groepsraad bestaat uit het managementteam Belastingdienst en vertegenwoordigers van de managementteams van de regio's en overige dienstonderdelen.

Bij de beleidsvorming spelen procesportefeuilles een belangrijke rol. Procesportefeuilles zijn platforms die overleg mogelijk maken op het gebied van de bij de Belastingdienst onderscheiden processen. Hieraan nemen leden van de genoemde managementteams deel. De procesportefeuilles zijn verantwoordelijk voor de beleidsvorming op specifieke beleidsterreinen zoals dienstverlening, toezicht, opsporing, douane, ICT en personeel.

Binnen het directoraat-generaal Belastingdienst werken beleidsteams die het managementteam Belastingdienst, de groepsraad en de procesportefeuilles ondersteunen en adviseren.

Het besturingsmodel van de Belastingdienst is gebaseerd op zes "ankers". De ankers hebben betrekking op de procesinrichting, de bedrijfscultuur en de organisatiestructuur. De ankers zijn:

- **Integrale en actuele klantbehandeling:** dienstverlening op maat, slimmer toezicht, snelle en efficiënte gegevensverwerking;
- **Risico- en resultaatgericht werken en sturen:** selectieve afdoening op basis van risico- en belangafweging, optimale kosten/batenverhouding;
- **Een lerende organisatie zijn en blijven:** een organisatie die flexibel, vernieuwingsgezind, zelfkritisch en open is;
- **Medewerkers stimuleren tot zelfsturing:** medewerkers meer eigen verantwoordelijkheid geven, ontplooiingsmogelijkheden bieden en competentiegericht laten werken;
- **Bestuurlijke schaalvergroting:** een organisatie met minder bestuurslagen, bestaande uit grote eenheden die meer bestuurlijke armslag hebben, mogelijkheden hebben voor differentiatie en specialisatie en die minder kwetsbaar zijn;
- **Collegiaal management:** sturen door managementteams en al samenwerkend aan tafeltjes bijdragen leveren.

Meer informatie over de organisatie, cijfers en feiten van de Belastingdienst is te vinden op www.belastingdienst.nl.

2 Productieverlag Belastingdienst

1 Aantal uitbetaalde toeslagen¹

	2003	2004	2005	2006	2007
Zorgtoeslag	-	-	4.681.000	4.930.000	5.010.000
Huurtoeslag	-	-	888.000	1.034.000	1.089.000
Kinderopvangtoeslag	-	-	221.000	222.000	345.000
Kindertoeslag	-	-	-	-	1.069.000

¹ Uitbetalingen in de maand december

2 Aantal belasting-/inhoudingsplichtigen per middel

	2003	2004	2005	2006	2007
Inkomstenbelasting ²	7.545.000	8.763.000	8.599.000	9.201.000	10.223.000
Vennootschapsbelasting	626.000	648.000	676.000	711.000	750.000
Loonbelasting / Loonheffingen	537.000	543.000	546.000	572.000	595.000
Omzetbelasting	1.027.000	1.073.000	1.139.000	1.231.000	1.316.000

² Cijfer 2004 gecorrigeerd

3 Ontvangen aangiften inkomstenbelasting (in aantallen en in procenten)

	2003	2004	2005	2006	2007
Aantal totaal ³	6.800.000	8.675.000	9.056.000	9.705.000	10.416.000
waarvan per formulier	31%	31%	18%	14%	17%
waarvan per diskette	34%	27%	20%	12%	9%
waarvan via internet	35%	42%	62%	68%	29%
waarvan per DigiD	-	-	-	6%	45%

³ Cijfer 2004 gecorrigeerd

4 Aantal behandelde aangiften

	2003	2004	2005	2006	2007
Inkomstenbelasting	9.500.000	7.200.000	9.404.000	7.374.000	8.212.000
Vennootschapsbelasting	415.000	430.000	264.000	454.000	430.000
Loonbelasting / Loonheffingen ⁴	3.561.000	3.542.000	3.620.000	6.624.000	6.960.000
Omzetbelasting	5.775.000	6.180.000	5.718.000	6.190.000	6.606.000
Invoerrechten en accijnzen	12.660.000	12.426.000	12.738.000	14.733.000	14.562.000
Wet zelfstandigen in de ziekteverzekering (WZZ)	503.000	357.000	586.000	446.000	615.000
Motorrijtuigenbelasting inclusief houderschapsbelasting	14.735.000	12.174.000	11.635.000	11.267.000	10.944.000
Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ) ⁵	1.237.000	881.000	1.146.000	185.000	-
Overig	354.000	340.000	297.000	252.000	288.000

⁴ Vanaf 2006 kwartaalaangiften vervangen door maandaangiften en 4-week aangiften

⁵ Vanaf 2007 opgenomen onder overig

5 Aantal uitgevoerde controles belastingregio's

	2003	2004	2005	2006	2007
Kantoortoetsing	1.375.000	1.465.000	1.270.000	1.290.000	1.389.200
Boekenonderzoeken Inkomensheffing	20.700	16.400	12.160	13.080	12.410
Boekenderzoeken Vennootschapsbelasting	5.980	5.740	4.200	4.300	4.410
Boekenonderzoeken Loonbelasting	15.640	14.350	10.820	18.110	18.880
Boekenonderzoeken Omzetbelasting	26.680	20.550	18.030	19.900	21.130
Bedrijfsbezoeken	26.000	21.000	19.000	20.000	31.600
Aantal onderzochte aansluitnummers Sociale Verzekering	-	-	-	27.920	23.140

6 Aantal navorderingen, correcties en naheffingen

	2003	2004	2005	2006	2007
Inkomstenbelasting navorderingen	40.000	39.000	69.000	61.500	43.400
Inkomstenbelasting correcties op aangiften	649.000	522.000	525.000	580.000	611.000
Vennootschapsbelasting navorderingen	5.700	6.600	6.000	5.800	6.900
Vennootschapsbelasting correcties op aangiften	21.000	20.000	16.000	14.000	13.000
Loonbelasting / Loonheffingen	512.000	495.000	526.000	167.000	524.000
Omzetbelasting	826.000	806.000	861.000	946.000	986.000
Motorrijtuigenbelasting inclusief houderschapsbelasting	1.307.000	1.255.000	1.209.000	1.249.000	1.156.000
Overig	17.000	21.000	20.000	20.000	28.800

7 Dwangmaatregelen

	2003	2004	2005	2006	2007
Betalingsherinneringen	-	-	1.458.000	1.660.000	1.744.000
Aanmaningen	3.090.000	2.788.000	2.003.000	1.919.000	2.189.000
Uitgevaardigde dwangbevelen	1.641.000	1.572.000	1.396.000	1.238.000	1.436.000
Beslagopdrachten	602.000	1.237.000	1.059.000	902.000	1.037.000
Openbare verkopen	3.143	3.773	3.914	3.281	3.325

8 Afhandeling fraudemeldingen

	2003	2004	2005	2006	2007
Aangemelde zaken	1.254	1.569	1.332	1.054	971
Geaccepteerde zaken	757	1.048	832	630	620

9 Afhandeling processen-verbaal fiscaliteit

	2003	2004	2005	2006	2007
Afgedaan door Openbaar Ministerie	462	244	290	192	270
waarvan vonnis rechter	61%	71%	73%	61%	66%
waarvan transactie	13%	9%	6%	20%	13%
waarvan sepot	26%	20%	21%	19%	21%

10 Aantal uitgevoerde controles douane regio's

	2003	2004	2005	2006	2007
Controles op aangiften invoerrechten en accijnzen	1.765.000	1.345.000	1.148.000	1.001.000	865.000
Reizigersbagage	366.000	551.000	696.000	724.000	730.000
Ambulante controles en mobiel toezicht goederen	181.000	118.000	137.000	70.000	64.000
Boekenonderzoeken	5.090	5.790	5.290	4.360	3.540
Overige controles	59.700	58.800	84.200	101.700	223.600
Scancontroles (vaste scans)	74.100	75.400	81.600	86.700	82.500

11 Aantal bekeuringen

	2003	2004	2005	2006	2007
Douane wetgeving	5.980	5.130	5.040	6.890	7.030
Accijnswetgeving	680	2.660	1.980	2.100	2.760
VGEM-wetgeving	6.530	14.480	23.520	23.560	24.180
Overig	12.140	1.820	2.300	960	1.140

12 Onderzochte monsters voor de in- en uitvoeraangiften door het Douane Laboratorium

	2003	2004	2005	2006	2007
Landbouwregeling ⁶	11.228	9.973	9.085	9.738	6.501
Accijnswetgeving	2.944	4.632	2.069	1.978	1.612
Tariefgroepindeling	17.461	16.645	16.933	18.793	13.193
Diverse VGEM-wetgeving ⁷	-	-	3.379	4.068	3.797

⁶ Cijfers 2003 en 2004 zijn gecorrigeerd

⁷ Cijfers 2003 en 2004 zijn niet geregistreerd

13 Aantal afgedane bezwaarschriften n.a.v. correcties ⁸

	2003	2004	2005	2006	2007
Totaal	-	32.531	52.862	60.555	63.477
Belastingplichtige gelijk %	-	39%	39%	37%	34%

⁸ Vanaf 2005 incl.inkomstenbelasting particulieren

14 Aantal afgedane beroepschriften ⁹

	2003	2004	2005	2006	2007
Totaal	4.127	3.744	4.558	5.663	6.073
Belastingplichtige gelijk (in %)	16%	25%	25%	29%	29%

⁹ Vanaf 2005 incl.bij rechtbank

3 Bijzondere regelingen

Vervroegde afschrijving milieu-investeringen ondernemers (VAMIL-regeling)

	2003	2004	2005	2006	2007
Ingediende aanmeldingen	7.000	5.000	7.000	7.000	6.000
Aangemeld investeringsbedrag	1.082.000.000	371.000.000	787.000.000	1.055.000.000	1.482.000.000

Milieu-investeringsaftrek ondernemers (MIA-regeling)

	2003	2004	2005	2006	2007
Ingediende aanmeldingen	7.000	6.000	8.000	10.000	7.000
Aangemeld investeringsbedrag	287.000.000	108.000.000	279.000.000	485.000.000	536.000.000

Energie-investeringsaftrek ondernemers (EIA-regeling)

	2003	2004	2005	2006	2007
Ingediende aanmeldingen	16.000	11.000	9.000	10.000	11.000
Aangemeld investeringsbedrag	834.000.000	1.391.000.000	1.102.000.000	3.712.000.000	1.638.000.000

Beleggingsinstellingen Groenfondsen

	2003	2004	2005	2006	2007
Aantal	10	8	9	8	8
Ingelegd vermogen	1.744.000.000	3.646.000.000	3.907.000.000	2.521.000.000	5.846.000.000
Waarvan belegd in projecten	1.526.000.000	3.170.000.000	3.289.000.000	2.042.000.000	5.255.000.000

Tante Agaathfondsen

	2003	2004	2005	2006	2007
Aantal	11	8	8	8	8
Ingelegd vermogen	774.000.000	521.000.000	368.000.000	221.000.000	42.000.000
Waarvan belegd in leningen	736.000.000	467.000.000	328.000.000	181.000.000	26.000.000

2006 gecorrigeerd i.v.m. definitieve cijfers

2007 betreffen voorlopige cijfers

Afdrachtverminderingen loonbelasting

	2003	2004	2005	2006	2007
Lonen					
Aantal werkgevers	139.000	136.000	128.000	0	0
Bedrag	623.000.000	466.000.000	186.000.000	0	0
Langdurig werklozen					
Aantal werkgevers	10.000	7.000	5.000	3.400	0
Bedrag	130.000.000	75.000.000	39.000.000	13.000.000	0
Onderwijs					
Aantal werkgevers	23.000	21.000	21.000	30.000	34.000
Bedrag	212.000.000	202.000.000	299.000.000	193.000.000	235.000.000
Kinderopvang					
Aantal werkgevers	25.000	30.000	0	0	0
Bedrag	174.000.000	237.000.000	0	0	0
Scholing					
Aantal werkgevers	5.000	0	0	0	0
Bedrag	73.000.000	0	0	0	0
Ouderschapsverlof					
Aantal werkgevers	2.000	3.000	2.500	2.600	0
Bedrag	46.000.000	58.000.000	51.000.000	52.000.000	0
Arbo-non-profit					
Aantal werkgevers	150	131	48	77	95
Bedrag	2.000.000	1.000.000	266.000	281.000	156.000
Zeevaart					
Aantal werkgevers	318	281	234	359	340
Bedrag	89.000.000	83.000.000	88.000.000	85.000.000	81.000.000
Speur- en ontwikkelingswerk					
Aantal werkgevers	6.000	7.000	7.000	11.000	11.000
Bedrag	332.000.000	291.000.000	298.000.000	375.000.000	401.000.000

2006 gecorrigeerd i.v.m. definitieve cijfers

2007 betreffen voorlopige cijfers

Dit is een uitgave van:
Ministerie van Financiën, directoraat-generaal Belastingdienst
April 2008

Vormgeving: Moodfactory, Amsterdam
Gedrukt op Munken Polar FSC door OBt bv, Den Haag
www.fsc.nl FSC Cert no. SGS-COC-2950

